III. ÉVFOLYAM 12. SZÁM 1998. DECEMBER ÁRA: 198 FT

INTERNET KALAUZ

Nyári Mikulás?

- Isten, a szuperkomputer
- Friderikusz online
- Bocs, avagy mi újság a MaCival
- Fűre lépni tilos
- A megsokszorozott identitás
- Az erotika hálójában

Hab a tortán

ÜNNEPI ÁRAK

már nettó 12800 forinttól az ötéves Westel 900 ajánlatából

KÁRTYÁVAL!

NETTÓ 12800* Ft BRUTTÓ 16 000 Ft

KÁRTYÁVAL!

NETTÓ 24 800* Ft BRUTTÓ 31 000 Ft

KÁRTYÁVAL!

NETTÓ 49 600* Ft BRUTTÓ 62 000 Ft

*Készülék és kártya csak új Westel 900 előfizetéssel, kétéves szerződéssel december 31-ig, vagy amíg a készlet tart. A készülékek csak a Westel 900 hálózatában használhatók.

Információ: 06-30/9 30 30 30
vagy 184 (a WESTEL 900 hálózatából ingyenesen hívható),
265-9210 • http://www.westel900.hu

Decemberi számunk hirdetői:

Következő számunk január 5-én jelenik meg!

INTERNET KALAUZ

Az első magyar Internet-magazin.

Kiadja: PRÍM Információ-technológiai Kft. 1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.

Felelős vezető: Szabó Hédy (szabo@prim.hu)

Főszerkesztő: Vértes János Andor (vertes@prim.hu)

A Barangolás rovat szerkesztője: Fagyal Csongor (lnyl@impulzus.sch.bme.hu)

A Web-mester szerkesztője: Balogh Attila Balázs (bab@webmester.hu)

Tervezőszerkesztő: Henger Attila (henger@prim.hu), Krébecz József, Krébecz Krisztián (assa@hungary.net)

Címlapterv: Rusz László

Olvasószerkesztő: Fábián Gábor

Karikatúra: Nagy Kornél

Telefon: 228-3372, 228-3373
Telefax: 228-3373/13
Mobil: 20-343-077, 20-343-078
E-mail: ikalauz@prim.hu
CompuServe: 105277,140
1506 Budapest, Pf.: 140.
Egy lapszám ára: 198 Ft
Előfizetési díj egy évre: 2090 Ft
Megrendelhető: a Kiadónál e-mailben, levélben vagy faxon.

Az Internet Kalauz megtalálható a Világhálón: **http://www.prim-online.com**

Hirdetésfelvétel: a Kiadóban
Reklám-marketing: Henger Ágnes (henger@prim.hu)

Nyomdai előkészítés: Artur Repro Stúdió

Nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.

Terjeszti: Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt. Kiadói Lapterjesztő Kereskedelmi Kft. Nemzeti Hírlapkereskedelmi Egyesülés Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági Igazgatóság
Hozzáférhető még a nagyobb könyvesboltokban és az Internet-kávéházakban.

HU ISSN 1219-9001

Isten, a szuperkomputer

Két hete Long Islanden – ami long ugyan, de nem island, hanem félsziget – érdekes filozófiai felismerést tettem. Barátom és kliensem, *Eli Katz,* akivel karácsonyi reklámkampányáról tárgyaltunk a **www.fragrancecounter.com** és a **www.cosmeticscounter.com** számára (amely site-okat melegen ajánlom minden szíves hölgyolvasó és kedvesének, feleségének karácsonyi ajándékán gondolkodó hímnemű hálózatos figyelemébe), hozzánk fordult, és elnevette magát. Éppen a rendszeres adatközlésről folyt a szó, hogy hogyan fogjuk hetente átküldeni az információt arról, ki mit, mikor és hogyan csinált a networkünkön, mielőtt kölnit vásárolt volna, amikor barátomnak eszébe jutott egy korábbi vitája, még rabbiképzős korából. Igen, mindenféle érdekes háttérrel kerülnek a web középpontjába ambiciózus, fiatal szakemberek, és megdöbbentően nagy a „soft" képzettségű bölcsésztípusok száma. Eli viszont kiemelkedik ebből a webes gyülekezetből stílusával és tekintélyt parancsoló piaci erejével. Övé az egyik legmenőbb e-commerce site a weben, amely nem lebecsülendő, dollármilliós bevételekkel jelenik meg a reklámpiacon.

Azt mondja Eli, hogy így utólag már csak nevet azokon a késhegyig menő vitákon, amelyeket pár évvel ezelőtt Isten megfigyelőképességéről és adatbázisáról folytatott az ateistákkal. „Mert gondolj csak bele, barátom: reggel hatkor Virginiában beszálltál a taxiba, amelynek rádiója automatikusan tájékoztatta a központi diszpécser komputerét a fuvarról, majd fizettél a kreditkártyáddal a sofőrnek, amit rögzített az America Express számítógépe. Felszálltál a shuttle-ra a beszállókártyával, amit hat harminckor a Dulles Airporton a United Airlines e-ticket komputere adott ki neked. Fizetted az úti díjat a komputerizált E-Z Passzal az alagút után, aztán felhívtál egy-két klienst az úton a mobiltelefonnal, amit a Bell Atlantic számítógépe rögzített. Majd letértél az autópálya-kijáratnál, amit a többivel együtt közlekedési kamerák figyelnek a nap 24 órájában. Egy szó, mint száz: minden lépésedet ismerik a komputerek, a nap minden percében tudják, hogy mit csinálsz, és ezek még csak nem is a legújabbak és leggyorsabbak. Ha Isten technológiája csak egy-két generációval újabb a miénknél, akkor valószínűleg azt is meg tudja mondani, hogy másnap mit fogsz csinálni, elemezve szokásaidat és a telefonszámokat, amiket hívsz. Vagyis a jövőbe látás nem nagy kunszt mostantól. A vita eldőlt: ha van Isten, akkor valóban mindent lát, és mindent tud, s még csak meg sem kell erőltetnie magát, csupán lekattintania egy-két gombot a komputeren."

Ettől aztán megállt a szívverésem. Tényleg, gyakran nincs időnk gondolkodni nekünk, az Interneten nagy sebességgel száguldó szakembereknek. De ha vesszük a fáradságot, és elkezdünk gondolkodni azon, hogy mit is építünk, akkor ráébredünk annak elképesztő jelentőségére. Merthogy a mai világban az információ összegyűjtése és elemzése lett a kulcskérdés minden szinten, s mindennek közepén az Internet áll. Újfajta képességek hevernek előttünk, amelyeket nagyon könnyű használni a fénysebességgel működő masinák segítségével.

Másnap kinyitom a Wall Street Journalt, és elképedek ismét. A címlapon szerepel egy web-site, a **www.thetrip.com**, amelynek egyik funkciója a corporate jetek útjainak jelen idejű számontartása. Megnézem a site-ot reggel, és kitalálom, hogy melyik világcég kivel tárgyalt aznap. Az információt összehasonlítom az elemzők – a weben vagy ezer helyen elérhető – véleményével, és eldöntöm, miért is szállt le nagyon nagy valószínűséggel a Coca Cola egyik csúcsvezéreknek fenntartott gépe néhány percre Virginiában, és repült rögtön vissza Atlantába. A legféltettebb üzleti titkok is átláthatók a web segítségével. Nem csak a hitelképességről, a vezetői előéletről, a házassági állapotról, az utazási, vásárlási szokásokról, az orvosi jelentésekről nyerhetünk képet, de a legféltettebb üzleti titkokba is beleláthatunk a Hálózat segítségével.

Nyitott, egyszerű világ, nincsenek titkok, és rohamléptekkel igyekszünk afelé, hogy választ adjunk majd' minden kérdésre – legalábbis „kifelé", a többé-kevésbé emberek által szervezett társadalom felé. És aki tudja, hogy melyik site-ra érdemes ellátogatni, képes kifejleszteni azt az újfajta tudást, amelyre szükség van az újfajta siker elérésének érdekében. Amit szintén a komputerektől lehet megtanulni.

„Control your destiny, or somebody else will" (ellenőrizd a sorsod, vagy valaki más teszi meg) – mondta *Jack Welch,* a General Electric pátriárkája. Ez lehetne a jelmondata ennek az újfajta valóságnak, amelyben itt, Észak-Amerikában élünk. És ebben az „újfajta felvilágosodásban" a web kulcsszerepet játszik. Csak egy példa: a mostani kongresszusi választások az elsők az Egyesült Államok történetében, ahol az aktív választók meggyőzésének szempontjából a web talán fontosabb, mint bármely más médium. Ettől megint csak az jut eszembe, amit a felvilágosodás korának magyar gondolkodói így fogalmaztak meg: „Vigyázó szemetek Párizsra vessétek!" Csak a millennium környékén ez inkább úgy hangzik: „Vigyázó szemetek a Hálóra vessétek!"

És mindez „God's Speed!"-del, azaz Isten sebességével történik, ahogy a minap *John Glenn* csapata a Discoveryn visszaidézte az első amerikai űrutazás mondatát. Ha hiszünk Istenben, ha nem, egy új isten áll rendelkezésünkre, amit úgy hívnak, hogy Világháló. Miért ne használjuk?

Horváth László

Lapunk olvasásakor érdemes figyelni az alábbi jelekre:

Cikk, amit mindenki figyelmébe ajánlunk:

Szakmai jellegű információ, vagy egyéb okból a köznyelvtől eltávolodott, „magasan szárnyaló" cikk, aminél laikus olvasóink kiadhatják Pósalaki bácsi jelszavát: „ugorgyunk":

Vélemény, vitairat, gondolat:

Levél, vagy levélcímet (e-mail) tartalmazó írás:

Fontos figyelmeztetés, szabályismertetés:

Talány, kérdés, rejtvény:

Nyári Mikulások?

A világ legboldogabb helyének kikiáltott Disneylandben bizony csak a meséből ismerik a havat vagy a rénszarvasszánon érkező Mikulást, mégis ide, a Los Angeles-i nyárba is a hagyományos jelképrendszerrel érkeznek el a decemberi ünnepek: szánon fényképezteti magát a Télapónak beöltözött Goofy farkas a feldíszített, „havas" karácsonyfa alatt. Azaz Goofy csak egy ideig vállalta a helyettesítést, ugyanis be van osztva a dolog: november 1-jétől 25-éig tartott fogadóórát Santa Goofy, s 26-ától december 24-éig már átvette a szolgálatot az igazi Santa Claus...

A hétköznapokon is ünnepi köntösben pompázó Disneylandbe november 1-jétől január 3-áig beköltöznek az ünnepnapok („Holidays"), s a két hónapra széthúzott ünneplés heteiben nem csak az ilyenkor e tájon szokásos 15–20 fokos langymeleg, hanem a szeretet ünnepének melege is átjárja meseország levegőjét. Country Bear meseszínházában erről énekelnek a kis állatfigurák, Jingle-Ben köszönti a Main Street utcáján sétálót, és persze gyönyörű karácsonyfák díszelegnek mindenfelé, a Town Square-en felállított és feldíszített fenyő magasabb 60 lábnál... Ha kellően szerencsések vagyunk, kaphatunk ajándékot Mickey Mouse-tól és barátaitól, s karácsonyi süteménnyel is megkínálnak bennünket a mesefigurák, amit kifejezetten nekünk sütött Minney, vagy ha nem ő, hát Disney-ország kiváló cukrászai.

Egyfajta ajándéknak tekintik a park üzemeltetői, hogy van valami, amit „varázslatos áron" kínálnak: a mostantól karácsonyig minden hétköznap délután 4-től érvényes belépést kínáló bérlet alig kerül többe, mint egy napijegy. (Négy után legalább annyi látnivaló van a

'Twas right 'round the holidays and all through the house

The kids and I were fidgety, Mom said, "Looks like a job for the Mouse!"

When what to our wondering eyes should appear

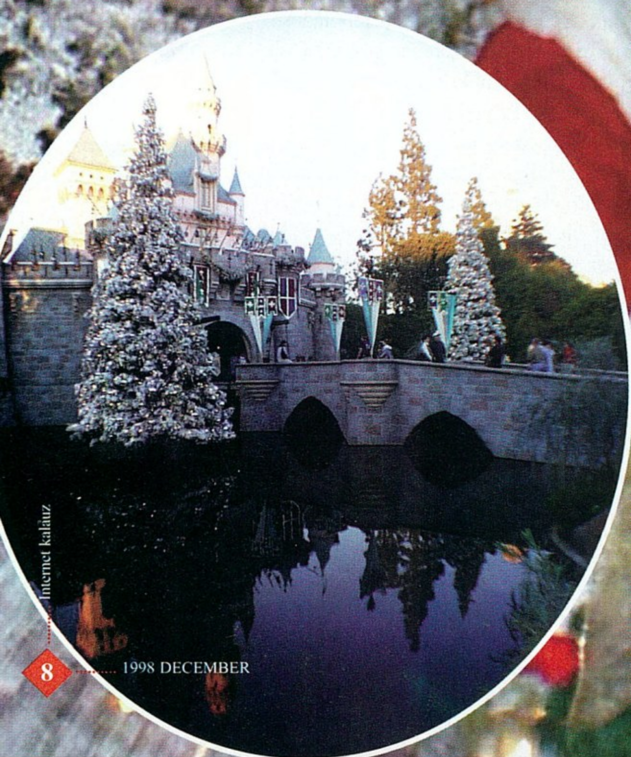
But a place to decorate holiday cookies-eat them too, have no fear.

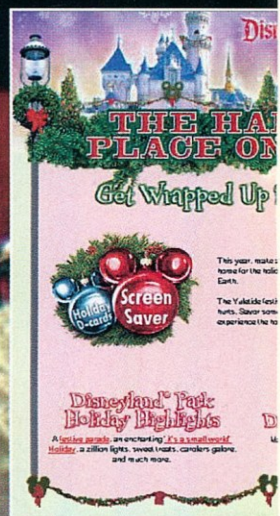
Yes, all over the Park there were new things to see

The Christmas Special at Country Bear Playhouse filled us with glee.

Stretching into the sky, measuring sixty feet tall

Stood the world's-best Christmas tree and that's not all.

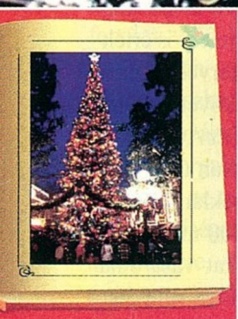

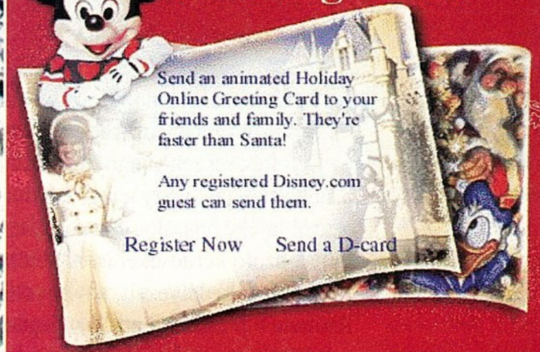

parkban, mint napközben, kivilágítva minden még ünnepibb, még mesésebb, még gyönyörűbb, ráadásul ilyenkor kezdenek hangolni „New Orleans" zenészei, ilyenkor kezdődnek az esti parádék...)

Ha a **www.disney.com/Disneyland** oldalakon az újdonságokra kérdezünk rá, akkor legfőbb látnivalóként ugyancsak a karácsonyi díszbe öltözött mesebirodalmat ajánlják figyelmünkbe. Persze a weben gondolnak azokra is, akik íróasztaluk mellől fel sem állva rándulnak át Los Angeles Anaheim városrészébe: nekik felkínálják, hogy küldjenek disneylandes karácsonyi lapot szeretteiknek. Az online képeslap elküldése ingyenes lehetőség, csupán regisztráltatnunk kell magunkat a site-on.

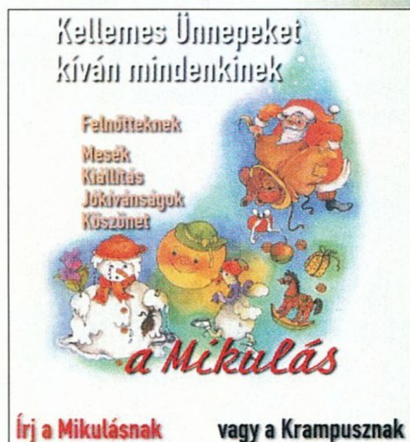

Ha valakinek tényleg nem adataik meg, hogy élőben látogasson el Disneylandbe az ünnepek idején (bár nem rossz karácsonyi ajándék ez a gyereknek), akkor legalább az ünnepi képernyővédő letöltését javasoljuk: mindaz, amiről fentebb beszéltünk, egy önmagától lapozódó fotóalbum képében a monitorunkra költözik, persze csak akkor, ha közben nem bántjuk a billentyűket és – ez Mickey és Minney országában különösen fontos – az egeret!

Előző oldalpárunkat folytatva mindennél aktuálisabb hír, hogy december elején – Mikulás és karácsony közeledtével – Magyarországon is megnyitja „kapuit" a Mikulás internetes otthona. Ez a Mikulás egyelőre szerényebb körülmények között él, mint Disneyland Santa Clausa, de a honlap folyamatosan bővül. Már most is találhatnak nézegetnivalót gyerekek, felnőttek egyaránt. A gyerekek mesék közül választhatnak maguknak olvasni- és néznivalót, vagy ha úgy tartja kedvük, akkor kiszínezhetik a képernyőn megjelenő rajzokat. És ami a legfontosabb, írhatnak a Mikulásnak (a bátrabbak akár a krampusznak is).

Más esetben azt mondanánk, hogy „a felnőtt látogatók sem távoznak üres kézzel", most azonban azt reméljük inkább, hogy a „a felnőtt látogató nem *érkezik* üres kézzel", ugyanis – ahogy az egy Mikulás-honlapon illendő – itt minden segíteni akaró felnőtt maga is Mikulássá válhat. Minden évben megjelenik egy rövid kivonat a nehéz sorsú gyerekek kívánságaiból, ami a Mikulásnak elküldött levelekből készül. Ha ezek között a kívánságok között valaki olyanra bukkan, amit teljesíteni szeretne karácsonykor, akkor nem kell mást tennie, mint írni a Mikulásnak. Évről évre egyre többen vannak az önkéntes Mikulások, reméljük számuk ebben az évben is bővül. (Csak zárójelben jegyezzük meg, hogy kiadónk is Mikulás-jelmezt ölt ilyentájt, s bár az idei oldal október végén még nem készült el, máris megkaptuk az első levelet a tavaly megajándékozott gyerekek egyikétől, aki most is vár minket... Az Internet-Mikulás magyarországi otthonának címe: **www.mikulas.hu**.

Bár „címlapsztorink", a Disneyland is kínál karácsonyi képeslapokat, az e-mail képeslap küldés egyre divatosabbá válásával úgy gondoltuk, nem árt karácsony előtt megadni néhány képeslapküldő szolgáltatás címét. Íme:

Magyar képeslapküldő szolgálatok:
http://www.inventra.hu/kepeslap/
http://inda.gyaloglo.hu/card/
http://www.ddd.hu/kepeslap/default.asp
http://www.napfolt.hu/ttc/magyar/posta.htm
http://www.kfki.hu/~arthp/keptar/post/kepeslap.html
http://www.kfki.hu/keptar/post/sendcard.html
http://www.ivn.hu/kepeslap/
http://clauder.sote.hu/vkl/
http://www.sopron.hu/intranet/card/
http://www.kisokos.com/Kepeslapkuldo/

De csemegézhetünk angol nyelvterületen is:
http://www.bluemountain.com/index.html
http://fatcatcafe.com/postcards/
http://www.3.islandnet.com
http://www.valentin.infospace.com
http://www.andyland.org
http://www.lovingyou.com/postcards/index.shtml

Ha valaki maga akar képeslapokat fabrikálni, keresse fel a következő helyet:

http://www.kodak.com/digitalImaging/pictureThis/picThisHome.jhtml

És akinek nem elég a fenti összes információ, látogasson el az alábbi címre, ahol 2 ezer (!) képeslapküldő szolgálat linkje található:

http://advocacy-net.com/postcardmks.htm

Hosszú hetek pletykái után november 24-én hivatalosan is bejelentették, hogy a világ legnagyobb online szolgáltatója, a 14 milliós előfizetői táborral rendelkező America Online 4,21 milliárd értékű saját részvényt adna a Netscape részvényeseinek (minden Netscape-részvényért 0,45 AOL-részvényt), hogy így a tulajdonába kerüljön az utóbbi évek leggyorsabban fejlődő informatikai cége. Ezzel a cégvásárlással az AOL-ba olvadó Netscape újra megerősíthetné helyét a böngészőpiacon számára egyre kilátástalanabbá váló versenyben, de havi 20 millió látogatójával jelentős értékkel gazdagítaná az AOL online birodalmát is. A tervek szerint a Netscape üzleti köröknek szánt szerverszoftvereit a következő három évben a Sun Microsystems értékesítené, miközben az AOL a Sun Java-technológiáját használná saját fejlesztéseihez. A Sun által fizetendő licencdíj 350 millió dollár, ami mellett fizetne reklám-marketing és egyéb költségeket is, cserébe viszont az AOL 500 millió dollár értékben nagy teljesítményű Sun-munkaállomásokat vásárolna. A Microsoft szerint az így formálódó szövetség alapvetően változtathatja meg az erőviszonyokat, ezért a cég ellen indított antitrösztper vádjai ettől kezdve alapjaiban kérdőjelezhetők meg.

A Nexon Kft., amely saját fejlesztésű ügyviteli szoftverek készítésére, ezen belül is elsősorban a bérügyvitel számítógépesítésére szakosodott, a **www.nexon.hu** címen található website-ját a közelmúltban interaktívvá tette a felhasználóknak szóló Fórum és Letöltés részek megnyitásával. A Nexon munkatársai a Fórumot arra használják, hogy a jogszabályi változásokról, a közérdekű kérdésekről tájékoztassák a látogatókat, de itt lehet feltenni a vevőszolgálatnak szóló kérdéseket is. A Letöltés használata csak regisztrált ügyfeleknek engedélyezett, s – egyelőre kísérleti jelleggel – innen lehet letölteni a programrendszer-kiegészítőket, vagy frissíteni a megvásárolt Bérenc vagy Nan'ker programokat. A látszólag szakmai köröknek

szóló cégoldalon valójában a fél országot érintő kérdésekkel találkozhatunk, mert bár sokakat csak a borítékba tett fizetés izgat, nem árt néha megnézni a mellé tett elszámolást is, és tisztában lenni a számfejtés szabályaival. Hogy itt nagy eséllyel megtaláljuk a válaszokat „zsebbe vágó" problémáinkra, arra garancia, hogy a nexonos Bérenc programrendszer jelenleg már több mint félmillió dolgozónak számfejti a fizetését havonta.

Az Internet Kalauz online vetületének is helyet biztosító, alig egyhónapos prim-online site (**www.prim-online.com**) a Prím Kiadó szaklapjai mellett egy sor szolgáltatás megvalósítását is célul tűzte ki. Elsőként ezek közül a böngészők oldala nyílik meg (elérhető a főoldalról vagy a **www.bongeszok.com** címről), ahonnan a népszerű böngészők legfrissebb verziói külföldi szerver érintése nélkül tölthetők le. Ugyancsak a prim-online oldaláról rövidesen közvetlenül elérhetők a tőzsdeinformációk, amelyeket a Fornax biztosít a Prím számára negyedóránkénti frissítéssel.

Rengetegen kérdezik lapunktól, hogy hová tűntek korábbi rendszeres beszámolóink azokról a web-oldalakról, ahonnan SMS-üzenetet lehet küldeni GSM-telefonra, s mivel a korábbi címekről ez már általában nem megy, hova tűntek maguk az oldalak? Nos, a GSM-szolgáltatók általában jobban örülnek, ha az ilyen típusú szolgáltatásra előfizet a kedves ügyfél, ezért – eléggé el nem ítélhető módon – védekeznek az ilyen lehetőségek ellen. A párviadal már-már eldőlni látszott a szolgáltatók javára, ám újra megjelent egy web-oldal – ráadásul magyar, a **www.externet.hu/szekelyh/sms** címen –, ahonnan ismét lehet, egyelőre mind a 20-as, mind a 30-as körzetszámú GSM-telefonokra, 160 karakteren belüli szöveges üzenetet küldeni. Az oldal FAQ részén izgatottan olvastunk bele a „hogyan működik?" kérdésre adott válaszba, de csalódnunk kellett: „részleteket mindannyiunk érdekében nem árulhatunk el, ne segítsük a Westelt, hogy ezt a site-ot is kivonja a forgalomból". Persze mindez nem jelenti azt, hogy az ügyes fejlesztők ne tudnák a működés módját maguktól is kitalálni, úgyhogy szerkesztőségünk semmilyen garanciát nem vállal az oldal hosszú távú működésére. Ami tényként leírható: november közepén kipróbáltuk, s akkor tudtunk üzenetet küldeni Pannonra is, Westelre is.

A Java-fejlesztők körében korábban is rendkívül népszerű Visual Cafénak immár 3.0-s verzióját jelentette be a Symantec Corporation november 24-én. A családba tartozó három különálló csomag közül a Professional Edition több szolgáltatást és magasabb minőséget nyújt, mint a Symantec Visual Café minden előző változata. Az új szolgáltatások – mint pl. a JFC/Swing-támogatás és az interaktív szerkesztés – még a professzionális fejlesztő termelékenységét is növelik. Ugyanakkor a kezdő fejlesztő szintén könnyedén használhatja ezeket a szolgáltatásokat, és gyorsabban válik képessé összetettebb alkalmazások kifejlesztésére és fenntartására. A Database Edition a vállalati adatbázisok leggyorsabb javás fejlesztői megoldása. Tartalmazza a professzionális változat minden erőteljes funkcióját, valamint olyanokkal bővíti ezeket, amelyekkel egyszerűbbé válik az adatbázis-központú alkalmazások fejlesztése. A Standard Edition intuitív környezete ideális az új Java-felhasználók számára. A nagy termelékenységet biztosító kezelői felületen az alkalmazásokat egyszerűen a Java-összetevők „fogd és vidd" módon történő elrendezésével lehet létrehozni, a kétutas programozással pedig az automatikus kódgenerálás során vizuálisan lehet megtanulni a Java-programozást.

A Power Plusz Kft. most decemberben hozza forgalomba CD-n a ShopWizard internetes boltkészítő szoftverét, amelynek segítségével bárki magyar nyelven – átlagos Windows-ismeret birtokában – elkészítheti saját online boltját, viszonylag alacsony befektetéssel. Egy működő bolt a forgalmazó szerint akár egy nap alatt is elkészíthető, 50 ezer forint ráfordítási költséggel. A program demoverziója letölthető a **www.upsshop.co.hu** címről.

Driver-Finder néven nyitotta meg legújabb oldalát a Zolika-Net. *Kalló Zoli* egy linkgyűjteményt hozott létre a **www.znet.hu/driver-finder/** oldalon, amely köré egy egyszerű, jól áttekinthető grafikus menürendszert épített. A felhasználó az ikonokból kiválasztja, hogy milyen típusú perifériához keresi a meghajtó szoftvert, ezután egy legördülő menüből kiválaszthatja a gyártót, s az oldal ezután máris felkínálja a gyártó ftp- vagy http-oldalának címét, amire rákattintva már a gyártó site-ján keresgélhetünk tovább.

Bár moziműsor korábban is volt a Világhálón, a Port Computer a **www.port.hu/mozi** címen indított el új szolgáltatást. Annak érdekében, hogy az érdeklődő részletes információt kaphasson a filmekről, és akár időpont szerint is tudjon keresni a moziműsorban, adatbázisba rendezték a mozik műsorát és a filminformációkat. Az adatbázis magukról a mozikról is mindent tartalmaz, a cím és a telefonszám mellett a terembeosztás (ülésrend) is felkerült a szerverre. A filmek kereshetők cím, rendező, szereplők és (nyelvtanulók figyelmébe!) nyelv szerint is. A filmes adatbázis folyamatosan fejlődik, a Port tervei között szerepel, hogy a későbbiekben minden filmről képet, videorészletet, hangot is szolgáltat majd.

Általában csak website-okról kapunk híreket, így üdítő kivételnek számít, hogy nemrégiben egy levelezőlista indításáról értesítették szerkesztőségünket. A természetgyógyászati témákkal foglalkozó prana4all levelezési lista a **www.dunaweb.hu/nagymaros** oldal keretében jött létre, s főleg azoknak ajánlják a feliratkozást, akik szokatlan, hihetetlen dolgokat tapasztaltak, s az ezzel kapcsolatos kérdéseiket, kételyeiket szeretnék sorstársaikkal megbeszélni.

Internet Explorer –

Az Internet Explorer 5.0-s verziója valószínűleg a Microsoft valaha is kiadott legtitkosabb termékverziója. Néhány héttel ezelőtt jelent meg ugyanis a végleges béta-kiadás (kizárólag Windows 95-, 98- és NT-változat). Végeleges? – kapják fel sokan a fejüket, akik esetleg egyetlen korábbi bétáról sem hallottak...

Nos, nem is igen voltak. Ennek oka, hogy csakúgy, mint a Windows 98, ez is egy enyhe frissítés. Amint a Microsoft piacvezetővé formálódik a böngészőpiacon, az IE fejlesztése más területekre összpontosul. Nem céljuk már, hogy világrengető újdonságokkal szolgáljanak, sokkal inkább a felhasználói élményen kívánnak csiszolni egy gyűjteményre való finomhangolással. És ami a legfontosabb: szeretnék elkerülni, hogy meginogjon az építmény.

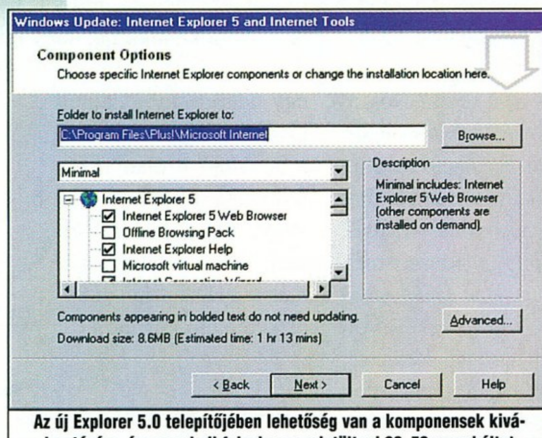
Az első béta, egy alig-alig nyilvánosságra hozott „developer preview", arra volt jó, hogy a Microsoft megtudja, milyen irányban érdemes elmozdulni, mi foglalkoztatja azokat az embereket, akik a webet építik. Most viszont azokról akarnak hallani, akik a terméket használják. Ezt követi majd a végleges változat, amit valamikor 1999 elejére terveznek.

Használat előtt

Természetesen a szoftverrel való ismerkedés a letöltéssel kezdődik. Ebben az immár a prim-online-ra (**www.prim-online.com**) költözött Internet Kalauz azzal kívánja olvasóit segíteni, hogy saját szerverén is elhelyezi a nagyobb böngészők főbb verzióit, így nem kell külföldi csatornák sávszélességén keresztülvergődnie annak, aki gyors letöltésre vágyik (ráadásul, hogy a forrásra is könnyen ráleljen mindenki, regisztráltattuk a **www.bongeszok.com** címet). Persze a Microsoft is ad valami pozitív újdonságot a letöltéshez: az IE 5.0 csontvázverziója csupán 6,5 megabájt...

Telepítés

A Microsoft végzett néhány változtatást a telepítési eljárásban. Ezek egyike, hogy az IE csontváz-konfigurációja nem tartalmazza sem az Outlook Expresst, sem a Java Virtual Machine-t... Az ötletet valószínűleg a növekvő népszerűségnek örvendő Opera Web böngészőtől vette, amely a méretet és a sebességet mindenek fölé rendeli. Még mielőtt valaki azt találná mondani, hogy ez megint csak egy Microsoft-trükk a Java legyilkolására, hadd vegyem védelmembe a lecsupaszított böngészőt. Ha sok más felhasználóhoz hasonlóan Ön sem használja ki a Javát, és egyébként is más levelezőprogramot használ, miért vesztegetne időt a letöltésre, és miért pazarolná a helyet a merevlemezen? Különben is, így is megvan a lehetősége arra, hogy egy nagyobb letöltéssel (29,5 MB) szert tegyen olyan hasznos dolgokra, mint az Outlook Express, a FrontPage Express, a Java VM, a Web Fontok, illetve sok más kiegészítő program és modul. Az IE Macintosh-kliensének 4.0-s verziójában már létezett a rugalmas telepítés, s végre a Windowson is behozták ezt a lemaradást.

Az új Explorer 5.0 telepítőjében lehetőség van a komponensek kiválasztására, így nem kell feleslegesen letölteni 30–50 megabájtot

Deaktivált munkaasztal

Érdekes módon a Microsoft szó szerint kiirtotta az aktív munkaasztalt a Windows 95-ből. Vállalati adminisztrátorok a jövőben is használhatják ugyan ezt a lehetőséget, ha úgy kívánják, és a jelenlegi IE 4.0 felhasználói közül azoknál, akiknél be volt állítva, az új verziónál is automatikus lesz, de ha még nincs telepítve a rendszerbe az IE 4.0 Windows 95 alatt, nem fogják tudni megoldani a munkaasztal és a böngésző integrálását. Ehhez a Windows 98-at kell telepíteni. A Microsoft visszatáncolása valószínűleg abból fakad, hogy több jelzés is érkezett: az IE 4.0 esetében a rendszer stabilitásának rovására ment. És különben is: meg kell valamivel különböztetni a Windows 98-at elődjétől!

Interfész

Az első dolog, amit észreveszünk az 5-ös verzióban, hogy a külalak csak nagyon kis mértékben változott. Minden fő komponenst a régi helyén találunk. Amint azonban egy kicsit mélyebbre ásunk, apró, de fontos változtatásokat találunk.

Új Go gomb

A legnyilvánvalóbb kiegészítés a címsor mellett megjelenő Go gomb a címtár mellett. A Microsoft által végzett használhatósági tesztek kimutatása szerint a legtöbb felhasználó nem tudta, hogy a cím begépelése után le kell ütnie az Enter billentyűt. Nekik mindenképpen hasznos eszköz lesz ez a gomb, legalábbis addig, amíg valaki fel nem hívja figyelmüket az Enterre. A többiek nyugodtan ki is kapcsolhatják ezt a funkciót az egér jobb oldali gombjára kattintással.

A Go gombot a ma született bárányoknak találták ki, a veteránok egerük jobb oldali gombjával kapcsolhatják ki

Autokitöltés

Amikor a 4.0-s verzióban a felhasználó egy címet írt be a böngészőbe, az automatikus befejező funkció segítőkészen (vagy nem is annyira segítőkészen) megkereste a már meglátogatott helyek listájából az egyező címet, és magától kitöltötte. Tehát ha valaki a www.prim-online.com címre akart evezni, és hagyta, hogy a böngésző találja ki úti célját, gyakran előfordult, hogy például a www.prim-online.com/kalauz/hirszorf/ címen találta magát. Ha az új verzióban beírunk egy címet, a program készít egy legördülő menüt, amiből kiválaszthatjuk a kívánt kikötő címét, vagy akár teljesen figyelmen kívül is hagyhatjuk a listát.

Ez a funkció kiterjed az űrlapokra is. Ha úgy kívánja, az Explorer képes nevek vagy jelszók elmentésére minden web alapú űrlapon. Okosan használva ez egy valóban hasznos funkció, de ha mással kell megosztani a számítógépet, valószínűleg le kell tiltani a segédletet. Ezt és az előzőekben említett automata címkitöltést is ki lehet kapcsolni az Opciók (Internet Options) menüpontban,

valami új?

amit mostantól az Eszköz (Tool) menüben lehet megtalálni, nem a Nézetnél (View). Habár egy kis időbe telik, míg hozzászokik az ember, az új sokkal logikusabb az opciók számára.

Explorer-sávok

Egy hasznos fejlesztés, hogy a meglátogatott web-helyek listáját (History) rendezni lehet dátum, név, látogatások száma és látogatások sorrendje szerint. A kedvenc helyek listáját (Favorites) már saját sávjában is lehet szerkeszteni és rendezgetni (az előző verzióban csak a menüben voltak megtalálhatók ezek a szolgáltatások).

Böngészés

Az Explorerrel való böngészés élménye már a hármas verzió óta elsőrangú, és az ötös sem fog csalódást okozni. Nincsenek nagy meglepetések, a finomításokban mutatkozik meg a különbség.

DHTML-támogatás

A Microsoft azt állítja, hogy a böngésző alapjaiban az IE 5.0 DOM (Document Object Model) specifikáció – amelyet a fejlesztők a web-oldalak objektumainak manipulálására használnak – közelebb áll a W3C szabványához, és következetesebb, mint az előző verzióban. Ez megbízhatóbb, dinamikus HTML-oldalmegjelenítést tesz lehetővé. Az elkövetkező hónapokban elősegítheti a DHTML széles körű elterjedését, és a web-oldalak még interaktívabbak lehetnek majd.

Keresés

A felhasználó szemszögéből a keresőfunkció jelentheti a legnagyobb előrelépést az Explorer új verziójában. Régebben a keresőfelület csupán egy kiszolgálót használt a keresés elvégzéséhez. Az új kezelőfelületen lehetősége nyílik keresési típusok meghatározására, és ezekhez külön-külön is rendelhet egy-egy keresőszervert: amelyik éppen leghasznosabb az adott célra. Például ha egy e-mail cím után kutatunk, akkor célszerű a Bigfoot vagy a WhoWhere keresőjét használni, míg web-oldalakat legkönnyebben a Yahoon kereshetünk. A Next gombra kattintva automatikusan továbblépünk a következő keresőszerverre, ha az előző eredményei valamiért nem megfelelőek. Természetesen a választási lehetőségek ma még egy kicsit korlátozottak, néhány kategóriában csak egy kiszolgálót jelenít meg a böngésző. A Microsoft ígérete szerint a szolgáltatóknak lehetővé fogják tenni a csatlakozást, így ne lepődjön meg senki, ha az egyik kiválasztható keresőszerver éppen a Netscape Netcentere lesz.

Az új keresőrendszer számtalan szolgáltatással bővült...

Offline böngészés

Az új verzióban sokkal jobban kezelhető és logikusabb az offline (kapcsolódás nélküli) böngészés. A kedvenc oldalak felvételénél (Add Favorites) például meghatározható, hogy el kívánjuk-e érni az adott oldalt anélkül, hogy a Hálózathoz kapcsolódnánk. Innen egy varázsló segítségével eldönthetjük, hogy a kapcsolódó oldalakra is szükségünk van-e, és időzítést is bekapcsolhatunk a rendszeres frissítésre. Ha el kívánunk menteni egy oldalt, a mentési funkciónál lehetőségünk van a teljes oldal merevlemezre mentésére a hozzá tartozó képekkel együtt, ahonnan később bármilyen böngészővel visszaolvashatjuk.

Integráció és automatizmus

Habár a Windows 95-munkaasztallal való együttműködés megszakadt, az IE 5.0 lényeges része lesz a rendszernek, megosztva bizonyos tulajdonságokat a webes „látásmóddal" jól felszerelt Office 2000-rel. Már létezik az Office-ból ismert javító szolgáltatás, amely kijavítja például a gyakran elgépelt „http;//" vagy „ww.prim.hu" címet helyesre. Persze itt felmerül a kérdés: mi van akkor, ha valaki direkt nevezte ww-nek kiszolgálóját www helyett? Ám ez mégis egy jó lépés a böngészők még hatékonyabbá tételének érdekében.

Levelezés és hírcsatornák

Csakúgy, mint az IE 5.0 böngészőkomponense, első látásra az Outlook Express sem különbözik sokban elődjétől. Van egy új, hasznosabb üdvözlőképernyő és egy plusz tábla (ki lehet kapcsolni), amely címeket tartalmaz, de összességében az élmény ugyanaz. A külcsín alatt viszont már több változtatás, javítás található, amely a Netscape levelezőkliensét próbálja felülmúlni.

„Többedmagam"

A legnyilvánvalóbb előrelépés a több személyazonosság támogatása, illetve több profil létrehozásának lehetősége. Az OE-felhasználók így váltogathatnak több személyazonosság között, mindegyiknek lehet külön postaládája, előfizetése, szűrési szabálya. Azzal, hogy lehetőségünk van egyszerre több POP postafiók leveleinek ellenőrzésére (ezt a Netscape még nem támogatja), a Microsoft azt reméli, megszerezheti a legkeresettebb ingyenes levelezőkliens pozícióját, amely területen a Netscape hagyományosan domináns szerepet játszik.

Apró, ám fontos lehetőségek

A további javítások már apróbbak. Az OE-felhasználóknak például lehetőségük van rá, hogy egy kattintással letiltsák a megadott címről érkező összes levelet, és a többi szűrési lehetőség is meglehetősen kifinomult. Több szignó (aláírás) állományt is használhatunk, vagy ha valami különleges jutna eszünkbe, akár a HTML formátumú levél forráskódját is kedvünk szerint szerkeszthetjük.

Sebesebben

Még ennél is többre számíthatunk a termék végleges verziójának megjelenésével, a részletekről azonban persze még mi sem tudunk. Bár a hírek szerint a hangsúly nem is az újdonságokon van. A Microsoft azt állítja, hogy elsősorban a minőségi és teljesítménybeli javításokra koncentrált, és ennek egy gyorsabb, megbízhatóbb böngészőt kell eredményeznie.

A kezdeti próbaüzem alapján az IE 5.0 nem lassabb a 4.x verzióknál, de csak némi idő elteltével lehet majd megmondani, mi lesz a végeredmény. Amikor kiderül, mi ott leszünk, és a részleteket bármikor elolvashatják a **www.bongeszok.com** címen (egy újabb böngészővel persze elég csak azt beírni, hogy „bongeszok"), ahol a rendszeres tippeken és ismertetőkön kívül azonnal, egy kattintással le is tölthetik a legújabb böngészőket egy gyors, magyar kiszolgálóról. Már csak azért is, hogy ne csak a böngészés menjen sebesebben, hanem a „bongeszok"-hoz való hozzáférés is.

Balogh Attila Balázs
abalogh@prim.hu

Tisztelt Vértes úr!

A Terítsük ki a kártyákat! című cikkéhez szeretnék először néhány megjegyzést hozzáfűzni.

Megmondom őszintén, nekem az is kérdés, hogy egy ilyen buta, rosszindulatú cikkel, mint amilyet AsC kanyarított, kell-e egyáltalán foglalkozni? Azt még el tudom fogadni, hogy úgy gondolják: az adott lapban érdemes néhány tényszerű kiegészítést/helyreigazítást tenni. De közel háromoldalas válaszcikket írni, az már szerintem mindenképpen a dolog „túlreagálása" - rossz sajtószlenget használva.

De ha mégis megtesszük, akkor tegyük azt a legnagyobb körültekintéssel, ügyelve a legapróbb részletekre is. Nem akarom részletesen elemezni az írást, de az első részében a lap előállításával kapcsolatos pénzügyi számítgatásokban van egy elemi hiba: 32 oldalas tájékoztató kiadvány költségeiről szól, miközben fél oldallal lejjebb azt írja, hogy a 32 oldalból nyolc lehet akár hirdetés is. Gondolom, ezt a lehetőséget a kiadó ki is használja (amiben mellesleg semmi kivetnivalót nem látok). Sejthető, hogy ezen azért talán némi haszon is van - de hogy az előállítási költségeket fedezi, abban biztos vagyok.

Nem folytatom, talán ennyiből is kiderül, hogy aki kötözködni akar, annak ez „magas labda" lehet. Nem tanácsos „helyzetbe hozni az ellenfelet". (Elnézést az idétlen sporthasonlatokért.)

A kevesebb sokszor több!

Fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy mindezt mint az ügy (Sulinet) drukkere írtam (Érted haragszom, nem ellened - citálhatnám némileg kifacsarva a költő szavait). Nem az újság olvasóinak, hanem a szerkesztőségnek (a cikk szerzőjének).

(A kiadvány színvonalának kérdése persze megérne még egy újabb kört. Nem tudom pontosan, kinek, milyen célból készül a lap, de mint oktatási segédanyaggal, oktatást segítő háttéranyaggal, oktatási hálózat használatának hatékonyságát segítő kiadvánnyal szemben komoly fenntartásokat lehetne megfogalmazni. Felkérés esetén szívesen írnék erről egy komolyabb vitaanyagot belső használatra.)

Végezetül, ha már így alakult, ezúton szeretném felhívni a tisztelt szerkesztőség figyelmét egy általunk (a terület tanárainak szakmai egyesülete) készített új oktatási tartalomra. Az önálló fejlesztésű szaktárgyi honlapot az alábbi címen találhatják meg: **http://www.c3.hu/~mediaokt.**

Nagyra értékelnénk, ha hírt adnának a Mozgókép- és Médiaoktatás elnevezésű honlapunk létrejöttéről!

Előre is köszönöm!

További munkájukhoz sok sikert kívánok!

Tisztelettel:

Debreczeni László

debolaci@mail.matav.hu

Reakció

A novemberi számban leírtam reflexióimat egy cikk kapcsán, amelyre újabb reflexiók érkeztek. Íme:

Kedves tanár úr!

Bár nem az olvasóknak szánta sorait, félő, hogy mások is követhették az Ön számítását, ezért szeretném én leütni a magas labdát, mielőtt az tenné meg, akinek feladtam. Természetesen a hirdetések terén sincs szó semmilyen sunyiságról, s bár Ön a Sulinet magazin jövedelmezőségéről meg van győződve, Önt is, olvasóinkat is szívesen beavatom egy lap költségvetésének néhány sarokszámába. E lap 350 000 példányban való kinyomtatásához közel 7 millióra van szükség (nem fog sok olyan nyomdát találni, amelyik egy példányra vetítve 20 forinton belül marad), a postázás 1200 iskolába százezer példányban újabb milliós tétel, s ehhez jön a kiadói, szerkesztőségi költség. A terjesztési költség a Népszabadság mellékleteként megjelenő 240 ezer példánynál is megnő a súlytöbblet miatt... A bevétel oldalán van az 1,8 millió a minisztériumtól és a hirdetésbevétel... Egy színes oldal listaára valóban tisztes összeg, egy picivel 1 millió forint feletti, így tehát akár többre is rúghatna a bevétel, mint a kiadás, ám ebből lejön az ügynökség 15–20 százalékos jutaléka és a hirdetésszervező teljesítménybére, valamint a nagy hirdetőknek járó mennyiségi kedvezmény, tehát az eladott oldalaknál sem lehet 6-700 ezernél többel kalkulálni. Ráadásul el kell adni 8 oldalt egymillió feletti oldaláron, ami nem könnyű. (Ha megnézi, mindig van 2-3 oldalnyi saját hirdetés, ami ugyan érték, de senki nem fizet érte készpénzben.) Persze nem akarom sajnáltatni a Népszabadságot, ők tudják, mit vállaltak. De a napi 10 millió feletti lapárbevétellel és sokmilliós hirdetési bevétellel gazdálkodó Népszabadságnál még nyereségesség esetén sem ez a havi néhány százezer jelenti azt a tételt, amiért pályázott, hanem az az olvasói réteg, amelyet esetleg (persze hosszú, szívós munkával) a Sulinet-mellékleten keresztül magának a Népszabadságnak meg tud nyerni. Ez az, ami esetleg még havi egy-két milliós befektetést is megér, amire a többi pályázó nem tudott áldozni, és amiért ők több támogatást kértek a lap előállításához a minisztériumtól.

AsC cikke ugyan valóban nem ér meg egy többoldalas válaszcikket, de a Sulinet – amit az új kormányzat éppenséggel kidobni készül – ügye igen. A cikk megjelenése óta egyébként a minisztérium megkezdte a tárgyalásokat a Népszabadsággal a Sulinet magazin szüneteltetéséről, s bár megegyezés lapzártáig nem született, nagy esély van rá, hogy jövőre nem lesz ilyen havi lap.

A magazin megszüntetése mellett pedig ott van az egész mozgalom átkeresztelése. Mert az iskolák behálózása hiába viseli mindenütt a „Schoolnet" elnevezés valamely helyi változatát, nálunk a Sulinet név az SZDSZ-es Magyar Bálintra emlékeztetne, s hátha az Írisszel kitörölhető az emlék... Egyébiránt pedig a program leállt, minden befagyott azon a szinten, amit a korábbi szerződések kötelezővé tesznek. (Már ahol nem tudják felbontani a szerződéseket.) A „túlreagálás" mindössze azért jogos szemrehányás az Ön részéről, mert a cikk megírása óta született néhány olyan döntés (Nemzeti Színház, négyes metró), ami mellett a Sulinet szép lassú sztornózása bakfitty... A cikk azért íródott, hogy az új minisztériumi tisztségviselők ne az AsC típusú tanácsadókra, „hívekre" hallgassanak... Félek, s ha Ön mint Sulinet-drukker értünk haragszik, akkor Ön is félhet: hiába.

Ami a minőségi kifogásokat illeti, a lap éppen a fentebb megfogalmazott olvasószerzési szempontok miatt nem oktatási segéd- vagy háttéranyag akar lenni, hanem egy olyan „ifjúsági magazin", amely megmutatja, hogy az ifjúságot érdeklő témák mindegyike megtalálható az Interneten is, s inkább kedvet csinál az Internethez, nem pedig tanítja. Ezt persze, akár jól végzi munkáját az újságírógárda, akár rosszul, mindig lehet magasabb színvonalon művelni, s egy szót se szóltam volna, ha egy lapszemle-kritika jelent volna meg valamelyik újságban... Ha ön egy ilyet valóban megírna, akár az Internet Kalauzban is helyet tudnánk neki biztosítani. De hangsúlyozom: a cél (amit a minisztérium és a Népszabadság közösen fogalmazott meg nekünk, vagyis a lapkészítőknek) nem egy szaklap, hanem nagyon egyértelműen egy könnyed, szórakoztató magazin szerkesztése internetes kapcsolódási pontok beépítésével! Az elvárásokat tehát ezzel kell szembehelyezni.

Köszönjük a médiaoktatási segédletről szóló információt is, továbbadjuk (a levéllel együtt) olvasóinknak.

Üdvözlettel:

Vértes János

Tisztelt Vértes János Andor!

Őszinte örömmel olvastam Terítsük ki a kártyákat! című cikkét az Internet Kalauzban. Megnyugvással tölt el, hogy tudatlanságra, rosszindulatúságra, sunyiságra, átgondolatlan megfogalmazásra lehet kulturált hangnemben, a tények erejére támaszkodva válaszolni.

Remélem, a címzettek tanulnak írásából!

További sok sikert! Üdvözli:

Sándor György

sgy@mail.matav.hu

A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság a Sulinet egészét a számítástechnika elterjesztésének érdekében végzett kiemelkedő munkaként értékelte, s a társaság elnöke, *Sima Dezső* a november 26-ai közgyűlésen az ilyen jellegű tevékenységért adható legrangosabb kitüntetést, a Neumann-emlékérmet adományozta *Magyar Bálintnak*.

sulinet

Az Internet Kalauz melléklete a középiskolai Internet-programhoz

Számítógép-támogatás iskolai könyvtáraknak

A Sulinet-oldalakat lassan el lehet felejteni, a kormányzat a szinten tartás mellett döntött, vagyis csak ott és olyan mértékben folytatódik a Sulinet program, ahol és amilyen mértékben ezt a korábban megkötött szerződések előírják. Viszont az a rovat, amelyet mi tavaly szeptemberben, a Sulinet felpörgésekor indítottunk – némiképp tudatosan és úgy tűnik, kellő előrelátást bizonyítva –, az Iskol@ nevet viseli, és mi továbbra is bízunk abban, hogy mindig lesznek olyan híreink, amelyek az iskolai internetezéssel kapcsolatosak. S bár az egyik oldalon elcsendesedni látszik valami, amiben Magyarországnak a fejlett gazdasági háttérrel rendelkező országokat is sikerült leköröznie, azért – ha nem is ugyanolyan léptékben – akadnak még források, amelyek az iskolák informatikai eszközparkjának gazdagítását szolgálják.

1998. november 14-én például 147 vidéki és 33 budapesti iskola és iskolai könyvtár vezetői vehették át a csepeli Jedlik Ányos Gimnáziumban azokat az eszközöket – összesen mintegy 77 millió forintnyi értékben –, amelyeket a Soros Alapítvány Számítógépes iskola a nyílt társadalomért programjában megpályáztak és elnyertek. Ugyanezen a pályázaton 1996-ban 169 iskolai könyvtár 95 millió Ft értékben, 1997-ben 133 iskolai könyvtár 66 millió Ft értékben kapott támogatást.

Bármely olyan magyarországi általános- vagy középiskola jelentkezhetett az 1998 tavaszán meghirdetett pályázatra, amely rendelkezik saját könyvtárral, és a pályázat 1996-97-es meghirdetése során nem kapott még támogatást.

A pályázó iskolákban működő könyvtáraknak az alábbi követelményeknek kellett megfelelniük:

- főállású, a közoktatási törvény képesítési előírásainak megfelelő végzettségű könyvtáros-tanár foglalkoztatása,
- heti 22 órás nyitva tartás,
- megfelelő alapterületű könyvtárhelyiség (min. 50 m^2),
- folyamatos és kielégítő mértékű állományfejlesztés,
- az intézmény helyi pedagógiai programjának részeként kidolgozott könyvtárhasználati tanterv, amely megfelel a NAT követelményeinek.

Az iskoláknak megfelelő infrastrukturális háttérrel is kell rendelkezniük (telefonvonal, megfelelő bútorozottság stb.), valamint vállalniuk kell a fenntartás költségeit (pl. telefonszámla).

Az idei pályázaton 591 iskola vett részt, amelyből 180-an nyerték el az alábbi konfigurációban megtestesülő támogatást:

- 1 db multimédiás számítógép (Pentium 166 MMX, 16 MB RAM, 15" color SVGA monitor, 2,1 GB HDD, 24-szeres CD-ROM, hangkártya),
- printer (lézer vagy tintasugaras),
- a Soros Alapítvány által biztosított, teljes körű, ingyenes dial-up Internet-hozzáférés,
- Microsoft Windows 95 magyar nyelvű szoftver,
- Microsoft Office 97 magyar nyelvű szoftver,
- pénzügyi támogatás multimédiás szoftverek beszerzésére,
- könyvtári nyilvántartó program és adatbázis.

A későbbiek folyamán sem maradnak magukra az iskolák, folyamatos segítséget, konzultációs lehetőséget kapnak. Első lépésként novemberben ingyenes tanfolyamon vehettek részt képviselőik, amelyen az Internet használatával ismerkedhettek meg, jövő év elején pedig a könyvtári nyilvántartó programról hallgathatnak meg előadásokat.

A Soros Alapítvány iskolai informatikai programjának keretében először az 1993/94-es tanévben jutott 45 iskola számítástechnikai eszközökhöz, teljes informatikai tanterem formájában. Az akkori cél az általános állományjavítás volt.

1995-ben újabb 47 iskola kapott – minőségileg és mennyiségileg nagyobb – támogatást, szintén teljes tantermi kialakítással. Az 1996-os évben a fő cél a számítógép kreatív használatának elősegítése volt, mivel a közoktatás teljes informatikai fejlesztését a Soros Alapítvány nem vállalhatja fel.

1997-től három fő terület támogatását folytatta a Soros Alapítvány: iskolai könyvtárak informatikai támogatása, multimédiás oktatási anyagok fejlesztése és a Jefferson-program.

1998-ban újabb területként az informatikai szakértői csoportok támogatásával bővült az alapítvány tevékenysége.

ÁSVÁNYTAN

Drágakövek
(Gemology & Lapidary Pages)
http://www.teleport.com/~raylc/gems/

A kövek bolondjainak és érdeklődőknek készültek ezek az oldalak, ahol közel 120 darab követ tartanak nyilván. E nem éppen jelentéktelen apróságok tisztelete nem csak szépségüknek, hanem értéküknek is szól. Itt van például a heliodor, amely aranysárga, csakúgy, mint a smaragd, azzal a különbséggel, hogy a smaragd zöld, míg az előbbi világoskék berillium-alumíniumszilikát. Ezeknek a köveknek a keménysége 7,5–8, ami annyit jelent, hogy egy 10-es skálán mérve ennyire nehezen karcolódnak. Persze ennél több adat ír le egy anyagot, esetünkben a legfontosabb – kristályos anyagokról lévén szó – a rácsszerkezet milyenségére vonatkozik, ami a smaragd esetében hexagonális. Az oldalon a leírások mellett hasznos tanácsokra, illetve kérdésekre kaphatunk választ. Azt például ki tudta, hogy enyhén ammóniás oldattal megtisztítva, majd langyos vízzel lemosva, illetve egy puha kendővel áttörölve a drága-, illetve féldrágaköveket újjávarázsolhatjuk?

CSILLAGÁSZAT

SPOT4
(SPOT4 – Short-Wave Infrared Imaging)
http://www.spot.com

Az ESA (Európai Űrügynökség), úgy tűnik, sokkal többet foglalkozik az űrkutatás bolygónkat érintő kérdéseivel, mint az űr mélységeinek titkaival. A közelmúltban felbocsátott műholdak többségükben ugyanis a földfelszínt pásztázzák, így a SPOT4 is, amelyet március 24-én állítottak pályára a franciák kouroui központjából.

A SPOT műholdsorozat képei, adatai 1986 óta érhetők el a nagyközönség számára, s mára az ilyen jellegű információk csaknem 60 százaléka a most már négy holdból álló együttestől származik. A rövidhullámú infratartományban készült képek az elmúlt évek során igen hatékonynak bizonyultak az erőforrás-kutatás területén vagy éppen környezetvédelmi felmérések során. A most felbocsátott SPOT4 szélesebb sávban érzékeny kamerái még jobban ki tudják küszöbölni a légköri zavarokat, s az így nyert tisztább képeken jól elkülöníthetők például a különböző mezőgazdasági parcellák. Ez sokszor nagy jelentőséggel bírhat, hisz az ilyen, 10–20 méter felbontású felvételek alapján jó becslés adható májusban arra, hogy milyen lesz a búzatermés Magyarországon.

Ehhez hasonló, számunkra is érdekes képeket rejt a SPOT4 hivatalos honlapja, ahol többek között megtekinthetjük a Gemenci Tájvédelmi Körzetről és a Baja városáról készített fotókat. A hihetetlenül éles felvételeken végigkövethetők a Duna szabályozásának lépései, de a szakértő szemek számára az is kiderülhet, hogy Bajától keletre nem is olyan rég új erdőket telepítettek.

Csillagok, háború nélkül
(A Magyar Csillagászati Egyesület folyóirata)
http://www.mcse.hu/
http://www2.mcse.hu/cikkek/

Űr, a végső határ... – mondja a Star Trek sorozat egyik bevezető szlogenje. Ez a kétbetűs szó mindig is sok ember szívét dobogtatta meg, és olyan távlatokat ígért, amit egy közönséges földi halandó fel sem tud igazán fogni. Van valami a csillagokban, ami az emberben mérhetetlen csodálatot és elvágyódást vált ki. Talán a felfedezés izgalmát, talán egy jobb világ ígéretét, de mindenképpen valami mélyet mozgat meg bennünk. A hosszú évezredek alatt mindig akadtak olyanok, akik közelebbről is meg akarták szemlélni a bolygókat, ki akarták fürkészni titkaikat. Az ősi indiai védikus civilizáció tudósaitól kezdve napjaink hi-end technikával felszerelt csillagászáig sok ezer feljegyzést készítettek arról a világról, amely már kívül esik a Föld sztratoszféráján. Az azonos érdeklődésű emberek általában valamilyen társaságba tömörülnek – pontosan így tettek azok a magyarok, akiket a csillagok világa a gyakorlatban is érdekel. A Magyar Csillagászati Egyesület már régóta az egyik leggazdagabb tartalommal megáldott web-oldalt tudhatja magáénak. Bár az oldal nem számít a leglátványosabbnak, mégis rengeteg információhoz juthatunk általa. Egy igazi csillagásznak nem árt tudnia a különböző űresemények időpontját, így a szerkesztők egy pontos eseménynaptárral kedveskedtek a látogatóknak. Ha átrágtuk magunkat a híreken, az alapszabályon, a címlistán és az általuk forgalmazott kiadványok dzsungelén, akkor érdemes továbblépni a Meteor névre hallgató magazin site-jára. Itt már igazi olvasmányos dolgokba ütközünk, amelyek érdekesek és egyben hasznosak is lehetnek. Gondolta volna például valaki, hogy a környezetszennyezés mellett létezik fényszennyezés is? Pedig létezik, és az adatok szerint nem is kis problémáról van szó. Az évszázad üstököse cím mögött a Hale-Bopp mutatkozik be. Az emberi történelem legősibb időmérő eszközét, a napórát és annak modern változatait egy rövid, de annál szebb oldal mutatja be. Végül, de nem utolsósorban a nagyközönség számára eleddig ismeretlen *Konkoly Thege Miklósról* is megemlékeznek egy hosszabb leírás erejéig.

Magnetars
(Magnetars – A newly discovered type of stars)
http://www.magnetars.com

Ez év augusztus 27-én igen erős gamma-sugárzás nyalábja érte el bolygónk atmoszféráját. Bár a légkör vastag védőburka alatt minket nem igazán fenyegetett veszély, a Föld körül keringő szondák kissé megtébolyult érzékelőinek jelzései jó pár csillagász figyelmét felkeltették. Mint rövidesen kiderült, a „támadó" egy húszezer fényévnyire fekvő neutroncsillag volt, amelyet már néhány hónapja katalogizáltak mint szokatlanul erős gamma-forrást.

Mint a NASA e témával foglalkozó honlapjáról kiderül, idén május óta ismerjük köze-

lebbről a neutroncsillagok e fajtáját. Amíg az egyszerű neutroncsillagok „csak” igen nagy sűrűségükről és igen erős gravitációs terükről voltak híresek, a csillagok új fajtája hihetetlenül intenzív mágneses térrel is rendelkezik. Ha a csillag mágneses tere által folytonosan deformálódó felszín feltörik, igen nagy mennyiségű energia szabadul fel gamma-sugárzás formájában. Erről és a csillag egyéb hatásairól olvashatunk a lapon, különös tekintettel arra, mi történne, ha bolygónk felszínén is hasonlóan erőteljes mágneses tevékenység lenne. Az adatok megdöbbentőek: egy ilyen égitest a Hold–Föld távolság feléről magához vonzaná a zsebünkből a töltőtollat, ha pedig leszállnánk a felszínére – ami egyébként a nagy gravitáció miatt is lehetetlen – a mágneses tér pillanatok alatt átrendezné atomjainkat, amik szétszóródnának az űrben...

ÉNEK-ZENE

Daloskönyv – volt mozgalmi dalok
http://www.fsz.bme.hu/mtsz/dalok/dalok.html#M

Döcc-döcc, döcc-döcc... Megy a diák – jómagam – felfelé, tanulni. Na nem vertikálisan, hanem a székesfővárosba, vonattal. Sokadszor. Egyszer összeszámoltam, hány órát töltöttem eddig a vonaton – nem volt szívderítő szám. Nem mintha nem lenne érdekes az út! Most is, valaki nagyon vidám, többet ivott a kelleténél, és énekel: „...kihallatszik belőle, hogy már minálunk, babám...” Remek. Kolléga úr permutálja a népdalokat. Érdekes: mi, egyetemisták nem ilyesmiket éneklünk. Saját kis szubkultúránk dalai mellett inkább régi, mozgalmi dalokat. Furcsa, nem? Azok a fiatalok, akik mostanában járnak általános- és középiskolába, már természetesnek veszik, hogy demokráciában élnek. Megtörtént a rendszerváltás, a kommunizmus lelépett, a diktatúrának ez a válfaja lassan elhal az egész Földön, hogy csak a tankönyvekből legyen ismerős. Megszenvedtük, utáltuk, gyűlöltük – ma már tanítják, miért és hogyan is volt rossz.

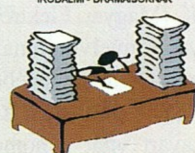
Erre „ezek” azt kornyikálják, hogy „a rablánc a lábon nehéz volt...” Persze. Azt hiszem, mi vagyunk az utolsó nemzedék, amely még emlékezni fog ezekre a sorokra és dallamokra. Valahogy mi már akkor nőttünk fel, mikor csak a sallangjai maradtak meg a kommunizmusnak. Sőt akkor már szocializmust mondtunk! Nem lehetett keverni. Fiatalok voltunk ahhoz, hogy felfogjuk, ez egy hamis ideológia. Utáltuk ezeket az idétlen dalokat, és egyáltalán, énekelni is utáltunk. Aztán ahogy felnő az ember, egyes dolgokat átértékel – és az éneklést is megszereti. Német sört iszunk az amerikai hamburgerre, aztán kezdődjön az „Amuri partizánok dala”. Mi csak játszottuk az úttörőmozgalmat... Emlékszem, egyszer valami szovjet (hajaj, még akkor ilyen is volt!) úttörőcsapat lángot indított útjára, hozták hozzánk is, hatalmas, lassan égő fáklya végén. Jött a vonat, a kis úttörő szalutál, „úttörőtanács-titkár pajtásnak jelentem”, láng átvesz. Édesapám többszörösen kiváló csapatvezető, fogadja, vonat el, mi hazafelé.

Apu eloltja a lángot. De hát... „Kisfiam, tudod, mikor büdösítem be ezzel a kocsit!” És én fel voltam háborodva...

Tulajdonképpen akkor már csak játszottuk ezt az egészet. Volt nyakkendőfelelős, nótafa, rajvezető, őrsvezető... Ostobaság az egész, de jól elvoltunk vele! Nem doomoztunk, nem volt Xénia-láz, akadt viszont akadályverseny, ünnepélyes csapat-összejövetel, vetélkedés a rajok között. A mostani fiatalok már nem tudják, milyen az – csak azt érzik, hogy ez már megint olyan „felnőttes beszéd”. Azért jó lenne, ha valaki erről is mesélne, mert bár meg lehet nézni a fenti cím dalainak szövegét, a kotta alapján el is lehet játszani azokat, de a „feelinget”, a kifacsart helyzetet érzékeltetni csak az tudja, aki maga is benne volt.

IRODALOM

Diáklexikon
http://www.horvathm-szentes.sulinet.hu/LEX/DIÁKLEXIKON.htm

A felejtés réme, amely mindenkit elér, sokszor a legkellemetlenebb helyzetekben tud ránk törni. Sietni kell egy beadvánnyal, meg kell írni a házi feladatot, de egyszerűen nem jut eszünkbe az a fránya kifejezés, amit egyébként álmunkból felébresztve is könnyedén elszavalnánk. Az első reakció a düh, a második viszont már a kétségbeesés. Butának képzeljük magunkat, pedig mindössze arról van szó, hogy agyunk valamilyen oknál fogva abban a pillanatban nem ad ki egy adatot „belső számítógépünkből”. Minden bizonnyal ismerős a helyzet, és ha belegondolunk, rájöhetünk arra is, hogy egy teljesen természetes dologról van szó. Szimplán elfelejtettünk valamit, amit egyébként egy szótárban vagy lexikonban megkereshetnénk. Persze általában az a baj, hogy vagy nincs kéznél, vagy pedig elavult dolgokat tartalmaz. Nos, az Internet ilyen esetekben is a segítségünkre tud sietni. A szentesi Horváth Mihály Gimnázium web-oldala, amelyet a Sulinet program keretében kreáltak meg, sok olyan információt tartalmaz, amire egy diáknak szüksége lehet. Mint jelent például a manierizmus? A szó eredetileg modorosságot jelent – átmeneti stíluskorszak a reneszánsz és a barokk között a 16-17. század fordulóján –, egyesek szerint nem más, mint a reneszánsz mestereinek modoros utánzása. Ez tipikusan egyike ama kifejezéseknek, amelyek az első számonkérés után már csak halvány emlékként derengenek, de most minden extra beruházás nélkül, pár pillanat alatt felidézhetjük a virtuális lexikonból.

Persze ez a könyv sem mindenható, és a témája is csak az irodalomra szorítkozik, de hát ez a célja. Egy olyan infotár, amely ugyan nem teljes, de elég ahhoz, hogy az alapfogalmakat tisztázza, és a főbb irodalmi irányokat meglelhessük. Stílusához hűen csak szöveget tartalmaz, és éppen ezért gyorsan töltődik le, ami különösen nagy előny azokon a helyeken, ahol kicsi a sávszélesség.

NYELVÉSZET

Ne bosszants, mert belefordítalak a kernelbe!

http://www.mek.iif.hu/porta/szint/tarsad/nyelvtud/

Nyelvtudomány -- Linguistics

--> Irodalomtudomány -- Literary studies
--> Szótárak -- Dictionaries
--> MEK "virtuális" Nyelvtudomány -- MEK "virtual" Linguistics

A hálózat használata a nyelv- és irodalomtudomány területén
A magyar szlengkutatás bibliográfiája
A magyarországi médiák nyelvi gondjai
A régi Budapest a fattyúnyelvben
A számítógép metakommunikációja
A szlengkutatás útjai és lehetőségei
Abszurd humor - nyelvi humor
Az angol nyelvből fordított filmcímek nyelvészeti vizsgálata
Az Apor-kódex ábécérendes adattára
Az elsődlegesen orális kultúrák legújabb kori felfedezése
Az Internet és a nyelv
Az internet-korszak nyelvészete
Az IRC nyelvezete
Az írva-beszélt nyelvjátékok vírusos terjedése az Interneten

Alapjában véve kétféle dolgot művelhetünk a weben: vagy megnézzük, vagy elkészítjük az oldalakat, vagyis lehetünk olvasók és írók. Ami a kettőben közös, az a nyelv. De milyen nyelvről is van szó? Erről a kérdésről számtalan érdekes tanulmány született, amelyek közül több megtalálható a MEK (Magyar Elektronikus Könyvtár) nyelvtudománnyal foglalkozó gyűjteményében.

Elsőként említeném a nagy port kavart vitát a homepage szó magyarításáról. Ottlap, honlap s egyebek címmel olvashatunk erről egy dolgozatot. Betekintést nyerhetünk a WWW-történelem hazai kezdetekor megjelent vita levelezésébe, az erről szóló szavazás eredményeibe, és megcsodálhatjuk e kifejezés többi, el nem terjedt magyarítását (pl. nyitókép, indulap...).

A számítógépes nyelvészet problémáit veti fel Az Internet-korszak nyelvészete című írás. Mint szinte mindegyik tanulmányban, itt is a legfontosabb kérdés a magyar nyelv jövője, az, hogy vajon szegényebb lesz-e a nyelv a sok angol kifejezés, magyartalan, rövidített forma és a sietség miatt mellőzött helyesírási szabályok miatt. Ezekre a tipikus problémákra egyébként az Ottlap, honlap s egyebek című tanulmányban igen érzékletes példákat találhatunk.

Ugyancsak nagyon érdekes nyelvi szempontból megközelíteni az IRC (Internet Relayed Chat) világát. Új szokások, kifejezések, szabályok tárulnak elénk Az IRC nyelvezete című írásban. Megismerhetjük az „IRC-zés" netikettjét, avagy illemszabályait, és a nyelvi jelenségek taglalásán túl azt is, hogy tulajdonképpen mi folyik az IRC-n, milyen belső „társadalmi" események szemtanúi lehetünk, ha pl. egymásnak esnek az „op-ok", és „deopolják" egymást... Egy kis statisztikát is lelhetünk a talált üdvözlési formák gyakoriságáról. Némelyik igazán mosolyt fakasztó, például a „retek" vagy a „nyihaha", habár szerencsére a pálmát a hétköznapi „szia" viszi el. Itt is előkerül az internetes nyelvezet 2 fő vonása, az angol nyelvi hatás és a kizárólagos írásbeliség, hiszen szóban elenyészőbb számban fordulnak elő az itt használt kifejezések. Habár úgy tűnik, a beszélt nyelv elég nagy iramban kezdi átvenni a számítógépes kifejezéseket, különösen a szakmabeli fiatalok körében, és lassan átszivárog a hétköznapokba is. Például egy lány, „defaultból" szőke, ha az a természetes hajszíne, és igen találó kijelentés, hogy a tegnap esti whisky „formatálta" az agyam. Nem beszélve arról a rettenetesen félelmetes linuxos fenyegetésről, amely a címben is szerepel, miszerint „belefordítalak a kernelbe"! Ugyancsak tipikus jelenség a magyar és az angol billentyűzetkiosztás eltéréséből adódó z-y csere, ami a sok mellégépelés után újabb stíluselemmé kezd válni (syia!, syép ey a könzv, magzar billentzűyet). Hál' istennek még csak poén szintjén.

Ugyan nem az internetes nyelvvel foglalkozó mű, de a témához kapcsolódik és roppant izgalmas olvasmány *Rónaky Edit* Hogyan beszél ma az ifjúság? (Avagy: Hogy hadováznak a skacok?) című írása, amelynek végén terjedelmes listát találunk a fiatalok szlengszerű kifejezéseiből.

A magyarítás kérdései mellett az infosztráda szó mögött rejlő értelmet is kutatja *Élő Gábor – Z. Karvalics László* Legyen infosztráda? című cikke.

Az Internet és a nyelv kapcsolatával foglalkozik *Farkas László* VII. Országos Alkalmazott Nyelvészeti Konferencián elhangzott előadása is, amelyben példákkal illusztrálva rendszerezi a problémákat.

Végül a számítógép és a szavak kapcsolatának az eddigieknél derűsebb oldalát ismerhetjük meg, ha elolvassuk *Naszódi Mátyás* Nyelvhelyesség-ellenőrzés számítógéppel című tanulmányát.

TÖRTÉNELEM

Az 1956-os magyar forradalom történetének dokumentációja

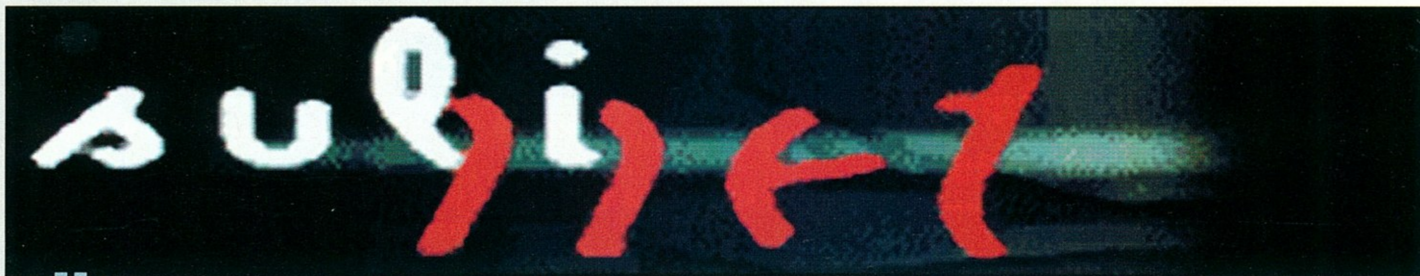
http://www.rev.hu

1956 sokunknak csak egy évszám, amit a köztársaság kikiáltása óta nyíltan lehet ünnepelni. Másoknak forradalom, szabadságharc, amely egy nép lázadása volt az elnyomó hatalom ellen. Az 56-os eseményekről nem kevés publikáció látott napvilágot az évek során, és közülük sok nem igazán a tényekre támaszkodott. Az idei ünnepi megemlékezésekre (bár a kolofonban 1996-os évszám található) egy igazán jól megalkotott oldallal kedveskedett az 1956-os Magyar Forradalom Történetének Dokumentációs és Kutatóintézete (1956-os Intézet) a magyar és külföldi szörfösöknek. A magát a magyar forradalom örökségét bő három évtizeden keresztül őrző nyugati emigráns szervezetek és szerzők örökösének tekintő intézet nem kis feladatot vállalt. Célkitűzésüknek megfelelően

pontos és hiteles információs oldallal rukkoltak elő, amely nagyon sok történeti tényt és háttér-információt tartalmaz. Az 1956-os Intézet előkészítő bizottsága és ideiglenes nemzetközi kuratóriuma 1989. június 17-én, *Nagy Imre* és mártírtársai újratemetésének másnapján alakult meg. 1991. március 16-án *Kosáry Domokos* kezdeményezésére a Magyar Tudományos Akadémia II. Osztályának határozatára létrejött az 1956-os Magyar Forradalom Történtének Akadémiai Dokumentációs és Kutatóhelye. 1995-ben a Magyar Köztársaság kormánya közalapítvánnyá nyilvánította az addig társadalmi szervezetként működő intézetet. Ez egy igazán jó ajánlólevél, így nem is csalatkozunk, mikor bepötyögjük a fenti URL-t. Az oldalak között „lapozva" megtudhatjuk, hogy mikor, hogyan és kik által jött létre az intézet, vagy kik támogatják. Az igazán izgalmas dolgokat azonban az archívumba kukkantva leljük, ahol kronológiai sorrendben tekinthetjük át az eseményeket. Gyakorlatilag egy online tankönyv került fel a Netre, és csak dicsérni lehet azt az igyekezetet, amellyel sok félreértést igyekeznek tisztázni. Lehet, hogy több ilyen típusú web-oldalnak kellene lennie, hiszen van mit tisztázni a viharos magyar történelemben...

Ügyfélszolgálat

Sulinet az ügyfélszolgálaton

– Tessék mondani, egyáltalán működik még a Sulinet? – ehhez hasonló kérdések manapság nap mint nap elhangzanak a Sulinet Help Desk ügyfélszolgálatán.

Az okok között bizonyára szerepet játszik, hogy sokan félreértelmezik azokat a nyilatkozatokat, amelyek a program további kiterjesztésének leállításáról szólnak. A Sulinetet az új oktatási minisztérium nem terjeszti ki az általános iskolákra, ám ez semmiképpen sem jelenti azt, hogy a középiskoláknál beindított hálózati hozzáférés leállna. *Racskó Péter* ágazati informatikai főosztályvezető a közelmúltban ezt a nyilatkozatot adta a Népszabadságnak:

„Leállítja az oktatási kormányzat a Sulinet-hálózat bővítését a rendkívül nagy költségek miatt, így a több mint 3700 általános iskola nem csatlakozik az Internetre. Csak az a 200 általános iskola várhatja a hálózat kiépítését, amelynél a minisztériumot szerződés kötelezi erre. A már kiépült Sulinet-hálózat természetesen tovább él, fenntartása a következő évben másfél milliárd forintjába kerül az oktatási tárcának."

Nézzünk néhány gyakori kérdést a Sulinet Help Deskről, és válaszoljuk is meg azokat a közvélemény szélesebb körének megnyugtatására.

Kérdés: *– Mennyi időn keresztül biztosít a minisztérium az iskolák számára ingyenes Internet-hozzáférést?*

Válasz: – A minisztérium az Internet-szolgáltatóval öt évre kötött szerződést. Ez idő alatt az iskolák számára az Internet-hozzáférés ingyenes, ezt a Művelődési Minisztérium a központi költségvetésből fedezi.

Kérdés: *– Milyen gépeket kapnak azok az iskolák, amelyek a második körben jutnak számítógépekhez?*

Válasz: – Ezek az iskolák egységesen egy szervert és hét kliensgépet kapnak, amelyekhez az önkormányzat saját költségvetésből a közbeszerzési eljárás során érvényesített árakon továbbiakat vásárolhat.

Kérdés: *– A szoftvereket csak a gépekre telepítve kapják meg az iskolák?*

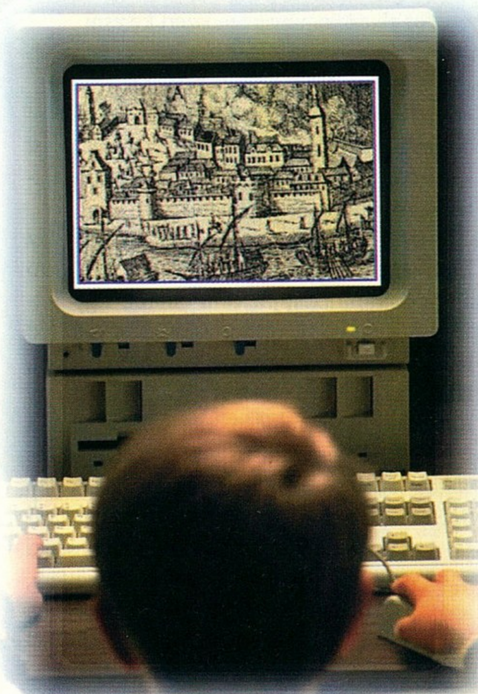
Válasz: – Nem, CD-lemezen is.

Kérdés: *– A nyolc csatlakozási pontú HUB kevés. Kapnak még az iskolák?*

Válasz: – Nem, a központi támogatás csak ezt biztosítja. (Passzív HUB-ról folynak még tárgyalások.)

Kérdés: *– Windows NT-ről Novellre történő váltáskor a különbözetet levásárolhatják az iskolák?*

Válasz: – Nem.

Kérdés: *– Az iskolák kapnak szerződésmásolatot, amin szerepel, hogy mit is kell átvenniük?*

Válasz: – Az önkormányzatoknál ezek megtalálhatók, ott kell kérni.

Kérdés: *– Az Internet bekötésekor számolhatnak-e fel telefonköltséget a cégek az iskoláknak?*

Válasz: – Nem.

Kérdés: *– Mikor kapják meg az iskolák a multimédiás és az internetes kezdőcsomagot?*

Válasz: – Előbbit a gépek megérkezése, utóbbit az Internet bekötése után.

Kérdés: *– Van-e élet a halál után, vagyis mi lesz, és mi van a Sulinet programmal?*

Válasz: – A Sulinet program azt irányozta elő, hogy minden középiskolában és néhány általános iskolában – összesen mintegy 1200 oktatási intézményben – központi költségvetésből kialakítják az Internet-kabineteket, és ezek működtetését öt évig biztosítják. Ez a program teljesült, illetve folyamatosan teljesül. Nem volt még konkrét elképzelés a Sulinet általános iskolákra történő kiterjesztésére, de már korábban is elhangzottak olyan vélemények, hogy annak nem feltétlenül ugyanebben a formában kell lebonyolódnia, erőteljesebben kell támaszkodni a helyi-lakóközösségi hálózatokra, és azokhoz kapcsolódóan érdemes az iskolák behálózását segíteni. A mostani oktatási minisztériumi állásfoglalás ezeket a találgatásokat erősíti meg: központi forrásokból egyelőre bizonyosan nem terjesztik ki a programot az általános iskolákra. Ugyanakkor a minisztérium illetékeseinek nyilatkozatai arra utalnak, hogy abban az 1200 intézményben, amelyre kiterjedt a Sulinet, a hangsúly most áthelyeződik a tartalomfejlesztésre, s ez a tevékenység immár Írisz néven folytatódik.

Ajándék lónak nézem a fogát
(Egy rendszergazda szenvedései)

Úgy gondolom, hogy az ilyen irányú cikkek előmozdítanák a Sulinet programot, ezért kérem, a mellékelten elküldött cikket szíveskedjenek közölni. Az írás az eddig megjelentekkel ellentétben kritikus hangvételű, a programnak nem a pozitív oldalát emeli ki, hanem a gyakorlatban tapasztalt hiányosságokról és hibákról szól.

Az MKM sulinetes programja keretében iskolánk is kapott internetes hozzáférést, valamint 7 db számítógépet. Az Internet bérelt vonalon működik, a gépek Ethernet-hálózaton keresztül csatlakoznak a Sulinethez. Maga a rendszer tökéletesen működik, bár csúcsidőben eléggé túlterhelt. A Sulinet mint elképzelés nagyon impozáns, és a gyerekek körében is nagy sikert aratott. Szeptember 1-jétől üzemel a terem, napi 8 órás nyitva tartás mellett. Az iskola tanulóinak kb. 60 százaléka már biztosan járt ott. Regisztrált felhasználóból több mint 200 van. Eme pozitívumok mellett azért szép számmal akadnak negatívumok is...

Az első problémák akkor kezdődtek, amikor a gyerekek elkezdtek e-mail címet kérni. Sajnos erre az igényükre nem tudtam kielégítő választ adni, mert a számítógéphez adott operációs rendszer nem támogatta a multiuser üzemmódot. Próbáltam a kérdésre megnyugtató választ keresni, de az operációs rendszerhez mellékelt leírásokban nem találtam semmit. A rendszerhez sajnos nem kaptunk magyar nyelvű leírást, pedig úgy tudom, hogy fogyasztóvédelmi törvény írja elő.

A cég, amely a telepítést végezte, azt javasolta, hogy az Internetről töltsem le egy program béta-változatát, és az megoldja a gondot. Nem próbáltam ki, mert csak ideig-óráig lett volna megoldás, a kész változatért pedig már fizetni kell, és az sem biztos, hogy nem fagyott volna le a gép. A rendszerhez elvben tartozik egy ilyen szoftver, de arra a cég képviselői azt mondták, hogy nem érdemes telepíteni, mert a magyar változatú operációs rendszeren a program azonnal lefagy!

Ez idő alatt a terem folyamatosan működött, és gyűltek az üzemelési tapasztalatok. Az első benyomások szerint nagyon hiányzott a felhasználóazonosítás. Mindenki egy asztalra dolgozott, így a nap végére minden szeméttel telt meg, s a rendszer abszolút nem védekezett a rongálással szemben. Itt elsősorban véletlen károkozásra gondolok. Gyakori volt a rendszer lefagyása, ilyenkor csak az újraindítás segített. Más operációs rendszereknél esély volt arra, hogy pl. a CTRL+ALT+DEL alkalmazásával sikerül az újraindítást elkerülni, de ennél nem. A törlések elkerülésére javasolták, hogy partícionáljam a lemezt, és tegyem írásvédetté a rendszert tartalmazó partíciót. Az ötlet nem rossz, de ettől még a felhasználóimat nem tudom azonosítani, valamint levelezésüket sem tudom korrektül kezelni. Igényként merült fel a RealPlayer használata. (Ez volt az első igazi meglepetés számomra.) Letöltöttem az Internetről a programot, és megpróbáltam telepíteni. Rövid próbálkozás után sikerült is, bár a Linux és a Windows után szokatlannak tűntek a megoldások. A gép viszont az újraindítás után egyszerűen nem indult el. Telefonon azt a javaslatot kaptam, hogy nyomjam a SHIFT billentyűt indításkor, mert akkor nem indulnak el a bővítmények. Megpróbáltam, a gép elindult, de pár pillanat múlva lefagyott. Megpróbáltam újratelepíteni a rendszert, de nem lehetett. A telepítő CD másolásáért 3750 Ft-ot fizettem, a benzinköltség kb. 500 Ft volt, mert el kellett hoznom (személyes ügy...). Megpróbáltam ezzel is a telepítést, de nem sikerült. Végül kihívtam a céget, és megállapították, amit eddig is tudtam, hogy hardverhiba. A gép alaplapját kb. 2 hét alatt cserélték ki! Azt mondták, külföldről kellett hozni. (Érdekes, hogy az egész országban nem volt tartalék.) Ha véletlenül nem lett volna igazam, akkor ki kellett volna fizetni a kiszállási díjat. Ez volt az a pont, amikor elkezdtem más rendszert keresni.

Két lehetőségem volt. Az egyik: telepítek egy Windows NT-t. Ez nem ingyenes rendszer, és az iskolánknak nincs pénze rá. A másik lehetőség, hogy Linuxot telepítek a gépekre, ez ingyenes és jó rendszer, de nem annyira felhasználóbarát, mint a Windows.

Rövid keresés után ajánlották az MkLinuxot. Ez a program szabadon letölthető a **www.mklinux.apple.com** címről. Egy hétvége alatt letöltöttem, forrásokkal együtt 700 MB. Telepítése viszonylag egyszerűen ment, NFS szerveren keresztül. A rendszer egy RedHat Linux, minden van hozzá, ami a RedHatban megtalálható. Az első meglepetés akkor ért, amikor az egyik gép a másik gép pingetésére nem válaszolt. Megpróbáltam választ találni a kérdésre az Interneten, de senki nem ismerte a problémát. Végül rájöttem, hogy az Ethernet-kártya hardvercímét nem küldi vissza a célgép, ezért nem indul el a kommunikáció. Ha a kártya címét kézzel megadjuk, akkor minden működik, bár az NFS-szerver és a kliens közti kommunikáció bizonytalan.

A hibát a Linux kernelhibája vagy az Ethernet-kártya gyenge minősége, esetleg a kábel vagy a HUB okozhatja, de a hardverhiba a legvalószínűbb, mert sehol nem találtam hasonlóra való utalást. Megpróbáltam megemlíteni a hibát a telepítő cégnél, de nem ismerik a Linuxot mint operációs rendszert!

A legutolsó gond egy floppymeghajtó meghibásodása volt, ami még jelen pillanatban is fennáll.

A rendszert végül sikerült összerakni, minden gépen fut a Netscape, lehet levelezni és böngészni. A gépek látják egymást, s bár kisebb hibákkal, de megy az NFS. A felhasználókat a Linux naplózza. A KDE-felület jól használhatónak bizonyult, a diákok azonnal tudták kezelni. A hang még igényel beállításokat, de a rendszer megy. Néha kicsit zavaró az egygombos egér, de ez a probléma megoldható. A diákok szeretik a felületet, tetszik nekik, hogy néhány egyszerű játék is tartozik hozzá. A Linux telepítése óta a lefagyások száma szinte nullára csökkent, az operációs rendszer soha nem szállt még el. Ha egy alkalmazás le is fagy, könnyen kilőhető. A levelezési probléma megoldódott. Linux alá szinte minden ingyen elérhető.

A még meglévő hibák kiküszöbölésére szeretném kipróbálni a Linuxppct az Mklinux helyett, remélhetőleg ennek a kernelje más egy kicsit, és jobban kezeli a hálózati kártyát.

A probléma csak annyi, nem tudom, hogyan kell indítólemezt készíteni. A Linuxppchez adtak egy bootlemez image-t, de az én gépemen nem indul el, nem ismeri fel rendszerlemezként...

Úgy gondolom, a döntési pozícióban lévőknek át kellett volna azt is gondolniuk, hogy ezek a gépek gyerekekhez kerülnek, akiknek a szaktudása erősen változó. Ezért sokkal jobb lett volna olcsóbb, elterjedtebb, stabilabb géptípust választani, megbízhatóbb operációs rendszerrel. Vannak iskolák, amelyek PC-ket kaptak, de ez nem segít a többieken. Ha a garancia lejár, az iskolának magának kell a gépeket fenntartania. A floppy cseréje kb. 30 000 Ft lenne, ha nem lenne garanciális. Ha a meghibásodások a garancia lejártával is ilyen ütemben folytatódnak, akkor a javítási költségeket az iskola képtelen lesz fizetni, a programok magas áráról nem is beszélve.

Kelemen Péter szaktanár
Baktay Ervin Gimnázium
és Vízügyi Szakközépiskola, Dunaharaszti

Egyetemek, főiskolák

Magyar felsőoktatási intézmények a Világhálón

A pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem és a Veszprémi Egyetem

Megyékkel foglalkozó honismereti sorozatunk sikerén felbuzdulva most ismét egy hazai témát veszünk elő: a továbbiakban – olvasóink leveleit is figyelembe véve – magyar egyetemek és főiskolák honlapjait fogjuk bemutatni.

Fűre nézni tilos!

Bátran állíthatom, nagyon kellemes meglepetés ért a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem nyitólapjára érve. Mindent összevetve az ország egyik legszebben és legigényesebben elkészített egyetemi home-

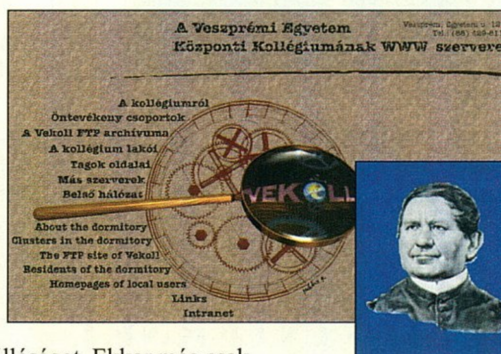
page-ével állunk szemben, amely európai szinten is megállja a helyét. A legújabb javás technikák és az ízléses grafikák nem mennek a sebesség és a használhatóság rovására. Több helyen kapunk fontos információkat a használandó böngészők, illetve plug-inek szükségességéről is.

A nyitóoldalról öt link vezet tovább. Az angol nyelvű információk valószínűleg kevésbé érdeklik az olvasókat, hasonlóképpen a felvételizőknek szóló rész, amely csupán címeket és telefonszámokat tartalmaz. A technikai részletek iránt érdeklődőknek javasoljuk, hogy klikkeljenek az „oktatás-kutatás" képre, ez alatt található ugyanis a JPTE hálózatának struktúrája, amit tanulságos lehet végigböngészni.

Az „átlagos" látogatót el kell keserítenünk, ugyanis az egyetem történetéről sajnos nem találtunk információkat a homepage-en. A jelenlegi helyzetről az „adminisztráció" link alatt olvashatunk adatokat. Itt található többek között a JPTE szervezeti egységének leírása és a karok felsorolása. A hat kar a következő: állam- és jogtudományi, bölcsészettudományi, közgazdaságtudományi, művészeti, Pollack Mihály műszaki főiskolai és természettudományi kar – a felsoroláson kívül egyéb információ nemigen található.

Aki egy kis kikapcsolódásra vágyik, látogasson el az egyetemi lap, a Pécsi Campus oldalára. Ottjártunkkor az aktuális szám címoldalán egy Fűre nézni tilos! feliratú tábla volt, mutatván, hogy az aktuális dolgok (beleértve az elhibázott törvényeket is...) nem hagyják nyugodni a fiatalokat, akik jelen esetben határozottan politizálnak, pedig többnyire nem szokásuk. A gondosan rendben tartott archívumban régebbi számok cikkeit, írásait találhatjuk meg.

A Veszprémi Egyetem szervere valamivel kaotikusabb képet mutat, mint a JPTE-é – bizony nem árt némi útmutató, ha el akarunk igazodni rajta. Az egyetemről szóló rész kezdőlapja senkit ne tévesszen meg: scrollozzunk egy kicsi lejjebb, és megtaláljuk az egyetem történetének összefoglalóját. (Érdekes, hogy az angol és a magyar verzió kissé eltér egymástól: aki tud angolul, olvassa el mindkettőt.) Itt tudhatjuk meg, hogy az egyetem 1949-ben a BME helyi egységeként jött létre, s csupán két év múlva nyert önállóságot. Ekkor még csak vegyészmérnökök képzését folytatta, egészen 1990-ig, amikor is mostani nevét kapta (eredetileg Veszprémi Vegyipari Egyetemnek hívták). Ekkor bővült ki a tanárképző és a mérnöki karral, valamint ekkor jelentek meg a humán szakok: angol nyelv és irodalom, német nyelv és irodalom, színháztörténet, teológia.

Mint minden nagyobb egyetem és főiskola esetében – főleg ott, ahol informatikai képzés folyik –, úgy itt is hatalmas adatbázissal rendelkeznek a kollégiumok. Vannak személyes homepage-ek, letölthetők Commodore 64-es (!) játékok és egy FTP-gyűjtemény a pszichedelikus drogokról. Lám-lám, ismét előjön a téma... A kíváncsiak addig nézzék meg ezt az oldalt, amíg az új törvény hatályba nem lép. A képek mérete néha „modemizzasztó", de nézzük el ezt egy sok megabites belső hálózathoz szokott közösségnek.

Az egyetem másik diákotthona a Jedlik Ányosról elnevezett szakkollégium. Központi, 600 férőhelyes társához képest mérete csekély, lakóinak száma közelítőleg annak tizede. Ennek ellenére szakmai élete említésre méltó: a különféle csoportok közül itt található a kortárs angol filmművészet klubja és a Unix operációs rendszer iránt érdeklődők tömörülése.

Térjünk vissza magához az egyetemhez. A számítógépes hálózat térképe 2 és 3D-ben is megtekinthető. Érdemes végigklikkelni a bejelölt gépeket, szinte biztos, hogy találunk valami érdekeset. Megjegyzendő, hogy ez az oldal – a „környező" homepage-ek többségéhez hasonlóan, beleértve a személyes lapokat is – angolul szintén elolvasható. Kívánatos lenne, ha ezt a szokást mindenhol átvennék, hiszen nincs annál kellemetlenebb, mint amikor valami érdekes információt finnül találunk meg a Világhálón.

Akinek valamelyik ismerősét most vették fel ide, Veszprémbe, annak érdekes lehet az „új hallgatók" link. Itt megtalálhatjuk a felvételt nyertek teljes névsorát. Pár linkkel lejjebb van a VEN, vagyis a Veszprémi Egyetemi Napok ismertetője; az a pár nap tiszta őrület, ami hasonlóképpen tartja rettegésben Veszprém város lakosságát, mint a BKE környékét a Schönherz QPA. Az egyhetes rendezvénysorozaton öt csapat vetélkedik, hogy megszerezze a rektori nyakláncot, az egynapos diákrektori cím jelképét.

http://www.jpte.hu/	JPTE
http://www.jpte.hu/campus/index.html	Pécsi Campus
http://www.vekoll.vein.hu/	Veszprémi Egyetem, Központi Kollégium
http://www.vein.hu/index-hun.shtml	A Veszprémi Egyetem
http://www.vein.hu/uni/hostels/jedlik/	Jedlik Ányos Szakkollégium

SHOW

friderikusz online

Bő egy éve feltérképeztük a tévés show-műsorok online hátterét, és bizony rosszallóan csóváltuk a fejünket, látva, hogy Friderikuszt sehol nem látjuk a weben... Álmunkban sem gondoltuk volna, hogy cikkünk katalizátor lesz egy folyamatban, s éppen ennek köszönhetik az internetezők, hogy ma már a Hálón is találkoznak kedvencükkel. Legalábbis *Weiler Péter,* a Friderikusz Online főszerkesztője némi hálával közölte szerkesztőségünkkel, hogy *Friderikusz Sándor* egyebek közt cikkünk hatására döntött az online jelenlét mellett.

– A Friderikusz Produkció munkatársaként 1997 novemberében egy cikken akadt meg a szemem az Internet Kalauzban, amely több más televíziós személyiség mellett Friderikusz Sándor honlapját hiányolta. A cikket látta Friderikusz Sándor is, aminek hatására felgyorsítottuk a partnerkeresést. Tavaly novemberben valóban még csak a tárgyalások elindításán gondolkodtunk különböző hazai Internet-szolgáltatókkal, hogy a mindenkori Friderikusz-műsor és a hozzá kapcsolódó kulisszatitkok, interjúk, valamint képanyagok az Interneten is egyedi megjelenést kapjanak. Többhónapos tárgyalást követően végül a Matávval sikerült stratégiai szövetséget kötnünk, így 1998 nyarán az újonnan alakult szerkesztőség megkezdhette a felkészülést az aktív munkára. Fontos célunk volt, hogy a Friderikusz Online oldalain olyan önálló szórakoztató magazint hozzunk létre, amely szorosan kapcsolódva Friderikusz Sándor személyéhez és aktuális műsoraihoz betekintést enged az Internet-látogatóknak a televíziózás rejtélyes kulisszatitkaiba, és interjúk segítségével bemutatja mindazt, amire a televízióban időhiány miatt nincs lehetőség.

– Friderikusz Sándor Meglepő és Mulatságos című show-műsora 1998. október 19-én debütált az

TIME ÉJJEL-NAPPAL

RTL-KLUB csatornáján, és egyben ez volt a Friderikusz Online első „adásnapja" is. Tudatos ez a párhuzamosság? A Friderikusz Online a tévés műsornak egyfajta naplója, háttere?

– Nem kívánjuk sem utánozni, sem megismételni a Meglepő és Mulatságos egy-egy jelenetét, a néző – úgy gondoljuk – sokkal inkább a mögötte rejlő szerkesztői munkára, érdekes beszélgetésekre, exkluzív interjúkra és fotókra kíváncsi. A show forgatásán egy digitális fényképezőgéppel a kezünkben örökítettünk meg minden emlékezetes pillanatot, és ezt tesszük azóta is.

1998. november 25.

A show közkívánatra ezután is hétfőn lesz. Részletek a térképen!

A "Meglepő és Mulatságos" melyik sztárjával ebédelne együtt legszívesebben?

Friderikusz Sándor	Für Anikó	Lőrincz L. László	Varnus Xavér	Priskin Petra	Beleznay Endre	Hunyadi Tamás
427	2847	361	1226	2522	270	1122
4.8%	32.4%	4.1%	13.9%	28.7%	3.0%	12.7%

friderikusz fórum

hirdetés

– Az eltérést az is jelzi, hogy míg a műsor kéthetente jelentkezik, ti naponta megújuló tartalmat ígértek. Mivel foglalkoztok 13 napon keresztül?

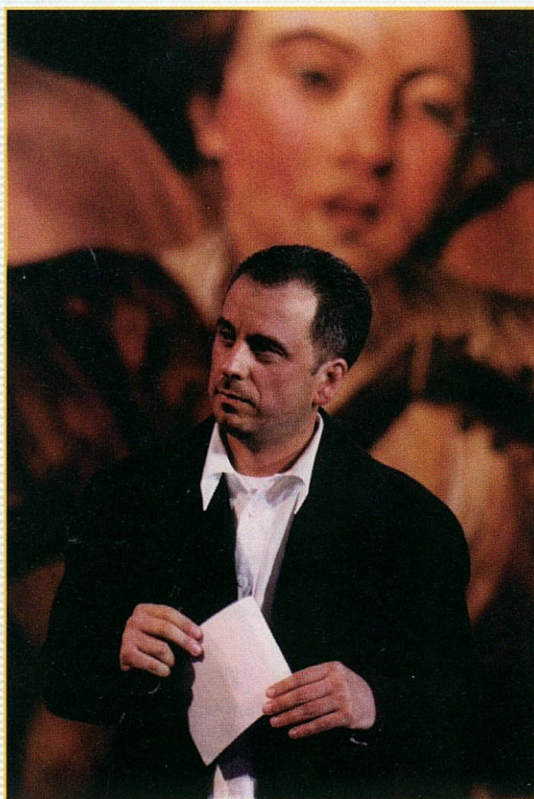
– Az adások közti szünetet olyan riportokkal és chatbeszélgetésekkel töltjük ki, amelyek a Meglepő és Mulatságos vendégeit a hétköznapokban, a látványos stúdión kívül örökítik meg. Első alkalommal Friderikusz Sándor írt választ a nézők szűnni nem akaró kérdéseire, majd *Bochkor Gábor,* a Danubius Rádió népszerű műsorvezetője szentelt órákat a kérdések megválaszolására. Külön hangsúlyt fektettünk az olyan interaktív jellegű rovatokra, amelyek lehetőséget adnak, hogy a látogatók jegyet rendeljenek a műsor felvételére, kérdéseket intézzenek a Meglepő és Mulatságos vendégeihez, vagy szavazzanak egy-egy felvetődő kérdéssel kapcsolatban. Minden interjú és kép sorsát a nézők véleményétől tesszük függővé, így az oldalak nézettségi mutatója határozza meg, hogy melyik rovat tartalmát bővítjük ki, vagy éppen rövidítjük meg. Az Internet dinamikájához alkalmazkodva sokszor éjjel jutnak eszünkbe új ötletek, amelyekkel megvalósult formában már a reggeli „Internet-csúcsforgalom" látogatói találkozhatnak. Az InSite stúdió grafikusai szerkesztőségünk kívánságára gyakorlatilag éjjel dolgoznak, és nappal pihenik ki a munka fáradalmait. Ilyenkor kerülnek fel a legfrissebb anyagok, és ugyancsak éjszaka teszteljük az oldalak összeköttetéseit, hogy reggelre minden a lehető legtökéletesebben működjön.

– A nézők nyilván befolyást gyakorolnak a tévéműsorra. Vajon a Friderikusz Online-t alakítják az online Friderikusz látogatói?

– A napi több száz e-mail feldolgozása során nyert kritikák és kérések járulnak hozzá, hogy a Friderikusz Online szinte személyre szabott szolgáltatást nyújtson. A legkülönbözőbb kéréseknek tettünk eleget: többek között Friderikusz Sándor dedikált fényképét, *Lőrinc L. László* utazásain készült személyes fotóit, a Meglepő és Mulatságos nézettségi statisztikáit tettük már közzé.

– Egy személyes kérdés: élvezitek a dolgot? Van egy népszerű show, amihez nem is igazán nehéz egy népszerű site-ot készíteni. Ugyanakkor ez már alapelvárás is, s a várakozásnak nem biztos, hogy olyan könnyű megfelelni.

– Az egész szerkesztőség nevében merem állítani, hogy életünk talán legizgalmasabb munkáját jelenti a Friderikusz Online. Mi lehet érdekesebb annál, mint hogy jelen vagyunk az ország talán legsikeresebb televíziós műsorának forgatásain, „belefolyunk" a show körül zajló szervezésbe, és a legizgalmasabb részleteket a saját kreativitásunkra támaszkodva adhatjuk közre a látogatóknak? Reméljük, hogy napról napra többen osztoznak majd lelkesedésünkben és szórakoznak gondtalanul a Friderikusz Online révén. Mi éjjel-nappal ott vagyunk az Interneten, mindig friss tartalommal.

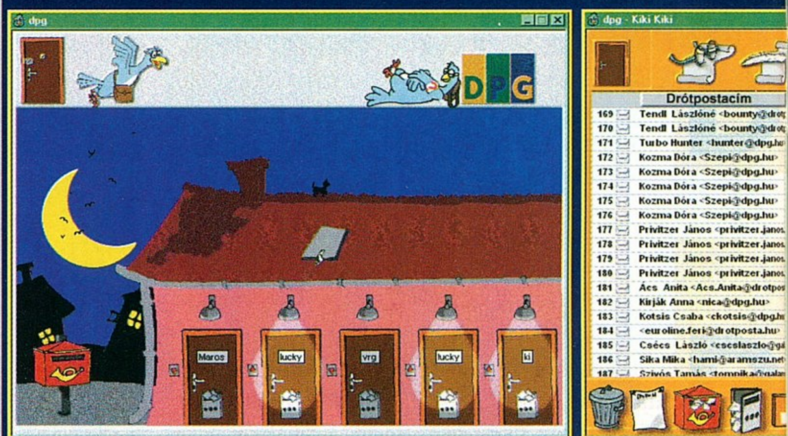
Ingyenes levelezés

A DrótPostaGala

Az év elején már bemutattuk a DPG levelezőrendszer szárnypróbálgatásait, és most ismét felkerestük a „galambdúcot", hogy szemügyre vegyük a sokat korszerűsödött rendszert, megkérdezzük az alkotóktól, hogyan telt az első év, milyen újdonságokra számíthatnak a rendszer régi és új rajongói. Néhány szó a DrótPostaGalambról azoknak, akik még nem ismerik a szolgáltatást.

A DrótPostaGalamb egy ingyenes, magyar nyelvű elektronikus levelezőrendszer. A program minden Windows alapú gépen (Windows 3.1/95/98/NT) futtatható, letölthető az Internetről, vagy akár Internet nélkül is használható, modemmel. Kérésre a fejlesztők postán elküldik a kért verziót. A program telepítése igen egyszerű, csak el kell indítani, a többit már maga meséli el (azt azért elvárja, hogy gépünk modemmel rendelkezzen). Ha kész a telepítés, bejelentkezik a központba, s hamarosan elénk tárul egy kis ház, ahol be kell költöznünk egy üres lakásba, mert ugyebár lakás nélkül hogyan is lehetne postacímünk... A beköltözés igen egyszerű, egy kopogás az ajtón, és máris választhatunk saját drótpostacímet. Ezt a többi lakással is megtehetjük, így kaphat e-mail címet a család vagy a munkahely többi tagja. Ezután egy kérdőívet kell kitölteni. Ez teszi lehetővé, hogy működjön a rendszer, akár úgy is mondhatnánk, a levelezésnek (mindösszesen) ennyi az ára. Ezután már csak a Galambra kell kattintani, és elindul a regisztráció. Ha közben bármikor kérdésünk van, bátran fordulhatunk a szundikáló Segédhez, aki válaszok tömegével vár minket (kis szerencsével valamelyik talán éppen az, amelyre szükségünk van). A lakásba belépve az íróasztal képernyője tárul elénk; elég egyszerű rájönni, mi mit is jelenthet (a szemüveggel olvasni lehet, a lúdtollal írni, a Sherlock Holmes Galamb pedig keresgélésre szolgál). Az alsó sorban a leveleket tároló fiókok láthatók, feliratuk és számuk tetszés szerint vá-

– Internet-előfizetés nélkül!

mb a szárnypróbálgatások után

lasztható. Ha valamiről nem tudjuk, mi a csuda lehet, csak rá kell mutatni az egérrel, és a megjelenő felirat útbaigazít. A fejlesztők célja láthatóan az volt, hogy ne kelljen hosszú leírásokat olvasni a program használatához. A kuka melletti faliújság lehetővé teszi, hogy a ház többi lakója is olvashassa azokat a leveleket, amelyeket nekünk címeztek ugyan, de például az egész családnak szólnak (különben a lakások szigorúan magánlakások, belépni csak lakáskulccsal lehet, így a lakók nem látják egymás leveleit).

A levélírás képernyője már elárul valamit abból, mitől is ingyenes ez a szolgáltatás.

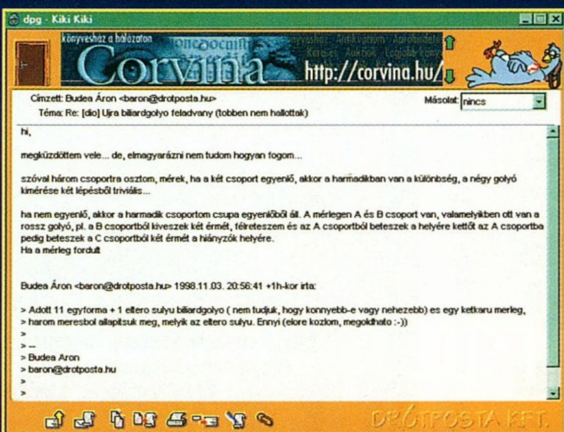
A legfelső csíkban egy reklám jelenik meg, amit a program időnként cserél. A reklámcsíkra kattintva a program további információkat mutat a kínált áruról, és a hirdetésre válaszolni is lehet. Például elő lehet fizetni az Internet Kalauzra (ami azért más, mint mondjuk a www.prim-online.com-on meglévő hasonló lehetőség, mert oda csak az Internet-hozzáféréssel rendelkezők jutnak el, ide viszont – mint fentebb már hangsúlyoztuk – az Internet-kapcsolattal nem rendelkezők is), de úgyszintén sok érdekeset tudhatunk meg más hirdetőkről, így például a MatávNet szolgáltatásairól. Hát ez a titok nyitja, itt van elrejtve a finanszírozás kulcsa: a hirdetők fizetnek azért, hogy képernyőnkön megjelenhessenek – ma már 30 000 háztartásban.

A program az ingyenes levelezés mellett tartogat néhány meglepetést. Az Infónéni szolgálatnál kérhetjük, hogy naponta megkapjuk a tőzsdei záróárfolyamokat vagy a budapesti színház- és moziműsort – drótpostán. Feliratkozhatunk érdekes „csevegőcsatornákra” is, ahol társalogni lehet a StarWarsról vagy zenei témákról, de van lehetőség partnerkeresésre és angol nyelvű gyakorló levelezésre is. Különösen izgalmas a Dió, ahol logikai fejtörőket lehet megoldani, pihenésként pedig ott a humorcsatorna. A csatornák száma naponta nő, így mindenki kiválaszthatja a számára legérdekesebbet.

A szolgáltatás egyelőre csak egy budapesti szám hívásával érhető el (ezt a program automatikusan beállítja), de megállapodás készül a Matávval, hogy bárhonnan helyi hívással is használható legyen a Galamb. A telefonhívás ideje igen rövid, hisz a levelek elküldése és beolvasása után a program azonnal megszakítja a kapcsolatot, így teljesen kizárt a „vonalon ragadás” lehetősége. Jelenleg a program 1.4-es verziója a legújabb, de már készül a 2.0-s, amely a titkosított levelezést is lehetővé teszi majd az S/MIME szabvány alapján. Ez lesz az első olyan – komolyabb szakértelmet nem igénylő, magyar nyelvű – levelezőrendszer, melynek használata során biztosak lehetünk, hogy leveleinket csak mi olvashatjuk el, és más nem tud a nevünkben írni.

A program a **http://www.drotposta.hu/** címről tölthető le, de azokban az informatikai lapokban, amelyek CD-melléklettel jelennek meg, ugyancsak szerepelhet a CD-n. Persze rendelésre postán is elküldik, csak fel kell hívni a 224-5545-ös telefonszámon a Drótposta Kft.-t, ahol további kérdéseinkre is választ kaphatunk.

A virtuális áruház már valóság!
iCat ®

Üzeneteit bárhol, bármikor megkaphatja EasyCall személyhívóval
NEC

EasyCall

ZENE BONA
AZ ELSŐ MAGYAR INTERNET CD-BOLT

Nethead (hálófej): 1. aki folyton az Interneten lóg 2. aki internetezés közben rájött, hogy miért fontos ez az egész 3. akinek cekkerből van a feje.

Csudi

Csudutov Csudinka (25) egy apró pilisi faluban él férjével és kisbabájával. A baba mellől nem nagyon lehet elmászkálni, a világgal való kapcsolattartásra az internet szolgál. Csudi igazán nyugodt kismamának látszik: nem unatkozik, nem fásult bele a pelenkázásba. Inkább szörföl.

Tudtommal netheadnek tartod magadat – hogyan definiálod ezt az állapotot?

Nethead az, aki teljes mértékben odavan az internetért, hisz benne, hogy ez egy jó dolog. Nem tud nélküle élni, mert szervesen a hétköznapjai részévé vált a dolog. Ezek az alapok.

Mi a te történeted?

18 éves koromig nem nyúltam a számítógéphez, mert gyűlöltem: a szüleim programozóként dolgoztak, nagyon sok időt töltöttek a gépekkel. Amikor aztán egyszer a fürdőszobában is megjelent egy doboz floppy, azt mondtam, hogy elég, kész, nem bírom tovább, és elköltöztem. De az életem valahogy úgy alakult, hogy azóta körülvesznek a számítógépek, s már szinte függő vagyok. Amíg nem voltam kismama, a cégemnél sokat nézegettük a weboldalat, mert annak idején weblapokat is készítettünk, tehát nyilvánvalóan néztük az újdonságokat, a konkurrenciát, a trendet. Akkor szoktam rá, azóta használom intenzíven.

Mire használod?

Például évek óta nem veszek moziműsort, amióta fent van az interneten. Sőt, igazából napilapot is csak azért járatok, mert szeretek a fotelban hátradőlni és kávé mellett bosszankodni. Monitoron nem jó hosszú szövegeket olvasni, de nem is erre kell használni a hálózatot.

Hanem?

Információforrás! Hihetetlen dolgokra találtam már választ a weben: a gyereknevelésben például nagyon sokat segít. Nekem ez az első gyerekem, úgyhogy amikor megszületett, nem sokat tudtam a picikről. A babám például csak szoptatás közben volt hajlandó elaludni, és féltem, hogy ez így nem jó. Utánanéztem a neten, feltettem a kérdésemet és jöttek a válaszok. Vagy van egy ismerősöm, aki összeszedett valami itthon ismeretlen vírust egy afrikai nyaralás során, folyamatosan 39-40 fokos láza volt, és nem lehetett vele mit kezdeni. Az orvosok csak széttárták a kezüket, és végül az interneten kaptuk meg a választ: pontosabban legalább azt megtudtunk, hogy ki az, aki ehhez ért.

És ezek sikersztorik? Sikerült a babát leszoktatni az evés közbeni elalvásról?

Persze! Már az is megnyugtatott, hogy sokezer amerikai nő ugyanezt tapasztalta, szóval ez nem egyedi eset és ha a kismama nyugodt, akkor a gyerek is az – ezt se tudtam addig. Aztán persze elmúlt a cicivel elalvás is... Az ismerősömet pedig már gyógyítják. De itt van másik példának a nagynéném esete, aki ki akar menni Amerikába családterápiát tanulni – csak az volt a kérdés, hova menjen, kinél lakjon.

És megszervezted az internet segítségével?

Igen, van már hova menjen: ezek mind egyszerű információk és mind megtalálhatóak. Egy nethead tud a nagynénjének segíteni... De már régóta a saját nyaralásunkat is az interneten keresztül intézzük. Visszatérve az eredeti kérdésre, én abban hiszek, hogy az internet iszonyatosan jó eszköz, amit borzasztó jó lenne használni mindenkinek. A faluban, ahol lakunk, van egy általános iskola, ahol a tanárokkal most egy internet-klubot szeretnénk szervezni. Itt hetente egyszer gyerekeket szeretnék szörfölni tanítani, meg minden internettel kapcsolatos dologra.

A miénk egy kis falu. Mit tud róla a világ? Semmit. Mit tud a falu a világról? Semmit. Ha én odamegyek és a kölyköknek megtanítom az internet használatát, akkor ők is fogják tudni, hogy ez egy óriási dolog. Egyetlen telefonvonal és egy számítógép segítségével egy olyan település számára, ami eddig teljesen elszigetelt volt, kinyílik a világ. Behozzuk a technológiát, és nem maradnak le a gyerekek. Úgyhogy ez szerintem őrült fontos. Nagyon kétségbe voltam esve, hogy úristen, a saját gyerekem ide lesz bezárva, honnan lesz ő képben, hogy milyen a világ? Az iskolában még egy csontváz sincs, de ha elmegy a www.bodyproject.com oldalaira, ott megnézheti.

Az internet egyébként nekem is összeköttetés a nagyvilággal, az olyan típusú emberekkel, mint amilyen én vagyok, az egyetlen fogódzkodó. Megőrülnék nélküle. Meg is őrültem az elején, amikor nem volt telefonvonalunk és én friss kismamaként egész nap itthon ültem.

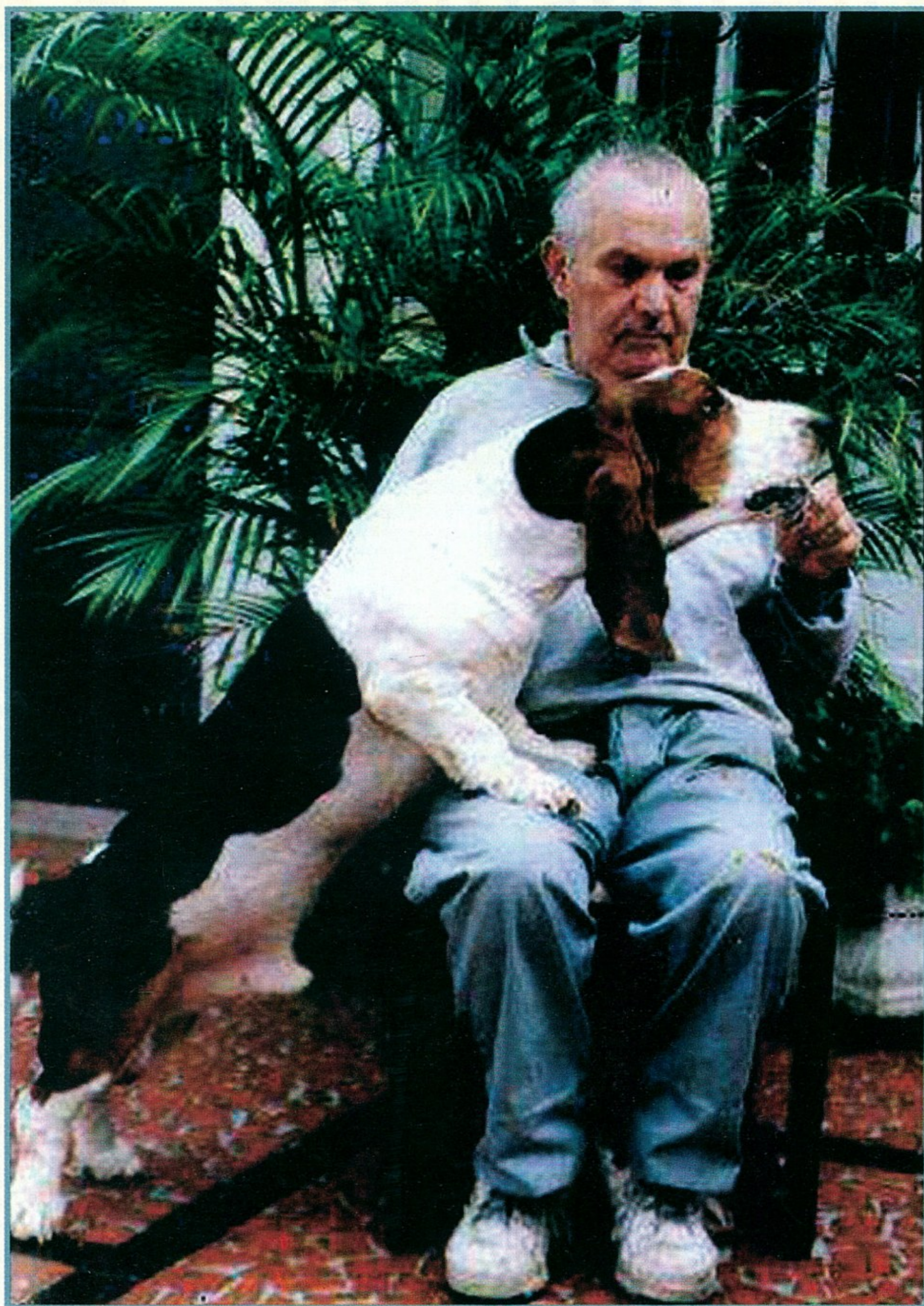

Tényleg, egy kismama, aki internetfüggő, mit csinál reggeltől estig?

Nyolckor kelünk, utána etetés, öltöztetés és séta, aztán tízkor lefektetem aludni, és amíg alszik, én két órát netezek – csinálom a weblapokat, a gyerekét meg a sajátomat, aztán feltöltöm a fájlokat a szerverre, válaszolok a leveleimre. Ezután megint gyerek, ebéd, megint sétálunk vagy játszunk egyet. Háromkor megint lefekszik aludni, addig én internetezek, körülbelül fél hatig. Ha felkelt, játszunk, séta, hétkor vacsora, megjön a férjem, beszélgetünk egy kicsit, aztán fürdetés, lefektetjük Pannit. Fél kilenckor már alszik, utána beszélgetés, tévézés, aztán tíztől megint internet éjfélig, de akkor már nagyon álmos vagyok, mert kifáraszt az egész nap. Ez a program. Az viszont biztos, hogy amikor a lányommal foglalkozom, eszem ágában sincs számítógépezni. De ha elalszik...

■ cekkerfej

A *Z INTERJÚ TELJES SZÖVEGE, VALAMINT TOVÁBBI MINDENFÉLÉK OLVASHATÓK A SOROZAT WEBOLDALÁN.*

Brazíliában a magyar kolóniát mintegy 250 ezer főre becsülik. Negyedmillió „földink" egyike *Mérő István,* aki az elmúlt négy évtizedben nagy svéd és amerikai cégeknél dolgozott vezető beosztásban.

– Utolsó állásomban eladási igazgató voltam, de egy szívinfarktus derékba törte karrieremet. Azóta foglalkozom profi alapon süteménykészítéssel, ami jó megélhetési lehetőséget biztosít. Körülbelül húsz évvel ezelőtt, amikor nyugdíjba mentem, vettem egy pár kis gépet, és elkezdtünk rétest, mákos és diós bejglit, mákos és diós kiflit, almás pitét gyártani. Egy hónapban körülbelül 1500–2000 diós és mákos kiflit s 50–60 kg bejglit készítünk. A nyugdíj itt se túlzottan magas: hozzá kell keresni valamit, hogy tudjuk tartani azt az életszínvonalat, amihez hozzá vagyunk

Magyar sütemények és az Internet

szokva. Brazíliában az élet mindig drágább és drágább, de azt hiszem, ez a világ minden táján így van. Az egyedüli probléma az életkor. Az ember 71 évesen már nem olyan friss, és bizony, néha nagyon nehezen megy a munka. Szerencsére nagyobbik lányom, Krisztina velem dolgozik, ami nagy segítséget jelent. Van itt egy magyar gimnázium is, ahová többször meghívnak bennünket – mi szállítjuk nekik a magyar süteményeket. Sao Paulóban működik a Magyar Ház, ahová szintén el szoktunk járni, de annak ellenére, hogy sok magyar él itt, alig vannak magyar barátaink. Külföldön a magyar eléggé összeférhetetlen népségnek bizonyul, ahogy sokfelé tapasztaltam. Őszintén szólva nem is nagyon kerestük a magyarok társaságát, pedig kezdetben volt egy kis honvágyunk, hiszen otthon hagytuk a családót.

– Idegen földben felnőttként gyökeret ereszteni nem könnyű. Hogyan sikerült?

– Annak idején Bécsből egyenesen Sao Paulo városába jöttünk. Itt már voltak rokonaim: a nagybátyám, a nagynéném... Odahaza még 1946-ban érettségiztem. Utána beiratkoztam a Pázmány Péter Tudományegyetem jogi karára, ahonnan értelmiségi származásom miatt eltanácsoltak. Mivel nem kaptam semmilyen állást, végül teherautó-sofőrként vállaltam munkát egészen addig, amíg el nem hagytuk az országot. Feleségem ápolónő volt az újpesti járványkórházban. Kint a beilleszkedés nagyon nagy problémát okozott. Ez alól talán csak a nyelv volt kivétel, ugyanis nyolc évig tanultam latint a gimnáziumban, és mivel a portugál latin eredetű, hamar belejöttem. Komoly nehézséget okozott a trópusi klíma és az itteni ételek. A feleségem a mai napig magyar kosztot főz. Az emberek mentalitása is más, mint az európaiaké. Rengeteg a színes bőrű: a fekete és a félvér. Sajnos mi nem tudtunk teljesen beilleszkedni az itteni társadalomba – Dél-Amerika egészen más, mint Európa. Nagy az elkülönülés anyagi téren: aki gazdag, az nem akar tudni a szegényebbről. Az számít, akinek szebb háza van, és újabb típusú autója. A szellemi élet nem nevezhető élénknek, s ezt elég nehezen viselem. Az iskolák nagyon drágák – Brazília mintegy 130 milliós lakosságának fele még most is analfabéta. Persze ehhez hozzá kell tenni azt is, hogy Brazília hatalmas: olyan nagy, mint egész Európa. Sao Paulo 10 milliós, hatalmas metropolis, és itt persze sok minden más. Bár ma már rengeteg az európai, s modern gyárak, épületek, shopping centerek is akadnak, ugyanolyanok, mint a világ bármely más pontján, azért Észak-Brazíliában még mindig léteznek helyek, ahol nem járt még fehér ember. A foglalkozásom miatt sokat utaztam autóval, repülővel. Ez alatt a negyven év alatt élményben nem volt hiányom. Autóval általában éjjel közlekedtem, mert nappal szörnyű meleg van, és utazásaim alatt vidéken többször találkoztam különböző vadállatokkal. Brazíliáról sokat tudnék mesélni: beutaztam a felét, találkoztam indiánokkal, megcsípett egy skorpió... De az Internet segítségével utazgatni sokkal kényelmesebb és veszélytelenebb, ráadásul lényegesen több helyre jutok el.

– Mivel nyugdíjasként sütöget, munkahelye nem biztosít számítógépet, Internet-hozzáférést. Ez azt is jelenti, hogy otthonát szerelte fel megfelelő eszközökkel. Milyenekkel?

– Mikor megjelentek az első komputerek, rögtön vettem egyet. Úgy éreztem, ez a jövő. Jelenleg jól fel vagyok szerelve. Elég modern berendezésem van: Pentium 266 MHz, CD-ROM, scanner stb. Legújabb szerzeményem egy Casio gyártmányú digitális fényképezőgép. Most arra várok, hogy tudjak szerezni egy televízió-kamerát a komputerre, és akkor sokakkal személyesen is láthatjuk majd egymást az Interneten keresztül. Szerintem az Internet új határt jelent egy másfajta írásbeliségben. Úgy érzem, a közeljövőben arra fogják azt mondani, hogy analfabéta, aki nem tudja használni az Internetet. Már nem szeretek vezetni, a kocsi napokig a garázsban van, ki se mozdulok itthonról, az Internet az egyedüli szórakozásom. Az egészségünk nem igazán jó: nekem állandó magas vérnyomásom van, a feleségem pedig a sok cigarettázás miatt tüdőproblémákkal küszködik. Még szerencse, hogy szellemileg jól érzem magam. Az agyat szerintem állandóan foglalkoztatni kell. Úgy vélem, nagy probléma, hogy ha valaki nyugdíjba megy, megszűnik az aktivitása. Én néha még órákat is adok az unokáknak számítástechnikából, Internetből.

– Mennyi időt vesz el életéből (vagy ad hozzá?) az Internettel való foglalatosság?

– Naponta három-négy órát. Három évvel ezelőtt kezdtem. Az Internet itt nem igazán drága, mintegy 35 dollár havonta – ha sokat használom, akkor a fizetnivaló felmegy 40–45 dollárra. A világ minden tájáról sok magyarral állok összeköttetésben. Általában éjjel – amikor a telefonvonalak szabadabbak – utazgatok az Interneten erre-arra. Minden reggel bekapcsolom a komputert: megnézem, jött-e e-mailem. Aztán elolvasom a magyar újságokat. Mindenről tájékozott vagyok, még a Duna Televíziót is tudom nézni. Mindennap egyre jobban csodálom az Internetet, hogy milyen kicsivé tette a világot. Az ember pillanatok alatt leveleket vált, fényképeket cserél, híreket kap a világ minden tájáról. Kaptam már e-mailt magyar fiútól Pekingből, aki akupunktúrát tanult ott. Magyarországról is sok levelezőtársam van, ez legalább egy kicsit csökkenti a honvágyat. Végül arra a megállapításra jutottam, hogy az egész emigráció ostoba dolog. Mindenkinek ott kellene élnie és meghalnia, ahol született. Már nem szeretek itt lenni, de sajnos nem tehetek mást. Felvetődött a kérdés, hogy feleségemmel végérvényesen visszamegyünk, de itt van a két lányom – az egyik tanárnő, a másik meg, ahogy említettem, velem dolgozik – és a négy unokám – az ötödik útban –, hogy tudnám itt hagyni őket?

Csapó Ida
kikelet@elender.hu

INTERNET LOVE STORY VII.

Rovatszerkesztő: Wesselényi Andrea (andrea@prim.hu, www.wesselenyi.com/love.htm)

„Tudtam, hogy ő lesz az!"

Mire ez a történet megjelenik az Internet Kalauz hasábjain, Robi már elhagyta az országot, hogy új életet kezdjen kedvesével a távoli Kanadában. A most bemutatásra kerülő love story ugyanis éppen e napokban teljesedik be. Nagy esemény ez Robi és Krisztina életében, akik maratoni ideig, közel egy évig tartották fenn virtuális szerelmi kapcsolatukat, mire ezen a nyáron végre sikerült az első találkozás, és szemtől szemben is megláthatták, megölelhették egymást. Az egyhónapos boldog együttlét után kényszerű elválás következett, amikor Krisztina visszarepült az óceán túlpartjára, és egy ideig újra az Internet és a telefon szolgált összekötő kapocsként az összetartozók között. A drót segített abban, hogy a nagy távolság ellenére amennyit csak lehet, együtt legyenek, megosszák egymással mindennapjaikat, miközben mindketten azon dolgoztak, hogy megalapozzák a közös jövőt.

Robi már korábban is reagált a sorozatban megjelent cikkeimre, de a váratlan meglepetés akkor ért, amikor ez az e-mail érkezett tőle:

Legutóbbi levelem óta rengeteg érdekes dolog történt velem. Tulajdonképpen a cikked indított arra, hogy elmondjam a történetem, ami még most is tart. Sajnos azonban ez írásban képtelenség lenne, így érdeklődnék, hogy személyesen vagy telefonon elmondhatnám-e. Nem vagyok kalandor vagy bármi hasonló, egyszerűen megtaláltam valakit a Neten, aki számomra a holnapot és az örömöt jelenti. Izzításképpen csak annyit, hogy a mostani telefonszámlám 117853 Ft lett – de nem érdekel!

Amikor először találkoztam Robival, legjobban az a határozott eltökéltség lepett meg, ahogyan Krisztinával való kapcsolatáról beszélt. Soha nem látta még a lányt, mégis teljes bizonyossággal tudta, és ki merte mondani, hogy megtalálta az igazit. „Ő gondol valamire – én kimondom." Tökéletes összhangról mesélt, és nagyon mélyen gyökerező szeretetről. Az események később igazolták, de most hadd idézzem egy későbbi beszélgetésünket, amiből kiderül, hogyan hozhatott ilyen közel a Háló két egykor távoli és idegen embert.

– Meséld el, hogyan találtatok egymásra...

– Akkoriban épp túl voltam egy 4 éves kapcsolaton, már egy ideje egyedül éltem, és bár minden rendben volt körülöttem, éreztem, hogy hiányzik az életemből valaki. Gondoltam, miért ne, és kíváncsiságból feladtam egy hirdetést a Datanet társkeresőjében. Nem volt semmi határozott szándékom az egésszel, inkább csak az érdekelt, vajon ki reagálhat egy ilyen hirdetésre, mert korábban még soha nem ismerkedtem az Interneten. Biztonságképpen azért odaírtam: „kalandorok kíméljenek". Az első üzenet, amit kaptam, csak ennyi volt: „Hol laksz?". Mivel az e-mail címből láttam, hogy Kanadából jött a levél, engem pedig mindig is érdekelt az ország, az ottani emberek, gondoltam, miért ne válthatnék leveleket egy kanadai lánnyal. Így kezdődött. A nickem Leon volt, és Krisztinának ugyanazt mondta ez a név, amiért én választottam. Egyre több közös pontot találtunk. E-mailek jöttek, e-mailek mentek, kóstolgattuk egymást, ismerkedtünk, és egyre közelebb kerültünk. Olyannyira, hogy amikor egyszer megemlítettem, együtt élek valakivel (csak tréfának szántam a dolgot, igazából a lakásban tanyázó pókokra gondoltam), Krisztina igazán megbántódott. Azt hitte, csak szórakozom vele, és meg akarta szakítani levelezésünket, pontosabban időt kért. Amikor visszahódítottam, már tudtam, hogy komoly a dolog.

– Máskor is adódott félreértés köztetek?

– Igen, ez egyszerűen elkerülhetetlen. Az írásos kommunikációban nagyon gyakran előfordul ilyesmi. Elég, ha egy mondatot más hangsúllyal olvas a másik, mint ahogy én írtam. Vagy másképp dekódol egy üzenetet, egy poént, mint ahogy én gondoltam. A legtöbb félreértés az ICQ-n adódott, chat közben. Éppen ezért, meg más miatt is persze, elég hamar áttértünk a rendszeres telefonálásra, ami anyagilag igencsak megrendített mindkettőnket. Mégsem bírtunk ellenállni, szükségünk volt arra, hogy halljuk egymás hangját, amennyit csak lehet. Csodálatos volt együtt lenni, időnként együtt hallgatni. Olvasni tudtunk egymás gondolataiban.

– Az e-mailről teljesen áttértetek a telefonra, vagy maradt az internetes kapcsolat is?

– Persze rengeteg levelet is írtunk, pedig a józan ész azt diktálta volna, hogy minden gondolatunkat e-mailben és online beszélgetéssel cseréljük ki, hiszen sokkal olcsóbb és hatékonyabb módja a kommunikációnak, de hát a szerelemben ezek nem szempontok. Azért persze írogattunk is rengeteget, megszállottként nyitottam ki a mailboxot. Előfordult, hogy napközben hazarohantam a munkából megnézni, jött-e új levél, a főnököm nagy örömére :-). Kipróbáltuk az ICQ-t, a VoxPhone-t és az Internet Phone-t is, mert valahogy meg akartuk oldani, hogy minél többet „együtt" lehessünk.

– Milyen rekordokat állítottatok fel a kommunikációban?

– Volt olyan nap, hogy 4–8 e-mailt váltottunk, a rekordtelefonálásom pedig 14 órán keresztül tartott. Persze nem ez volt az egyetlen eset, mert 1998. november elsejétől egészen addig a napig, amikor megérkezett, naponta átlag 2–9 órát beszéltünk. Gyakorlatilag virtuálisan együtt éltünk. Megesett az időeltolódás miatt, hogy amikor én lefeküdtem és ő kelt, beszélgettünk, amikor pedig én keltem és ő készült feküdni, még mindig vonalban voltunk. A mai napig ő ébreszt, fektet, gondoskodik rólam, és a távolból segít nekem mindenben.

– Az internetes kapcsolat nagy veszélye, főleg ha ilyen hosszan tart, hogy a virtuális viszony során a két ember teljesen elszakad a valóságtól, mindkét fél egyfajta elvont, illuzórikus képet épít fel önmagáról és a másikról, ami az első találkozáskor összeomlik. Hogyan sikerült ezt elkerülnötök?

– Úgy, hogy próbáltunk minél többet mutatni egymásnak a valós életünkből. Papírra írt leveleket is váltottunk, így láttuk egymás kézírását. A telefonon keresztül elég gyakran hallhattuk egymás hangját. Videofelvételt küldtem magamról, hogy

lássa a mozdulataimat, ahogy jövök-megyek, beszélek. Sok fényképet kaptam tőle, így gyakran megnézhettem a mosolyát, kedves arcát. Egy csomagban egyszer egy hajtincsét is elküldte, viszonzásképpen becsomagoltam a kedvenc garbómat, ami azóta is ott van nála. Az első ajándékom, emlékszem, épp karácsonyra érkezett meg hozzá – nagy meglepetés volt –, majd később sok másik követte. CD-ket és kazettákat küldtem neki, egy idő után pedig ő is elkezdett kényeztetni. A legnagyobb ajándék az volt, amikor a 40 napos böjt alatt íródott naplóját küldte el nekem.

– 40 napos böjt? Ez mit jelentett?

– A böjtöt kettőnkért ajánlottuk fel, és a fogadalom az volt, hogy csak snail-mail útján, azaz kizárólag hagyományos levélben kommunikálunk. Iszonyú nehéz volt betartani, mint utólag bevallottuk egymásnak, nagy lemondást és próbatételt jelentett mindkettőnk számára.

– Ősszel ismerkedtetek meg, télen már javában dúlt a szerelem, de a találkozásig még nyár közepéig kellett várni. Hogy bírtad ki?

– Ahogy telt az idő, egyre nehezebben. Nyár elején már fizikai fájdalmaim voltak attól, hogy nincs a közelemben, nem érinthetem meg, nem szoríthatom magamhoz. De még így is annyi mindent kaptam tőle, hogy boldognak éreztem magam, és tudtam, érdemes várni. Adott nekem valami nagyon fontosat, visszaadta a vallásom, a hitem, amit, már azt hittem, elveszítettem. Lelki támaszom volt mindenben, csodálatos, kedves, megértő lény, akivel bármilyen gondolatom, bánatom, örömöm megoszthattam. Időközben családját és legjobb barátnőjét is megismertem, mert a szülei itt laknak Magyarországon, és engem nagy szeretettel fogadtak be a családba.

– Meséld el, milyen volt a nagy találkozás.

– A racionalitás azt diktálta volta, hogy menjek ki elé a repülőtérre, de én valami emlékezetesebb forgatókönyvre vágytam, és nagyon örülök, hogy így történt. Örökre felejthetetlen marad első találkozásunk pillanata. A reptérre csak egy köszöntő üzenetet és egy sárga rózsát juttattam ki hozzá az édesapján keresztül, amivel már akkor sikerült kicsalnom a meghatódás könnyeit, kettőnk meghitt találkozását pedig a Duna-part legszebb részén szerveztük meg. Mivel nem akartuk, hogy bármelyikünk is topogva várja a másikat, azt találtuk ki, hogy egy adott időpontban Krisztina elindul a Batthyány térről, én pedig a Lánchídtól, és valahol félúton összetalálkozunk.

– Nagyon izgultál?

– Nem, nyugodt voltam, mert tudtam, hogy ő lesz az. Inkább a találkozást megelőző órák, napok voltak rettenetesen kimerítők, átkozottul lassan telt az idő, és dolgozni, aludni alig tudtam, a türelmetlen várakozástól testem-lelkem kínlódott. Aztán valahogy mégiscsak elérkezett a délután 5 óra, és rádiótelefonon jeleztük egymásnak, hogy elindultunk. Beszélgethettünk volna, de akkor nem akartunk, csak menni csendben. Leírhatatlan érzéseket éltem át, amikor megláttam Krisztinát közeledni. Már messziről mosolygott. Gyönyörű volt a mosolya, és amikor egymáshoz értünk, összeölelkeztünk, és így maradtunk sokáig. Szorítottuk egymást a boldogságtól fülig érő szájjal, és közben végtelen nyugalom árasztott el.

– Hová vezetett az első utatok?

– Miután egy másik párral lefényképeztettük magunkat ebben az eszeveszett örömben, és ittunk egy üdítőt, nagyon hamar úgy éreztük, mintha már nagyon régóta együtt lennénk. Elmaradtak a fölösleges dolgok, hiszen már jól ismertük egymást, mintha csak egy elválás után újra találkoztunk volna. Az első közös programunk az volt, hogy elmentünk a Szent Család plébániára, ahol részt vettünk a 6 órás szentmisén. Mindketten áldoztunk, és gyertyákat, mécseseket gyújtottunk. Meghitt pillanatok voltak, a templomnál megfelelőbb helyet nem találhattunk volna, hogy kifejezzük a hálánkat azért, ami velünk történt.

– Hogyan telt a három hét, amit együtt töltöttetek?

– Amennyi időt csak lehetett, természetesen együtt voltunk. Mintha lelkem egy elveszett részét kaptam volna vissza. Elsőként egy horvátországi zarándoklaton vettünk részt, egy híres szenthelyre, Medjugorjéba utazunk, ott kértem meg a kezét. Naplemente volt éppen, amikor a dombon álló hatalmas kereszt tövében beszélgettünk. Egyszer csak lecsatoltam a nyakláncomat, és megkérdeztem őt: „Kedvesem, Krisztinám, leszel a feleségem?" Ő elpirult, és csak ennyit mondott: „Leszek a feleséged, Robi." A nyakláncot ennek emlékére a nyakába akasztottam, amit azóta is visel. Összeölelkeztünk, és fantasztikusan boldogok voltunk. (Az egyik fotó épp ezt a pillanatot örökíti meg.) Az illendőség kedvéért később itthon az édesapjától is megkértem a lánya kezét, volt is nagy megdöbbenés a családban. Bár eleinte kételkedtek a kapcsolatunkban, talán a szokatlan korkülönbség miatt (én 21 vagyok, Krisztina pedig 28 éves), de hamar elfogadott bennünket a környezete. Gyengéden néztek ránk, mert látták, mennyire szeretjük egymást. Bárhol jártunk, Szentendrén, Visegrádon, Szent Martin-koncerten, szerető, csendes nyugalom vett körül. Amikor étteremben voltunk, nem az ételre, hanem egymásra figyeltünk. Fantasztikus nő. Azt kérdeztem magamtól, vajon megérdemlem-e őt? Az ő boldogsága számomra mindennél fontosabb, és csak vele együtt találhatom meg a magamét is. Iszonyúan fájó volt az elválás, de a négy hét sajnos véget ért, és el kellett engednem. Úgy beszéltük meg, decemberben utazom hozzá, már sínen van a kivándorlásom, addig pedig mindketten sokat dolgozunk, és gyűjtünk, hogy minél könnyebb legyen majd a közös kezdet.

– Milyen volt a személyes találkozás után újra visszatérni a dróton keresztüli kapcsolathoz?

– Undorodom az e-mailtől, gyűlölöm a chatet. Őt akarom. Érezni, látni, hallani. A valóságos dimenzió után óriási visszalépést jelent a virtuális. Szenvedek, és tudom, neki is nehéz. Nagyon kemény feladat így megértetnem vele, hogy szeretem, ha pedig elkeseredik, vigasztalnom. Próbáljuk visszafogni magunkat a telefonálásban, de igen nehezen megy. Folyamatosan arról ábrándozunk, milyen csodálatos lesz újra együtt lenni, és ha lassan is, de folyik a visszaszámlálás.

– Nem sajnálod itt hagyni az országot, a családot, a barátokat?

– Édesanyámat sajnálom leginkább, akinek, tudom, nagyon fogok hiányozni. Egy dolog vigasztal, hogy már ő sincs egyedül. Úgy adódott, hogy miután megismertettem őt az ICQ és az e-mail rejtelmeivel, ő is talált magának társat, méghozzá Svédországban. A férfi eljött Magyarországra, és anyukám is járt nála Északon. Szeretik egymást, és bár egyikük sem akarja végleg elhagyni a hazáját, időnként megszervezik, hogy találkozzanak, közben pedig rengeteget beszélgetnek a Hálón, leveleznek, kitöltik az űrt a másik életében. Boldog vagyok, hogy neki is sikerült. Nevetve gondolok vissza arra az időre, amikor egymást lökdöstük a számítógép előtt, amikor az ICQ-n feltűnt az ő Henrikje vagy az én Krisztinám.

– Hogyan tervezed az életeteket Kanadában? Nem félsz attól, hogy honvágyad lesz, vagy nem találod meg a helyed egy távoli, idegen országban?

– Torontóban, ahol élni fogunk, sok magyar van, így nem lesz nehéz barátokat, közösséget találni. Krisztina már évek óta ott lakik, így rajta keresztül biztosan hamar sikerül megtanulnom a helyi szokásokat, a nyelvet, bár angolul már most is elég jól beszélek. Speciális szakmám van, és azt hiszem, joggal bízhatom abban, hogy sikerül majd jó állást találnom, és anyagilag is biztos hátteret tudok teremteni a családomnak. Az ezredfordulóra tervezzük az esküvőt, majd egy nagy álomutazást, és azután szeretnénk gyerekeket, családot. Tudom, hogy Krisztina csodálatos anya és feleség lesz! A rövid távú tervek között szerepel egy fontos feladat, ugyanis a párom már megszervezte, hogy én legyek idén a Mikulás a helyi óvodában.

Robi tehát a napokban bizonyít kanadai Télapóként. Szokásos magabiztosságával így búcsúzott: „Találkozunk ez esküvőn, 2000-ben!"

Az erotika hálójában

A Világhálót sokan sokféleképpen kritizálják, s a kritika hátterében sokszor az erotika áll. Vagy ha nem akarunk a még elfogadható és a már elítélendő határmezsgyéjén villongást kiváltani, hadd soroljuk ide a pornográfiát is. Lapunk e téren következetesen azt a nézetet vallja, hogy a pornográfiáért vagy akár a l'art pour l'art erotikáért nem lehet és nem szabad az Internetet felelőssé tenni, hiszen a virtuális valóság a valódi vetülete, itt is – miképp a videótól kezdve az irodalomig mindenben – csak az tükröződik, ami a valóságban megvan... Ha mi felvállaljuk, hogy kalauzoljuk olvasóinkat a virtuális világban, nem tehetünk úgy, mintha ez a fertály nem létezne. Ezért is éreztük időszerűnek, hogy megszólaljon valaki, aki ezt a területet építi; kíváncsiak voltunk, miképp gondolkodik a világról egy „olyan" site készítője.

***Pécsvári Tünde* (22) immáron több éve Rómában él, s férjével együtt szerkeszti az általuk alapított (és legnézettebb) olasz online erotikus magazint, az Eroticnewage-et (www.eroticnewage.it). Megkérdeztük: valóban az erotika új korszaka jött volna el?**

Internet Kalauz: *– Mikor került kapcsolatba az Internettel, és honnan jött egy erotikus magazin létrehozásának ötlete?*

Pécsvári Tünde: – Nem is olyan régen internetezem, cca. egy éve. Férjemmel, *Antonio Scognamiglióval* nagyjából egyszerre jutottunk el az ötletig, hogy csináljunk az Interneten egy erotikus magazint. Elég nagy ismeretségi körünk van a szexiparban, ezért hoztuk létre ezt a site-ot. Eredetileg havonta-kéthetente frissítettünk, de azóta sokat nőttünk, s immár naponta bővül az anyag friss hírekkel és fotókkal.

I. K.: *– Erotikusnak nevezed az oldalt, amit a pornóval ellentétben sokan még megengedhetőnek tartanak. Melyek azok a tartalmi tulajdonságok, amelyek megkülönböztetik az erotikus site-okat a pornóoldalaktól?*

P. T.: – Nehéz erre válaszolni... Azt hiszem, ízlés kérdése. A Hálón talán egyszerűbb a helyzet. Több ezer olyan szexuális tartalmú site létezik, amelyen egy betű sincs, csak nagy halom fotó, lehetőleg a keményebb stílusból. Jóval kevesebb az olyan kikötő, amely más formában kívánja a szexualitást bemutatni. Ízléses, esetleg művészi fotókkal, a legutolsó tudományos felfedezésekkel és orvosi újdonságokkal foglalkozó cikkekkel vagy felvilágosító és megelőző információkkal. Általában pornográf site-oknak hívják az első kategóriába, és erotikusnak a másodikba tartozókat. Mi az utóbbiba soroljuk magunkat, és örülünk, hogy mások is oda sorolnak minket.

I. K.: *– A magazinnak miért Eroticnewage a neve? Egy új erotikus korszak eljövetelét hirdeti netán?*

P. T.: – A névválasztás egy reményt fejez ki arra vonatkozóan, hogy az elkövetkező évezredben az emberek szabadabban, gátlások és korlátok nélkül élhetik majd szexuális életüket.

I. K.: *– A legtöbb erotikus- és pornóoldalon az alkotók jelzik, hogy belépés csak 18 éven aluliaknak, de a látogatók valódi korát mégsem képesek kontrollálni. Ha egy kiskorú szörfös megtekinti ezeket a képeket, milyen negatív (esetleg pozitív) hatások érhetik?*

P. T.: – Minden a szülőkön múlik. Rendelkezésre áll számos olyan szoftver (Cyber Patrol, Surfwatch, Nat Nanny stb.), amely kiszűri a nem kívánt tartalmú oldalakat, és

nem tölti le azokat. Ilyen módon megakadályozható, hogy a gyermekek erőszakos vagy szexuális tartalmú site-okat látogassanak. Ami azt illeti, személy szerint nem hiszem, hogy bármilyen negatív hatással lenne egy kiskorúra, ha lát néhány aktfotót, ennél sokkal rosszabbat is el tudok képzelni. Sajnos az utóbbi időben a média (főleg Olaszországban) hamis, negatív képet sugall az Internetről. Néhány újságíró és televíziós riporter, akinek célja nem a korrekt tájékoztatás, hanem a minél nagyobb személyes népszerűség elérése, a Hálót egy pedofilokkal és ártatlan áldozataikra leselkedő perverz emberekkel zsúfolt szemétdombként állította be. Ez nem tett jót sem az Internetnek, sem az illető újságírók szavahihetőségének, és kitűnő példája a szándékos és tervezett félretájékoztatásnak. Csak egy esetet említenék: az az olasz lány, aki pár hónapja elvállalta a csali szerepét egy chaten, a pedofilok helyett tucatnyi rendőrbe ütközött.

I. K.: *– Mekkora az oldal nézettsége? Mely országokból érkeznek látogatók? Terveznek angol nyelvű verziót is az amúgy angol nevű Eroticnewage-hez?*

P. T.: – Az Eroticnewage jelenleg csak olaszul olvasható, de tervezünk a közeljövőben egy angol nyelvű változatot is. A látogatók 90%-a Olaszországból érkezik, 8%-a az Egyesült Államokból, 2%-a egyéb európai országokból. Az utóbbi hónapban naponta átlagosan 3500 ember keresett fel bennünket, s ők átlag 12 oldalt tekintettek meg, tehát naponta több mint 40 ezerszer léptek be siteunkra. A legnépszerűbbek az aktuális hírek (Sex Files), a hónap címlapfotója és a chat.

I. K.: *– A látogatók a képeket vagy a szaftos sztorikat szeretik jobban?*

P. T.: – A képekkel tűzdelt szaftos sztorikat. Viccen kívül: mindkettőt, lehetőleg együtt. Mint már említettem, pornófotókból az Interneten nincs hiány; ez a site főleg annak köszönheti sikerét, hogy mi beszélünk is a szexről, nem csak mutatjuk. Erre nagy igény van, de az is igaz, hogy a fotógalériát azért mindenki megnézi.

I. K.: *– Olaszországban mennyire népszerű az Internet?*

P. T.: – Fejlődőben van. Mint mindenhol, itt is hiányoznak a megbízható statisztikák, de azt biztosan tudjuk, hogy az ország sokáig jelentősen le volt maradva az Európai Unió többi országától. Mint már említettem, a Háló igen erős negatív reklámot kapott, az emberek nem igazán tudták, mennyi mindenre lehet használni. Az év elejétől azonban rohamosan nő az előfizetések száma, s ez valószínűleg a telefontársaság kedvezményes tarifáinak is köszönhető.

Dezső András

Világ web-fejlesztői egyesüljetek!

Nevetségesnek tűnik, hogy még mindig ezzel kell foglalkoznunk, de a szabványháború továbbra is tart a böngészők világában. És ahogy az a negyedik generációs böngészők idejében volt, az egésznek most is a web-fejlesztők isszák meg a levét.

Tehát a történtek eddig: a web működőképesnek bizonyult, annak ellenére, hogy a HTML egy elég hülye kis lapleíró, megjelenítő nyelv. Ez azt jelenti, hogy a felhasználó számítógéptől és operációs rendszertől függetlenül nagy valószínűséggel képes elolvasni azt az oldalt, amelyet letölt.

A Netscape, majd a Microsoft próbálta ezt megtorpedózni először, amikor megkísérelte domináns platformjait a web de facto szabványává kierőszakolni. Erre az időre megjelentek a negyedik generációs web-böngészők, de a web-társadalom most viszszavágott, azt követelve, hogy mindkét böngésző támogassa a szabványokat. A szabványok figyelembevételével elkészített web-oldalak a kívánalmak szerint, legfőképpen egységesen jelenjenek meg – áhították a fejlesztők. Mindkét cég egyet is értett, és lépéseket tett a jó irányba. Most viszont, amikor a Microsoft ötödik generációs böngészője béta-verzióban van, és a Netscape 4.5-ös verzióját is telepíthettük már – mindkettőből hiányzik a méltányolható fejlődés –, a fejlesztők elveszítették türelmüket. Most pedig visszavágnak.

A Web Standards Project szervezetet (**http://www.webstandards.org**) júniusban hozták létre azzal a céllal, hogy a szabványokért harcoljon. Az alapítók főállású web-fejlesztők, akiknek elege van mindabból, amit fentebb vázoltunk.

A konfliktus lényege, hogy a böngészőgyártók érdekei nem egyeznek a közönség érdekeivel. A figyelem az utóbbi hónapokban eltolódni látszik az átlagos felhasználók kiszolgálásától a nagy bevételi potenciállal rendelkező vállalkozói piac felé, de ettől a problémák még nem tűnnek el. Valójában a helyzet csak rosszabbodik.

A szomorú tény az, hogy habár a World Wide Web Consortium (W3C) szabványalkotó szervezet remek munkát végzett, kialakítva azt a keretrendszert, amelynek segítségével biztosítva látszik, hogy a web a továbbiakban is működhessen különböző platformokon és operációs rendszereken, a böngészők nagy késésben vannak ama technológiák implementálásával, amelyektől a W3C munkája valósággá válhatna. Emiatt a fejlesztők nem tudják kihasználni azokat a módszereket, amelyek kidolgozása a W3C munkáját igazolná – holott eme módszerek jelentik az egyetlen reményt arra, hogy kialakuljon egy erőteljes web-fejlesztő társadalom, amelynek egyrészt ez jelenti a megélhetést, másrészt e közösség teszi elérhetővé azokat a web alapú alkalmazásokat, amelyek már tényleg alkalmasak általános fogyasztásra.

A böngészőfejlesztők szempontjából a versenyszellem azt diktálja, hogy termékük különbözőképp tálalja a tartalmat. Ezeknek a finomításoknak viszont csak azután szabad következniük, amikor már nem fenyegeti veszély az olyan szabványokat, mint a HTML, a script, a CSS, az XML vagy a DOM. Ezek támogatása nélkül – amelyek mellett mind a Microsoft, mind pedig a Netscape fogadalmat tett – a web egész építménye csak cammogni fog előre fájó visszereitől.

Világ web-fejlesztői egyesüljetek! – úgysincs vesztenivalótok.

B. A. B.

action mission members resources

LATEST BUZZ
IE's Top 10 CSS Problems. We find the flaws and challenge Microsoft to improve its browser. Test it yourself!
War Stories! The WaSP asks Microsoft, Netscape, to feel your pain.
WaSP Gumbo! We head for New Orleans.
Put 'em to the test! The WaSP and The Open Group announce new browser tests.

WORD FROM THE WaSP
Where's the Beef? – 10/1 Our view, with no holds barred.

The WEB STANDARDS PROJECT (WaSP) is a collective effort of web developers and users. Our mission is to stop the fragmentation of the web, by persuading the browser makers that common standards are in everyone's best interest. Together we can make the web accessible to everyone.
FAQ PRESS JOIN!

The Web Standards Project
Fighting for Standards in our Browsers

Send a Message to the Browser Makers!
Lack of standards makes websites more expensive for clients and developers, makes pages break for users, and will break the web itself, unless the situation improves.
If you want to help us bring standards to the web, just sign this short support form. Or better yet, become a member of the Web Standards Project!

WSP-Form-EZ
First Name (required) Last Name (required)
Email Address
Company Name Title
Sign Me Up! Clear Form

The Web Standards Project's Baseline Proposal has been translated into dozens of languages, with more on the way.

© 1998 Web Standards Project, www.webstandards.org
Site design: Zeldman
Hosting & services donated by Projectcool, Inc.
Contact the WaSP Report Problems

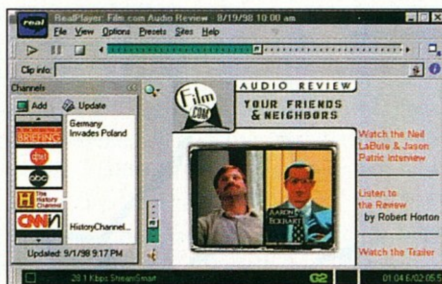
G2 a RealNetworks előadásában

Miután sarokba szorította a piacot, a RealNetworks újabb magasságokba emeli a technológiát, melynek nevében már a második generációt hirdeti: RealSystem G2.

A stream angol szó áramlást, folyamot jelent. Az Interneten viszont ennek is sajátságos jelentése van. Azt a technológiát nevezik így, melynek segítségével nem szükséges az egész hang- vagy videoállomány letöltését megvárnunk ahhoz, hogy azt élvezhessük, az elindítás után 4-5 másodperccel már nézhetjük-hallgathatjuk, miközben a további részek folyamatosan töltődnek le. Ez a technika tette lehetővé például az élő rádió- és tévéadások sugárzását a Hálózaton, manapság pedig már százával vannak olyan műsorok, amelyek kizárólag az Interneten élvezhetők.

A streaming hang és kép a legnagyobb dolog a Hálón a web felfedezése óta – bárcsak ne lenne mindig bedugulva, így élvezhetetlenné téve minden efféle szórakozást. Miért is várunk akkor perceket,

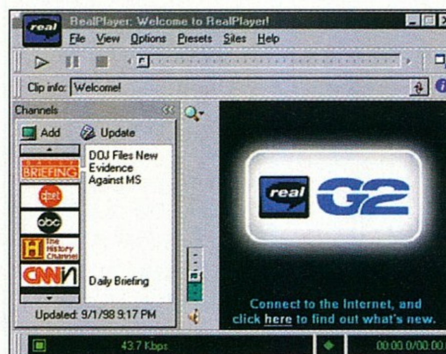
hogy egy kis ablakban megjelenjen valami elmosódott képecske alig felismerhető hanganyaggal, amikor a video- és hangtechnikában már a digitális szerkesztés korát éljük? Érthetetlen. Mégis képes volt valahogy a túlélésre a streaming technológia, a RealNetworks pedig egyre csak erősödik.

A RealSystem G2 jobb minőségű streaming-médiát ígér, persze minden Real-fejlesztés során ezt ígérik. Jobb hang, jobb kép, jobb ez, jobb az – ezt már mind ismerjük. Most viszont tényleg más, a G2 különbözik elődjeitől.

Streaming okosan

A RealNetworks megpróbálta orvosolni a hálózati dugók problémáját, amennyire csak tudta, a Stream Smart technológia bevezetésével a G2-ben. A Stream Smart finomítja a streaming technológiát, és javítja a kódoló eljárást. A generálás egyszerűbbé vált, egy folyamattal megoldható, hogy többféle sávszélességre optimalizálva generálja a program az audio- és videotartalmat. Ez azt jelenti, hogy külön állomány készül 28,8-as, 33,6-os, 56 k-s stb. sávszélességre mindössze egy egérkattintással, így nem kell egyenként létrehozni minden fent említett eshetőségre.

A Stream Smart segítségével a felhasználók számára nagyobb élményt jelenthet így a RealAudio és a RealVideo letöltése, hiszen az új G2-es lejátszó a hálózati viszonyoknak megfelelően dönti el, hogy melyik verziót küldje el az adott látogatónak. Ráadásul ezután is folyamatosan figyelemmel kíséri a körülményeket, és

menet közben szintén lehetőség van a váltásra. Nem történik kiesés a sugárzásban, egyszerűen csak egyik pillanatról a másikra más állomány kezd el letöltődni anélkül, hogy azt a felhasználó észlelné. A Stream Smart technológia egy remek ötlet, és a demók során tökéletesen működik (a cikk írója ezt személyesen is tapasztalta a RealNetworks-konferencián). A gyakorlatban viszont azért még hagy némi kívánnivalót maga után, éppen a Hálózaton kialakuló dugók miatt, de ez az Internet természetéből adódik.

Új technológiák

A G2-vel egy új protokoll is bevezetésre került – a neve Real Time Streaming Protocol (RTSP) – a RealNetworks, a Netscape és mintegy negyven másik cég ajánlásával. Segítségével a streaming hatékonyabbá válhat az Interneten, a tartalomfejlesztők számára pedig egyszerűbbé teszi a multimédiás anyagok létrehozását. Rugalmasságot nyújt a felhasználók szempontjából is, hiszen így nekik nem szükséges többféle nézegető programot telepíteniük, hanem egynek a segítségével megoldódhat minden problémájuk.

A következő generációs rendszer újabb adattípusokat is bevezet: RealText és RealPix. Igen, ezentúl a szöveget is lehet „streamelni", és a fejlesztők JPEG-képeket egymás után téve képesek lesznek diaszerű képsorozatokat készíteni. A RealPix a SMIL segítségével működhet a leghatékonyabban – ez egy új leíró nyelv, amely a multimédiás tartalom elterjedését hivatott elősegíteni azzal, hogy fejlesztése egyszerűbbé válik.

Különböző típusú állományok – hang, video, kép – prezentációba integrálását teszi lehetővé.

A G2-vel a RealNetworks arra törekedett, hogy egy teljes „streaming-motort" építsen

fel, amely képes lesz bármilyen médiatípussal megküzdeni, és azt internetes köntösbe bújtatni. Így akár WAV, AVI vagy VIVO állományok is streamelhetők a Hálózaton keresztül.

Azt gondolhatná az ember ezek után, hogy a jövőben tényleg csak a RealPlayerre lesz szükségünk, ha streaming-tartalmat akarunk nézni a weben. A RealFlash segítségével például már meg is szabadulhatunk a Shockwave Flash plug-intól hiszen azt is a RealPlayeren belül élvezhetjük. És azt is fontos megjegyezni, hogy a jövőben ezeket az anyagokat képesek leszünk saját gépünkre is lementeni – már amennyiben ezt a tartalomkészítő engedélyezi.

A streaming-média jövője az Interneten fényes jövő előtt áll – főleg, ha sikerül legyőznünk a sávszélesség akadályait. Ez a dolog tényleg nagyon *valós* lesz.

Balogh Attila Balázs

FONTOS

A web-szerkesztés elemei

Aki sok időt töltött a weben való böngészéssel, az minden valószínűség szerint találkozott már rosszul megszerkesztett web-kikötővel. Mivel majdnem mindenkinek rendelkezésére állnak az eszközök egy web-oldal elkészítéséhez, nem meglepő hát, hogy sok oldal kusza, lesújtó vagy egyszerűen kibírhatatlanul lassú. Még a legérdekesebb tartalom is rejtve marad a világ elől, ha az oldalt rosszul tervezik meg.

Habár nem könnyű jól szerkesztett oldalakat készíteni, néhány szabály betartása sokat segíthet. Ezek nem merev parancsolatok, inkább csak javaslatok, amelyek a fejlesztés folyamatát segítik. Ha valaki nem grafikus, mégis egy kikötő elkészítésével bízták meg, rengeteg tanulnivalója akad, ami elősegítheti a sikeres kivitelezést. És még ha nem is foglalkozik web-kikötő készítésével, némi betekintés a hálószem épülésének folyamatába segíthet abban, hogy megbecsüljön egy remekbe szabott web-helyet.

A grafika területén otthonosan mozgók örömmel fogják tapasztalni, hogy a webre ugyanazok a szabályok érvényesek, mint a nyomtatott termékekre – vagy általában a médiára. A web-tervezés egészen új teret nyit a fantáziának, ugyanakkor megkötéseket is tesz a fejlesztőre nézve – sok értelemben zavarosabbakat, mint a hagyományos média.

Egy egész web-hely

Az egyik legszembetűnőbb különbség a televízióval vagy az újsággal szemben az, hogy bármilyen témájú legyen is egy kikötő, a munka soha nem tekinthető befejezettnek.

Mindig van rá lehetőség, hogy további oldalakat adjunk hozzá, frissítsük az információt, megváltoztassuk a grafikai elemeket és így tovább. Habár a folyamatos fejlesztés lehetősége tág teret enged a kreativitásnak, mégis gyakran nehézkessé teszi egy összefüggő, kész munka bemutatását. Kicsit ahhoz hasonlít, mint mikor egy házat úgy építünk, hogy egyszerre mindig csak egy szobát készítünk el, és a végeredmény úgy néz ki, mint valami építészeti pályamű.

A web természete fontossá teszi, hogy a fejlesztő az egész folyamat során mindig szem előtt tartsa a jól meghatározott célt. Ha ügyelünk oldalaink szervezettségére, könnyen érthető navigációs eszközöket nyújtunk, és következetesen betartjuk az általunk felállított szabályokat, a látogatók mindig képesek lesznek megtalálni az őket érdeklő információkat, függetlenül attól, hogy mennyi anyagot adunk hozzá a kikötőhöz az idők során. A tervezési folyamat fontos eleme, hogy mindig a látogatót képzeljük a középpontba. A technológia természetesen szintén fontos szerepet játszik. A böngészők, a kapcsolódási módok és a felhasználók rendelkezésére álló erőforrások hihetetlen változatossága mindmind kihatással van az élményre, amit egy kikötő megtekintése jelenthet a betérő szörfös számára.

Szerkezet

Ossza fel kikötőjét három-tíz fő részre, amely mind egy-egy fő témához kapcsolódik. A kikötő alapvető struktúrájának már első pillantásra logikusnak kell lennie. Általánosságban egy web-kikötőt öt (plusz-mínusz kettő) fő részre érdemes bontani. Ez csak iránymutatás: természetesen a tartalomban gazdag kikötőknél több szükséges, míg a kisebb web-helyeknél kevesebb.

Ne adjon egyszerre túl sok választási lehetőséget látogatóinak. A nagy áruházakban jelzőtáblák irányítják a vásárlót, így könnyen megtalálnak minden terméket. Ha egyszerűen sorba lennének rakva, valószínűleg soha nem találnánk meg semmit. Ez a web-kikötőkre is igaz. Ne terhelje túl a betérőket azzal, hogy kapcsokkal teszi tele a főoldalt, hogy az összes többi onnan legyen elérhető. Hasznosabb, ha hierarchiát alakít ki, és csak a felső szintet jeleníti meg a főoldalon. Amennyiben túl sok választási lehetőséget biztosít látogatóinak, azok a bőség zavarában könnyen továbbállhatnak, úgy, hogy sohasem térnek vissza.

Ne kényszerítse őket hosszú kattintásokra az első információért. Minél hosszadalmasabb eljutni egyik helyről a másikra, annál könnyebben érzik magukat elveszettnek. A lényeg: megtalálni a hangsúlyokat.

Navigáció

Olyan navigációs eszközt fejlesszen ki, melynek segítségével a látogatók könnyen elérhetik az információt. Majdnem minden web-helynek szüksége van ilyen eszközre, így a látogatónak nem kell a főoldalra visszatérnie ahhoz, hogy a kikötő más területeit meglátogassa. Ha a hely nem áll túl sok részből, érdemes ezt grafikával megoldani, ellenkező esetben helyesebb a szöveges kapcsok használata, hiszen máskülönben egy nagy képállomány letöltése hosszú ideig eltarthat.

A helyes navigációs gyakorlat szerint az eszköz mindenki számára megkönnyíti a tájékozódást, még azok számára is, akik képek letöltése nélkül kutatnak információ után. Éppen ezért fontos, hogy számukra a képi navigáció egyszerű szövegként is megismétlődjön valahol az oldalon.

Ennek az eszköznek az állományméretét szorítsa a lehető legkisebbre. Mivel valószínűleg minden oldalon meg fog jelenni, diszkrétnek, elegánsnak és hatékonynak kell lennie. Ha túl nagy, egyrészt sok értékes helyet foglal el, másrészt növeli a letöltési időt.

A közönség

Mint bármely tervezésnél, itt is figyelembe kell venni a látogatókat, jó előre tudni, kiknek is szánjuk a kikötőt. Ez fokozottan fontos a webes kiadványok esetében, hiszen a látogatók rendelkezésére álló eszközök nagyon különbözőek lehetnek. Használhatnak Macintosht, PC-t vagy akár Unix-gépet is, lehet, hogy közvetlen, bérelt kapcsolatuk van, de az sem elképzelhetetlen, hogy 14.400-as modemet használnak. Egyetlen platformon is változó lehet például a megjelenítés minősége (256-tól millió színig), és ez csak egy példa.

A látogatók a jelenleg beszerezhető hatvan böngésző egyikét használják: valamelyik támogatja a táblázatokat, valamelyik nem. Különböző programok különböző betűtípusokat használhatnak: a Mosaicnál a Helvetica az alapértelmezett, a Netscape esetében a Times New Roman. Tartsa észben, hogy minden eshetőséggel számolni kell!

Adjon lehetőséget a visszacsatolásra

A web nagyon kényelmes tulajdonsága a kétirányúság, így a látogatók azonnal kapcsolatba léphetnek a kikötő üzemeltetőivel. Lehetővé kell tenni számukra, hogy közöljék velünk mondanivalójukat: ideális esetben egy űrlapot biztosíthatunk, de gyakran egy e-mail cím is megteszi. Ha információt kérünk tőlük, esetleg kihasználhatjuk az alkalmat, hogy többet is megtudjunk róluk; a kérdések kialakításában csupán a fantázia szab határt, ezután pedig már csak a látogatótól függ, mit hajlandó tudatni velünk.

Balogh Attila Balázs

Tények, számok, adatok

Száraz számadatokat általában nem szoktunk közölni, ám néha semmi sem reprezentálja jobban a fejlődés pillanatnyi állapotát, mint néhány táblázat, grafikon, adatsor. Úgyhogy ezt az oldalt mindenfajta kommentár nélkül a számoknak szenteltük.

Az InterNIC által regisztrált domain-nevek száma:

.com	2 864 691
.net	285 801
.org	228 892
.edu	4 760
.gov	564
Összesen	**3 384 708**

Regisztrált domain-nevek világszerte	4 565 047
Heti növekedés jelenleg	63 501

Országok domain-neveinek száma:

.de	(Németország)	193 786
.uk	(Anglia)	159 689
.se	(Svédország)	57 557
.dk	(Dánia)	60 107
.au	(Ausztrália)	54 501
.jp	(Japán)	44 260
.nl	(Hollandia)	45,832
.br	(Brazilia)	29 111
.ch	(Svájc)	43 108
.ar	(Argentína)	41 417
.it	(Olaszország)	34 543
.nz	(Új Zéland)	26 693
.za	(Dél Afrika)	24 032
.at	(Ausztria)	23 622
.fr	(Franciaország)	23 839
.no	(Norvégia)	18 221
.tw	(Tajvan)	16 381
Többi ország összesen		265 569
Országok domain-nevei összesen		**1 180 339**

Magyarországról nem volt elérhető statisztikai adat, amit bizonyosan tudunk: a jelenleg regisztrált domain-nevek száma nem éri el a tízezret. Hasznos lenne, ha a hazai regisztrátorok közzétennék ezeket az információkat is a www.nic.hu szerveren. A fenti adatok a Netnames (www.netnames.net) kiszolgálóról érhetők el.

Az otthonról leggyakrabban látogatott kikötők (%):

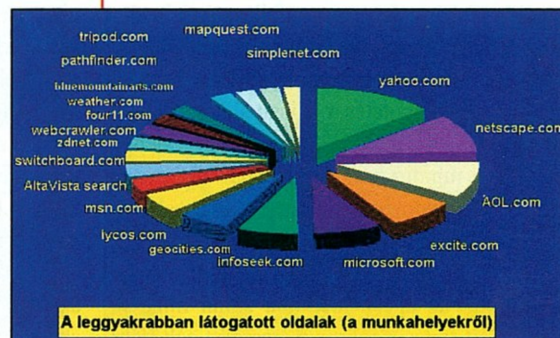
1.	AOL.com	46,3
2.	yahoo.com	42,4
3.	netscape.com	25,8
4.	geocities.com	25,5
5.	microsoft.com	24,2
6.	excite.com	23,8
7.	infoseek.com	17,0
8.	msn.com	13,3
9.	lycos.com	13,2
10.	tripod.com	11,6
11.	angelfire.com	11,0
12.	switchboard.com	10,1
13.	bluemountainarts.com	9,2
14.	webcrawler.com	8,7
15.	real.com	8,6
16.	zdnet.com	8,5
17.	AltaVista search	8,3
18.	bonzi.com	8,2
19.	hotmail.com	7,6
"	Disney Online	7,6
20.	simplenet.com	7,1
21.	pathfinder.com	6,9
22.	four11.com	6,8
23.	earthlink.net	6,5
24.	amazon.com	6,1
25.	att.net	6,0

A leggyakrabban látogatott oldalak (otthonról)

A munkahelyről leggyakrabban látogatott kikötők (%):

1.	yahoo.com	53,1
2.	netscape.com	40,7
3.	AOL.com	37,9
4.	excite.com	30,9
5.	microsoft.com	30,2
6.	infoseek.com	26,8
7.	geocities.com	22,1
8.	lycos.com	20,1
9.	msn.com	13,4
10.	AltaVista search	12,6
11.	switchboard.com	12,0
12.	zdnet.com	12,0
13.	webcrawler.com	11,8
14.	four11.com	9,7
"	weather.com	9,7
15.	bluemountainarts.com	9,6
16.	pathfinder.com	9,2
17.	tripod.com	9,0
18.	mapquest.com	8,3
19.	simplenet.com	7,8
20.	amazon.com	7,5
"	angelfire.com	7,5
21.	Disney Online	7,4
"	hotmail.com	7,4
22.	cnn.com	7,3
"	real.com	7,3
23.	gte.net	6,8
"	hotbot.com	6,8
24.	Sony Online	6,6
"	ustreas.gov	6,6
25.	msnbc.com	6,5
"	travelocity.com	6,5

A leggyakrabban látogatott oldalak (a munkahelyekről)

A felméréseket a Media Matrix végezte, az otthoni felmérésben 12 134, míg a munkahelyiben 2000 felhasználó vett részt. Példa a látogatások számítására: ha az érték 2, az azt jelenti, hogy a felmérésben szereplő személyek 2 százaléka látogatott a kérdéses kikötőre az adott időszakban.

Bocs, avagy mi újság a MaCi-val?

A bocs ezúttal nem a gyermek MaCi-ra utal (hiszen MaCi-nk épp most válik felnőtté), hanem bocsánatkérés: egy darabig a MaCi oldalán látogatóink nem tapasztalhatták a Magyar Címtár bővülését. Az 1997 márciusa óta őrzött és olvasóink által folyamatosan gyarapított lista bővítése azonban nem állt le, a színfalak mögött szépen hozzárakosgattuk az új címeket a régiekhez, ám közben belefogtunk a Magyar Címtárat kezelő programrendszer korszerűsítésébe, s az új adatokat már az új szoftvert használva rögzítettük.

A MaCi ma már önálló értéket képvisel a prim-online birodalmon belül, s úgy véltük, hogy ezt a rövid időn belül akár több tízezresre növekvő adatbázist fel kell ruháznunk keresőrendszerrel, automatizáltabbá kell tennünk a regisztrációt, meg kell oldanunk a címek bevitel előtti ellenőrzését, lehetőséget kell teremtenünk a MaCi-ban lévő adatok korrekciójára, törlésére. A program elkészült, így lapunk megjelenése táján már olvasóink is találkozhatnak vele... A legfontosabb és leglátványosabb változás, hogy ezt a gyűjteményt valóban olvasóink szerkesztik, vagyis nem az Internet Kalauz hasábjain megjelent címgyűjtemény kerül fel a webre, hanem a lapmegjelenés előtti hónapban huszadikáig bekerült új címeket (az előző hónap huszadikájától számítva) közli az Internet Kalauz. Vagyis aki felad egy URL-címet, az hamarosan viszontlátja azt a MaCi-ban, minden adat felkerül a kikötőre, természetesen az interaktív adatbázis alapú rendszer automatikus ellenőrzési procedúrája után.

Hogy mennyire teljes a Magyar Címtár? Ez éppenséggel Öntől függ, kedves olvasónk! Ha véletlenül tud egy olyan magyar Internet-kikötőről, amely nem szerepel benne, ne habozzon, járuljon hozzá a teljesebbé tételhez azzal, hogy megadja az oldal néhány szavas megnevezését és web-címét. A megnevezésben kerüljük a jelzőket (a legjobb, az első nem hivatalos stb.), és a honlap, homepage szóra sincs szükség, hiszen mindegyik az, inkább a tartalomra koncentráljunk, mivel így lesz az Ön számára is használhatóbb a MaCi.

Az új cím a bejelentőlap kitöltésével adható meg. (A bejelentő e-mail címére csak azért van szükségünk, hogy az ellenőrzésnél talált esetleges hibáknál legyen kitől korrekciót kérnünk.)

Az ezernél is több cím feltorlódásáért és egy kupacban való felviteleért még egyszer: bocs. Reméljük, kellő elégtétel, hogy ezzel egyszersmind vége a MaCi bocsállapotának is. Reméljük, olvasóink örömmel üdvözlik a Magyar Címtár nagykorúvá válását, és sokan kattintnak majd a **www.prim-online.com** kikötőn belül a MaCi-ra.

A mi MACI-nk (19. pótkötet)

#mp3.hu csati az iRCneten!
www.bmotel.com/mp3.hu
3 B 96 Bt. Papír-nagykereskedés, Szolnok www.nexus.hu/papir
4484 db irányítószám, 1700 keresztnév eredete és jelentése stb.
www.extra.hu/pusi
576 kbyte fun
www.nexus.hu/caballus
A #hell.hu IRC-csatorna
www.extra.hu/hell.hu
A C H O D R O P L A S I A
www.c3.hu/~lphun
A fény igéi – Elrond lapja
www.extra.hu/denewer
A halak márpedig szárazon is élnek!
www.extra.hu/Halacska
Alarmix Hungary
www.alarmix.net
A Moody Blues együttes
www.extra.hu/lavati/
A smaragd sziget – Által Imre
www.nexus.hu/emerald
A szerelem testközelből (címváltozás)
sexdrive.xxxcity.net/230/fucking/nyitva.html
A Tiszai Vegyi Kombinát
www.tvk.hu/
ÁBIF – A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás 1999. évben érvényes díjai
www.matav.hu/uzlet/abif
Ady Endre Közgazdasági Szakkollégium
www.ady-kozgazd.sulinet.hu
Agni Vegetáriánus Étterem
www.extra.hu/agni
Agóra 21. Bt.
www.extra.hu/agora21
Ajkai Feketerigók Baseball Klub
www.infornax.hu/~garai
Akarat Diák Sportegyesület
www.tozso.hu/akarat
Al Capone (hivatalos)
www.extra.hu\alcapone
Aliens (új) web.externet.hu/aliens
Alisca Orange
www.digitel2002.hu/aliscaorange
Als Scan Hungarian: ingyenes szexképek www.extra.hu/alshu
Amiga Club, Szolnok www.szolnok-ped.sulinet.hu/amiga/
Angabi www.szikszi.hu/~angabi
ANN Kereskedelmi és Pénzügyi Tanácsadó Bt. www.extra.hu/annbt
Applegates Felnibolt
www.applegates.hu/felni
Arcanum Adatbázis Kft.
www.arcanum.hu
Áron (az ingyenes programoktól az ikongyűjteményig)
www.extra.hu/qbasic
Asztrológiai analízis
www.extra.hu/gyafi/horoszkóp.htm
Attila virtuális otthona
www.nexus.hu/krampusz
A #iq IRC-csatorna
www.extra.hu/-iq-
B@lázs Norbert www.nexus.hu/bn
Baby Sisters
thundersoft.ml.org/babysisters/
Balobás Ferenc – halászháló- és makramé-készítés
www.extra.hu/kurtzweil
Ban-car – autókölcsönzés
www.ban-car.hu
Békéscsabai Triatlon DSK
triatlon.bekescsaba.hu/
Berecz Balázs
www.fozelek.com/capak/berecz/
Bioritmus
www.extra.hu/gyafi/hor2.htm
Bioritmus
www.nexus.hu/gyafi/horoszkóp.htm
Bn www.nexus.hu/bn
Bognár Csaba
www.extra.hu/BoCsPage

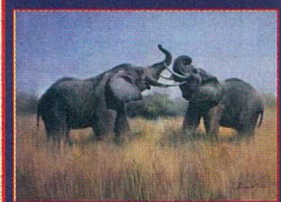
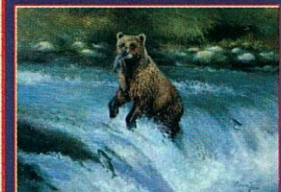
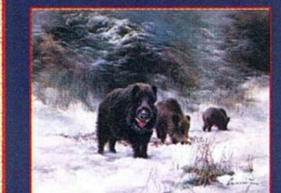
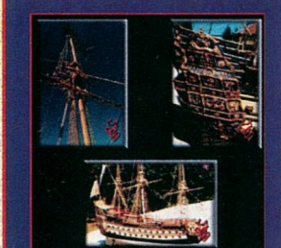

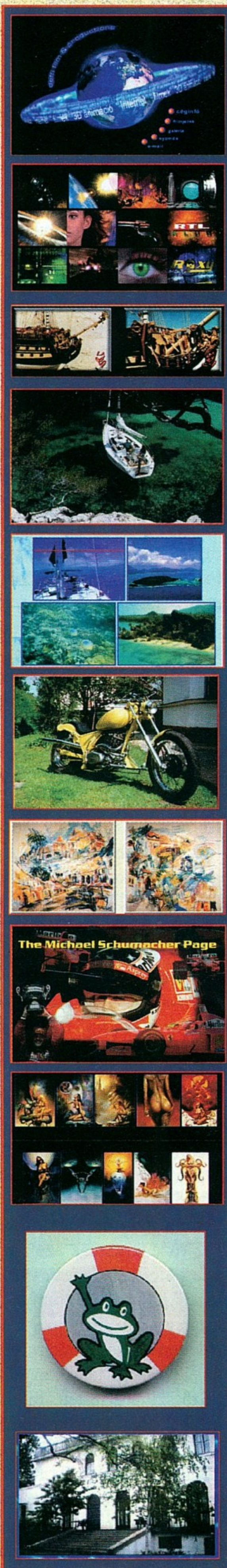

Boros Csaba (Csybe) www.extra.hu/csybe/
Böszörményi Úti Általános Iskola, Debrecen www.elender.hu/~boszi
Buci www.extra.hu/buci/indexm.htm
Buda Invest '98 www.tozso.hu/buda-invest
Bulls Szabadidő Sportegyesület, Kiskunfélegyháza – kispályás labdarúgó csapat www.kiskunfelegyhaza.hu/viktor/bulls
Business Card Center w3.datanet.hu/~consult
Camion magazin www.camiontruck.hu
CD Bt. Online Shop www.hpconline.com/cdbtshop/index.htm
Celluloid-világ – filminformációs cybermagazin www.celluloid.pserve.hu
Chesnov – Varga Vince www.extra.hu/vargav
Chl www.extra.hu/crack
CinemaPlus mozimagazin www.kos-bp.sulinet.hu/cinemaplus
Comtrans Online Systems www.cos.hu
Copy General Kft. www.copygeneral.hu
Cyber Sex Magazin és linkgaléria www.extra.hu/superxxx/
Csapnivaló Magazin www.csapnivalo.hu
Cseke Rt. www.csekert.hu
Csiky Gergely Színház, Kaposvár www.c3.hu/~csiky
Csiszár József festőművész alkotásai www.csiszar-j.com
Da Zolee's Page www.elender.hu/~kzolee/
Deák 69 Ingatlan Iroda deak69.flimex.hu
Deffi Film és Produkciók Kft. – 3D komputergrafikák, reklámfilmek, web-design www.deffifilm.hu
Delta-3N Kft. – diagnosztika, állapotfüggő karbantartás www.extra.hu/delta-3n
Delta-Dent fogorvosi rendelő www.tozso.hu/delta-dent
Disorder zenekar (hivatalos) www.nexus.hu/disorder
Dj. Pac-pac Online (új cím!) www.extra.hu/djpaci
DOTE Egészségügyi Főiskolai Kar www.doteefk.hu
Dr. Bálint Sándor szülész-nőgyógyász, hipno-pszichoterapeuta www.nexus.hu/sanko
Dr. Túri Zoltán klinikai pszichológus www.digitel2002.hu/tur
Dr. Esze Tamás www.igm.hu/users/etamas
Driver-finder www.znet.hu/driver-finder/
Egy divattervező www.extra.hu/pucu
Egy eladó, csendes helyen lévő budafoki ingatlanról www.budafok.hungary.nu
Építész-tervezés számítógépen, az épület terve a valós környezetben www.nexus.hu/bartyik
Erotikus történetek www.freeyellow.com/members5/erotika/index.html
Falcon pizzéria és melegkonyha www.digitel2002.hu/sat/falcon
Fehér Dorottya www.baranya-ped.sulinet.hu/dorika
Fejér Ádám www.nexus.hu/windowhunter
Fejér Megyei Diáksport Szövetség www.datatrans.hu/sport/diak
Fekete Antal www.nexus.hu/feketea/
Figra Műszaki Kereskedelmi Kft. www.figra.hu
Fiore Ruhaház – Főnícia Lux Kft. stg.szabinet.hu/fiore/
First Vision – models, dancers, escorts www.datanet.hu/first/index.html
Ford Escort MKII RS2000 members.tripod.com/~RS2000
Garfield-képsorok, 2. kötet www.extra.hu/garfield1
Gary Empire www.extra.hu/garye
Gáspár és Fodor Bt. www.extra.hu/gfbt
General Business Kft. www.tozso.hu/gbkft
General Business Kft. www.tozso.matav.hu/gbkft
Globe Operating System www.globeos.net
Gyafi www.extra.hu/gyafi/
Gyulai Bútorgyártó és Értékesítő Kft. www.gyulabutor.hu
Gyulai Mihály intelligens munkatársat keres www.freeyellow.com/members5/gyulai/
Haintz Dani (Döde) www.nexus.hu/dhaintz
Halle Teniszklub www.digitel2002.hu/sat/halle
Hegedűs László www.cs.elte.hu/~hegelaci
Hegyvidéki Fogászati Társaság www.inext.hu/hft
Hunaro (vadászatszervezés mesterfokon) www.alba.hu/hunaro
Hungarian Scenepage www.scene-hu.com
Hungarian-Erotic-World business.matav.hu/uzlet/pannone/
Illés Zoltán (VadKacsa – IRC) www.hal.vein.hu/~zoly
InterSolve Bt. – tervezés kedvező áron www.ibsolve.inter.net/intersolve/intersol.htm
István www.digitel2002.hu/isti
ISV Hústermelést Szervező Részvénytársaság www.isvrt.matav.hu
K&B – Kereskedelmi, Kivitelezési és Beruházási Kft. www.digitel2002.hu/sat/kb
Kalendárium Press Sajtószolgálat www.extra.hu/kalendar
Karrier www.digitel2002.hu/karrier
Katai Attila www.nexus.hu/attilaka
Kátai Ferenc – kultúra, kerékpársport (új helyen) www.extra.hu/Kfeco
KBA nyomdagépek www.extra.hu/kbahu/
Kenó-infó & kollektív játék www.extra.hu/maiko
Kinga Ford – Ford márkakereskedés Somogy megyében www.kinga-ford.hu
Koemmerling műanyag nyílászárók www.koemmerling.hu
Kovács Krisztián www.extra.hu/taur
Kozák Zsolt www.TheOffice.net/kozakzs/indexh.htm
Kővári Botond www.geocities.com/thetropics/island/7378
Kukkolók lapja www.extra.hu/kukkol
Kurreisen Kft. Utazási Iroda www.elender.hu/~kurreise
Kusztos Dénes www.applegates.hu/denes
Lacek Bikini www.szit.bme.hu/~lacek/valaszt.html
Lapi www.extra.hu/lapi
Leslie 100% Free – grafika, XXX, crackz, smiley (címváltozás!) www.extra.hu/les_/
Leyar's www.extra.hu/leyar
Linkgyűjtemény www.tozso.hu/linkek
Logodi Stúdió www.logodi.com/art
Lorg www.extra.hu/lorg
Luis Royo presented by Taya www.digitel2002.hu/taya
Lunár Kft. webbusiness.webtime.net/lunar/
Lyra Kft. – könyv, tankönyv, CD, CD-ROM, audio, video, idegen nyelvű könyvek www.dunaweb.hu/lyra
Magellan kerékpárok www.csekert.hu
Magyar Back Orifice www.extra.hu/backorifice
Magyar Dragon Ball Z members.xoom.com/mitrikz
Magyar Épületgépészek Szövetsége www.eth.hu.ahol.com/~cseki
Magyar Internetes Agrárinformatikai Újság interm.gtk.gau.hu/miau/index.html

Magyar Mozgókép- és Médiaoktatás www.c3.hu/~mediaokt
Magyar Sliders www.kos-bp.sulinet.hu/sliders
Makkai Zsolt www.extra.hu/makkai
Maráz Zoltán www.nemethvill.hu/~m_zoli
Martoon Software – az adatbázis www.extra.hu/martoon
MA-SZAT, Magyar Szatellit Antennaszerviz www.digitel2002.hu/sat/maszat
McCann Relationship Marketing Budapest www.mrm.hu
Média Teher – hírlapszállítás, fuvarszervezés www.mediateher.veszprem.net
Megálló Egyesület www.extra.hu/megallo/
Micsinai Attila www.nexus.hu/micsinaiattila
Minőségi Programok Klubja – warez, mp3... www.nexus.hu/mpclub
Moody Blues www.extra.hu/lavati/
Mormota www.hal.vein.hu/~mormi
Mosónők Quake Klán www.nexus.hu/mosonok
Mountain Bike Club, Salgótarján www.nogradnet.hu/mtbclub
Möbius Science Fiction – fantasztikus könyvek www.elender.hu/~mobiussf
MrSoft Kft. www.mrsoft.hu
Multiprint Filmnyomó, Műhímző és Reklámpóló Gmk. www.extra.hu/multiprint
MyChroLesLie's GDF www.digitel2002.hu/mediavox/
MZ motorkerékpár www.c3.hu/~tata/motor.html
Nem hivatalos Bonanza Banzai www.nexus.hu/vecsy
Net&Roll (big big refresh) www.irisz.hu/netandroll
Net-Store Computers Számítástechnikai Kereskedelem & Voodoo Animációs Stúdió www.extra.hu/nestor
Newser www.extra.hu/newser
NightDj Rulez Forever www.nexus.hu/aaronboy
Nyomdagépek szervize members.tripod.com/~typokft/
Omega Gépker webbusiness.webtime.net/omegagepker/
Online Hungary Kft. www.olh.hu
Orbán Viktor Fóruma www.freeyellow.com/members5/orbanv/index.html
Oross Hőlégballon www.sat-city.org/Oross-Balloon/
Oskó József www.hszk.bme.hu/~oj002
ÖT SZÚ természettudományos és bölcseleti kétheti lap www.ebihal.hu/5szu
Page-Master Kft. www.pagem.hu
Paha FTC- és egyéb sportoldala www.inf.bme.hu/~paha
Páncélpadlók www.elender.hu/~pantax
Patagónia Videotéka www.extra.hu/patagonia
Pepi pepi.fullnet.hu
Pimpoapó villája www.extra.hu/Pimpoapo/
Pirosviagra www.extra.hu/pirosviagra
Ponticulus Hungaricus Ludus www.iif.hu/~visontay/ponticulus/
Pőcze Balázs www.nexus.hu/bpocze
Printself Nyomda www.printself.matav.hu
Procent Immobilien www.balatel.hu/procent
Programozás, grafika és novellák www.extra.hu/capac
Promika Világítástechnikai Kft. www.extra.hu/promika
Quaestor DSE, Maklár aries.ektf.hu/rope
Radnótis öregdiákok www.digitel2002.hu/sat/rmg
Rajzok, festmények, fényképek a gyengébb nemről www.extra.hu/pooshi
Realker Kft. webbusiness.webtime.net/real/
Reláció Kft. – Astoria olasz borok importőre webbusiness.webtime.net/relacio/
Rezni www.nexus.hu/rezni
Rohr-Tech-Ker Kft. (vörösrézcső-kereskedelem) inext.hu/~rohrtech
Roland DG www.rolanddg.hu
Sajti (Makhult Viktor) www.nexus.hu/sajti
Schumacher and Forma–1 Fan www.szt-istvan-gimn.hu/~garrison
Sex for you www.nexus.hu/sex4u
SexCenter www.nexus.hu/sexcenter
Sliders (magyar) members.xoom.com/slidershu
Somogy Megyei Rendőr-főkapitányság www.kaposnet.hu/police
Southy's www.extra.hu/southy/
Startolj! – letöltések, javítások, hibák (új cím) web.externet.hu/vadaszg
SuperXXX Network – online cybersex-magazin www.extra.hu/superxxx/
Széchenyi István Szakközépiskola www.sziszki.hu
Szentgyörgyi László www.extra.hu/Les_com
Szilárd Klára festőművésznő virtuális galériája www.applegates.hu/Culture/VirtuArt/Foreword.htm
Szimat Társkereső www.kos-bp.sulinet.hu/szimat
Szőke Szabolcs, Orosháza www.extra.hu/dobosszabi
Szutor számítástechnika www.extra.hu/szutor
Taur-files (Kovács Krisztián) www.extra.hu/taur
Terrork@ www.extra.hu/szattis
Teximei Minőségügyi Rendszerfejlesztő Kft. www.teximei.matav.hu
The World of GoldPhoenix Software (új cím) www.extra.hu/Springel
Thermos Flatline (Fat9) Official Fan Club www.extra.hu/Thermos_by_Mogy26/thermo.htm
Tommaso (új cím) fly.to/tommaso
Tools-Mix – a Tm trade Kft. szerszámüzletháza www.tmtrade.matav.hu
Tozso Trade Kft. www.tozso.hu
United Students for Smoking Foundation members.xoom.com/USSFwebsite
Urso Soft Bt. www.extra.hu/ursosoft
Vadorzó Klub w3.datanet.hu/~vadorzo
Valent Ádám www.akg.hu/~valli
Varázsos tájak – a Felső-Tisza-vidék stg.szabinet.hu/tiszahat/
Városi Vagyonkezelő Kft., Pécs www.vagyonkezelo.hu
Vigyori bennyhills.fortunecity.com/brown/132/
Virtuális Motoros Magazin www.externet.hu/motor
Vitorlázás a tengeren www.extra.hu/arbomix
Volán Tefu Rt. – „50 éve szállíthat ránk" www.volantefu.hu
Vörös Ördögök Makett-építő Egyesület (Plastic Modeller Club) www.elender.hu/~grafit
Webmesterek www.extra.hu/alcapone
Wesselényi Andrea www.wesselenyi.com
WorldOfCoDemon (érdeklődő hackereknek) members.xoom.com/tgergely
Ziaja György www.digitel2002.hu/ziaja
Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem www.zmne.hu
Zsigmond és Irina Bt., Esztergom www.elender.hu/~goldimp
Zsuzsa's: képek a brazil válogatottról www.extra.hu/zsuzsa

BŐRÖND www.estreme.hu/mercator*

Tippek „igazi" utazóknak

(Green Travel Network)

http://www.greentravel.com

Sajnos elmúltak már azok az idők, amikor szinte minden pillanatban egy új felfedezésről tudósított a média, amikor a világ a nagy utazók hőstetteiről beszélt, és a kocsmák, kávéházak is e mesébe illő utazásoktól voltak hangosak. A világ fejlődésével valahol útközben elveszett ez a romantika, amely a kalandvágyó embereket arra sarkallta, hogy beutazzák bolygónk ismeretlen pontjait. Ma már persze egyre kevesebb ilyen hely van, és a technika előretörésével már nem is olyan nehéz elhajózni, s életben maradni az Amazonasnál, vagy tájékozódni India mesés dzsungeleiben, ahol a Rámajána történeti alakjai is megfordultak egykoron. Manapság minden kényelemmel felszerelt luxushajókkal utazzuk körbe a Földet, és eszünkben sincs kirakni méregdrága tornacipőnket légkondicionált turistabuszunk puha szőnyeggel bélelt padlójáról.

Azért mégis maradt néhány vállalkozó kedvű ember, akinek az igazi kirándulást nem ezek az utak jelentik, hanem igazi természetet akarnak igazi állatokkal és igazi veszélyekkel. E vágyak kielégítését kísérli meg a Green Travel Network web-oldala, amely komplett forrásként teljesít szolgálatot az újkori felfedezőknek. A mottó: egy felfedezőtúra ugyanúgy kihívás az elmének, mint a testnek! Ehhez is tarják magukat, mert a web-oldalon keresztül megmászhatjuk a Himaláját, elbarangolhatunk a Loire-völgyébe, vagy megfejthetjük a maja rúnák titkait.

THE Green Travel Network
The Active Travel Center Created by Travelers for Travelers

Marokkó

(Morocco)
http://infoweb.magi.com/~morocco/morocco.html
(Morocco page)
http://www.sas.upenn.edu/African_Studies/Country_Specific/Morocco.html

Gyermekkorom kedves emlékei közé tartoznak azok az esték, amikor édesanyámmal marokkót játszottunk. Aki esetleg nem ismerné, annak röviden összefoglalom: ebben az ügyességi játékban különböző színűre festett, más-más értéket képviselő pálcikákat szórnak az asztalra, amelyek közül a játékosok felváltva vesznek, és értéküket összeszámolják. A játék lényege, hogy a pálcikák elvételekor a többi meg sem rezzenhet. Pár évvel később az általános iskolában meglepődve tapasztaltam, hogy Marokkó nem csak a játék neve, hanem egy országé is, amelyet mindössze a Gibraltári-szoros választ el kontinensünktől. Formája jellegzetes: északon, ahol a Földközi-tengerrel határos, „normális" határa van, amit elsősorban a természet (az Atlanti-óceán és a Földközi-tenger) alakított ki, illetve keleten az etnikai és politikai elkülönülés. Déli, Nyugati-Szaharába benyúló határa azonban egyenes: látszik, hogy valaki megfogta a vonalzót, és úgy rajzolta. Hiába, hogy a sivatagból mi jut ide meg oda, senkit sem érdekel...

African Studies at Penn

Afrikáról keveseknek jutnak eszébe a hegyek, pedig Marokkó ezekkel is jól el van látva. Az Alpok vonulatának egy része még a szoroson keresztül is beleharap az országba, egészen 2500 méterig jutva. A Grand Atlas elnevezésű vonulat 4165 méterig nyúlik az ég felé, hófödte csúcsai és magasan fekvő erdőségei éles kontrasztot jelentenek a déli határon fekvő Szaharával.

Marokkó lakossága vegyes képet fest, különösen, ha a nyelveket tekintjük. Az arab négy változatát – elsősorban természetesen a marokkói verziót – hallhatjuk az utcán, vegyítve némi spanyollal, franciával, tarifittel és még vagy fél tucat különféle afrikai-, illetve keveréknyelvvel.

Európ@ fővárosai

BÉCS

(Vienna Online)
http://www.vienna.at/
(A schönbrunni kastély)
http://www.schoenbrunn.at/

„Sógoraink" fővárosát, Bécset keveseknek kell bemutatnunk. Legtöbben valószínűleg akkor ismerték meg, mikor a határok megnyitásával és a vámszabályok kedvezőbbé tételével szinte magyar nyelvűvé vált a Maria Hilfer Strasse. A régi magyar kosztümös filmek és az Osztrák–Magyar Monarchia hangulatát idéző városban érdemes virtuális körutazásra indulni. Alig több mint 2000 forintért – pontosabban 110 schillingért – valódi kalauzunk is akad. Több 90 perces séta közül is választhatunk, melyek érdeklődésre számot tartó neveket viselnek, mint például a „pincék és tömlöcök", a „Bécs Sigmund Freud idején" vagy az „ősi templomok misztikus erővonalai". Egy kisebb csapatnak, de akár egy családnak is érdemes meggondolnia, hogy rászánja-e a pénzt az érdekfeszítő idegenvezetésre.

Akárcsak Amszterdamban, Bécsben is lehet kerékpárt bérelni. A helyiek azt állítják, minden bejárható két keréken – higgyük el nekik. És mi az, ami látható? Közel száz múzeum, gyűjtemény és egy csomó park várja a látogatókat: mi inkább a kevésbé ismertekkel fogunk foglalkozni.

Bécstől indulva közel 47 kilométer hosszan, Hainburg határáig tart az a nemzeti park, amelyet alig két éve nyilvánítottak védett területté, köszönhetően a Nobel-díjas *Konrad Lorenz* vezette környezetvédőknek. Itt található Európa egyik legnagyobb folyó menti erdősége, amit flórája és faunája alapján gyakran hasonlítanak össze a trópusi őserdőkkel. A természetjárók nagyon érdekesnek találhatják, de felhívjuk a figyelmet, hogy csak speciális, erre a célra kijelölt utakon, illetve csónakkal közlekedve tekinthető meg.
A Duna-sziget (a bécsiek így hívják, nekik csak egy van, nem kell bonyolultabb nevűre keresztelniük...) nagyjából azt a szerepet látja el, mint nálunk a Margit-sziget. Ideális hely egy ital elfogyasztására a számtalan kávézó vagy étterem valamelyikében, egy lágy, kellemes nyári estén.
Végezetül ne felejtsük el megtekinteni a schönbrunni kastélyt, a Habsburg-család volt székhelyét. Az 1696-ban barokk stílusban épült, majd 1744 és 46 között rokokó jegyekkel újjáépített rezidencia a turisták kedvence, akárcsak a kert, amit leginkább a bécsiek látogatnak szívesen. A 40 szoba, amely nyitva áll a nagyközönség előtt, mindig zsúfolt – szerencsére még marad 1360,

BELGRÁD

(Belgrad – The official web site)

http://www.beograd.org.yu/
(Belgrád története)
http://www.yugoslavia.com/Culture/HTML/bg.html
(Museum of Modern Art in Belgrade)
http://www.yugoslavia.com/Culture/ModernArt/default_e.htm
(Techno Yugoslavia)
http://yutechno.com/

Jugoszlávia fővárosa, Belgrád ugyanolyan nyugodtan csücsül a weben most is, mint sok évvel ezelőtt. Nehéz elhinni innen, a távolból, a gép előtt ülve, hogy milyen szomorú dolgoknak volt tanúja nemrégiben ez az amúgy is sokat látott város. A Yahoo által felsorolt linkekből találunk párat, amely nem működik – csak remélhetjük, hogy nem a „körülmények" miatt.
Mielőtt rövid túrára indulnánk a városban, vegyük szemügyre a hivatalos homepage nyitóoldalát. Apró technikai érdekesség és követendő példa, hogy az ajánlott felbontás mellett a használandó karakterkészletet is közlik a készítők: ha a szükséges Verdana elnevezésű font nincs meg, letölthetjük, így elkerülhetjük mindenféle furcsa karakterek megjelenését.

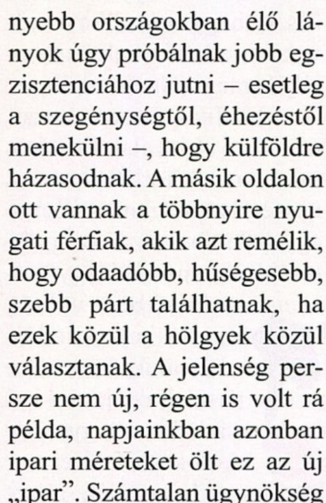

Belgrád a Száva és a Duna találkozásánál fekszik, területe 322 hektár. Népessége 1 628 000 fő (1996-os adat). Mérsékelt kontinentális éghajlata nagyjából megfelel saját fővárosunkénak, ami igaz az átlaghőmérsékletre és a csapadékra is, bár a tél kicsit enyhébb, mint nálunk. Története valahol az időszámításunk előtti VI. században kezdődött, amikor az első vándorló törzsek a területére léptek. Később, a III. században kelták alapítottak itt egy kisebb települést Singidunum néven. Ez kétszáz évvel később a Rómaiak kezére került, és beolvadt a birodalomba. A Beligrad (fehér város) nevet hiteles dokumentum 878-ban említi először.
A XI. századig bolgár, bizánci és magyar kézen is volt. A szerbekhez először 1284-ben került.
A XVII. és XVIII. században hol a törökök, hol az osztrákok uralták, míg végül felszabadult, hogy Szerbia politikai és kulturális központjává váljon.
A város építészetét nagyon szép site-ok mutatják be, de tudnunk kell, hogy a történelem nem bánt vele kesztyűs kézzel. Tulajdonképpen az összes jelentős épület a XIX. században vagy utána készült – ami előtte volt, többnyire elpusztult.
1965. október 20-án, a város felszabadulásának ünnepén nyitották meg a Modern Művészetek Múzeumát. Alapításának célja a XX. századi jugoszláv és külföldi művészeti alkotások bemutatása, megismertetése volt. Az egyes kompozíciókat, termeket úgy állították össze, hogy a kiállított művek maradandó helyüket találják meg. (Ne feledjük, ez nem kiállítás, hanem múzeum.) Mivel az alapítók nem rendelkeztek korlátlan mennyiségű pénzzel, illetve egyes darabok az összegyűjtés idején már más gyűjteményekben voltak, nem kell csodálkoznunk, ha azt tapasztaljuk, itt sokkal inkább az egyes alkotók művészeti periódusairól, mintsem teljes munkásságáról kapunk képet.
Végezetül azoknak, akik valami könnyedebbre, „még modernebbre" vágynak, itt a Techno Yugoslavia. A hatalmas tömegeket megmozgató zenei irányzatnak itt is megvannak a maga képviselői, méghozzá igen profi szintet képviselve. Számos rendkívül igényes grafikai megoldás, egységes „futuredesign" jellemzi az oldalakat, ahol zenészekről és partikról olvashatunk – angolul.

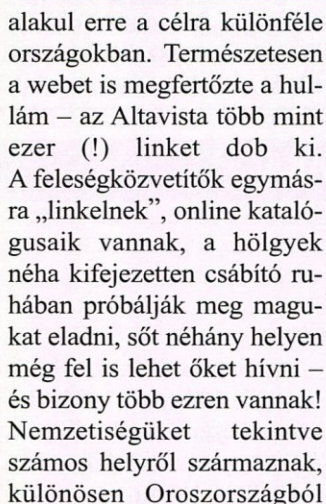
ÉJSZAKA

Eladó hölgyek
(Marriage Agency in Russia)

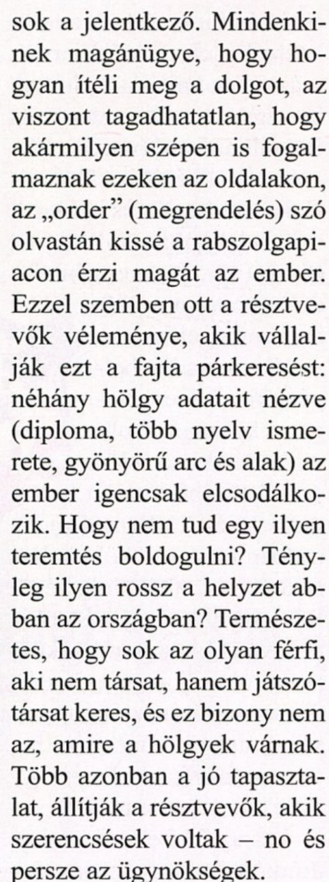
http://www.russianbeauty.com/
Nemrégiben láthattunk a televízióban – lehet, hogy illene a csatornát is megnevezni, de hát a netesnek mindegy, van http, ftp meg tv, és kész – egy riportműsort, amely filippínó hölgyek külföldre közvetítéséről szólt. Egy új és iszonyatos mértékben terjedő divatról van szó: szegé-

nyebb országokban élő lányok úgy próbálnak jobb egzisztenciához jutni – esetleg a szegénységtől, éhezéstől menekülni –, hogy külföldre házasodnak. A másik oldalon ott vannak a többnyire nyugati férfiak, akik azt remélik, hogy odaadóbb, hűségesebb, szebb párt találhatnak, ha ezek közül a hölgyek közül választanak. A jelenség persze nem új, régen is volt rá példa, napjainkban azonban ipari méreteket ölt ez az új „ipar". Számtalan ügynökség

alakul erre a célra különféle országokban. Természetesen a webet is megfertőzte a hullám – az Altavista több mint ezer (!) linket dob ki. A feleségközvetítők egymásra „linkelnek", online katalógusaik vannak, a hölgyek néha kifejezetten csábító ruhában próbálják meg magukat eladni, sőt néhány helyen még fel is lehet őket hívni – és bizony több ezren vannak! Nemzetiségüket tekintve számos helyről származnak, különösen Oroszországból sok a jelentkező. Mindenkinek magánügye, hogy hogyan ítéli meg a dolgot, az viszont tagadhatatlan, hogy akármilyen szépen is fogalmaznak ezeken az oldalakon, az „order" (megrendelés) szó olvastán kissé a rabszolgapiacon érzi magát az ember. Ezzel szemben ott a résztvevők véleménye, akik vállalják ezt a fajta párkeresést: néhány hölgy adatait nézve (diploma, több nyelv ismerete, gyönyörű arc és alak) az ember igencsak elcsodálkozik. Hogy nem tud egy ilyen teremtés boldogulni? Tényleg ilyen rossz a helyzet abban az országban? Természetes, hogy sok az olyan férfi, aki nem társat, hanem játszótársat keres, és ez bizony nem az, amire a hölgyek várnak. Több azonban a jó tapasztalat, állítják a résztvevők, akik szerencsések voltak – no és persze az ügynökségek.

Híres melltartók

(Actresses and Celebrities In Bras)

http://members.tripod.com/~jlee32/#pics

Egy férfiszemet gyönyörködtető hálószemre bukkant az Internet Kalauz egyik „háziasszonya" a minap, amelyben mindkét nem örömét lelheti – így is, meg úgy is. Ez a bizonyos site filmsztárok mellbőségének firtatására, színésznők melltartóinak szemügyre vételére ad lehetőséget. (Bár kétlem, hogy valakit az utóbbi izgatna elsősorban.) A képek minőségétől ne várjunk túl sokat, mivel nagyrészt filmekből „ellopott" képkockákról van szó, nagyrészt videóról digitalizálva, így kicsit maszatosak. A férfiaknak azért hadd csorogjon a nyáluk, a nőket meg egye az irigység! Ábécésorrendben megtalálhatók a leghíresebb (főleg amerikai) színésznők, így kiválasztott kedvencünk után már csak azt kell eldönteni, hogy melyik filmből vett jelenete az, ami leginkább felizgatja a fantáziánkat. Innentől viszont nincs megállás, mert az összehasonlításhoz a többit is végig kell néznünk...

Swing?

(Iowa Swing)

http://www.geocities.com/TheTropics/Cabana/8514/

(Etikett)

http://www.yourpaysite.com/~avond/101310/etiquette.htm

A GeoCities virtuális utcáit járva mindig érdekes dolgokat talál az ember, bizonyítva, milyen magamutogatók és huncutok is egyesek. Iowa Swing... Ugye tudják, mint jelent az, hogy swing, mármint primer értelmezésén, a „hintán" kívül? Aki pesti, láthatja a Körúton több helyen is kiírva, hogy „swing city" és hasonlók, a Net meg egyenesen tele van „swinger clubokkal". Nos, a „swingerek" olyan emberek, akiknek az életmódja, stílusa kissé eltér az átlagtól. Konzervatívabb olvasóink talán erkölcstelennek ítélik meg ezt az életformát, amely úgy tűnik, „nyugati beszivárgásként" nálunk is megjelent. Öntsünk tiszta vizet a pohárba: aki swinger, az swingel, vagyis állandó partnere (leginkább házastársa) mellett mással is betéved az ágyba... Nem házasságtörésről, megcsalásról van azonban szó, hiszen itt mindkét (mindhárom, mind a négy...) fél benne van a já-

tékban. Van, akinek nem megy, hogy ilyeneket csináljon, sokan álmodoznak róla, és vannak, akik meg is csinálják. Nem kell azt hinni, hogy ez egy lélektelen, csupán a testi gyönyöröknek hódoló, perverz szórakozás. Egészen egyszerűen csak vannak, akik így (is) jól érzik magukat, és azt gondolják, hogy a szokványos értelemben vett (testi) hűségnek a szerelemhez nincs túl sok köze.
Ha a képeken néha elcsodálkoznunk, ne feledjük, hogy „amatőrökről", hétköznapi emberekről van szó. Ne modelleket, hanem az utca embereit várjuk. Aki a gyakorlatban is szeretné kipróbálni, milyen swingelni, annak ajánljuk, olvassa el az ehhez tartozó etikettet – fontos ezt ismerni, ha jól akarjuk magunkat érezni, és mások érzéseit sem akarjuk megsérteni. Némi szerencsével, a Net segítségével még partnereket is találhatunk magunknak!

ÉTLAP

A pocak örömei

http://www.deter.com/flora/kitchen.html

Se szeri, se száma manapság a szakácskönyveknek: vegetáriánus, reform, magyaros, mediterrán, kínai, indiai, eszkimó, hottentotta stb. Valamirevaló tévéadó sem létezhet már saját kotyvasztóműsor nélkül. Természetesen az Internet sem menekülhetett meg a kulináris élvezetekkel kapcsolatos témáktól. Műfajából adódóan azonban a receptgyűjtemények sokkal kiterjedtebbek: az egyik legbőkezűbb és legérdekesebb ajánlat gyűjtemény Flóránál található a http://www.deter.com/flora/recipes.html címen. A derék hölgy csak csokoládés desszertből több mint 900 félét ismer, a túrós sütinek pedig 200 féle változatára hajlandó. Továbbá, ha átlapozunk a http://www.deter.com/flora/kitchen.html oldalra, kávé, tea és egyéb ital- és ételmárkák részletes ajánlatával találkozhatunk. De tájékozódhatunk pl. arról is, hol, mely városokban, milyen címen található teázókban és kávézókban ihatjuk a legjobb minőségűt kedvenc italunkból a világ különböző pontjain. Így hát, ha éppen utazni készülünk valahová, nem árt utánanézni, az adott helyen vajon hol érdemes kávézni, teázni, pizzázni, tejezni, sörözni, borozni...

GÉPÜNK TÁPLÁLÉKA

Konverter-paradicsom

(The Converter's Paradise)

http://home1.2.sbbs.se/jsl/index.htm

Nagy volt az öröm, amikor a forint végre konvertibilis valutává vált, és hasonló a mi örömünk is, amikor valamelyik programunk idétlen formátumát sikerül másik kiterjesztésű hülyeséggé formáznunk. Sok a szabvány, sok a baj: a BMP nagy, a JPG-t nem tudjuk háttérnek berakni, a GIF csak 256 színű, a WAV nagy, az MP3 torzít, az Amiga csak IFF-et olvas, de pont nem olyat, mint amilyet a rajzolóprogram kiment. Mit lehet ilyenkor tenni?
Sok konverter forog közkézen, de ezek többnyire vagy shareware-ek, amelyekkel például csak konvertálni lehet, de munkánkat kimenteni már nem, vagy pedig fizetősek. Lopni meg nem szép dolog, még a végén ránk ver a BSA a lánccal. Szegény ember parancssorból tömörít, így marad a Konverter-paradicsom! Az itt található, többnyire DOS-os, paraméterezendő fájlok nem csillognak-villognak, néha hibáznak, néha egyáltalán nem működnek, de sok van belőlük, így némi szerencsével elérhetjük, hogy az legyen a célfájl kiterjesztése, amit szerettünk volna. Bár lehet, hogy ezt egy sima „rename" parancs is elintézte volna...

THE CONVERTER'S PARADISE

Winbench 3D

(3D winbench)

http://www1.zdnet.com/zdbop/3dwinbench/3dwinbench.html

GiRL ON THE STReeT
What would you change about yourself?
PiNK KiTTY
Catch her while you can.
QUiZ
Talk about talking!
WiSH YOU WeRe HeRe!
Send a postcard!
COOL SiTeS

Amióta csak gépek vannak a világon, mindig is igénye volt a felhasználóknak, hogy tudják, milyen gyors is masinájuk másokéhoz képest. A teljesítményt persze sokféleképpen lehet mérni, például fogyasztás szerint, de valahogy a sebességtesztek többet érnek. Lehet mérni a másodpercenként végrehajtott utasításszámot (MIPS), de kérdés, hogy milyen utasításokról van szó? Mérhetjük a lebegőpontos műveletek sebességét (MFLOP), de hol van lebegőpontos művelet egy Wordben? Aztán van Landmark, Dhrystones és még sorolhatnánk... Újabban pedig még a hardverkonfiguráció is nehezíti a dolgunkat, hiszen egy játék sebessége jelentősen függhet a trükkös 3D-s videokártyáktól, a RAM-tól, a hangkártya bufferelésétől is.
A manapság divatos játékok esetében a legelső, vagyis a 3D-teljesítmény az, ami a legmeghatározóbb. Ennek felmérésére készült a jól ismert Winbench 3D-s verziója. Mielőtt teljesen kiszaladnánk a világból a nagy örömtől, azért nézzük meg a minimális hardverkövetelményt. Az NT kiesik, nincs rajta DirectX, pedig már száz éve ígérik. Akkor Win95 vagy Win98. Minimum 486-os, 64 MB RAM, 250 MB szabad lemezterület (nem, nem 200 darab 3,5-ös floppy!), 800x600-as felbontás. Hát, kicsit húzós, de ha egyszer mérni kell, akkor mérni kell. Az ajánlott egyébként legalább 8 MB (!) framebuffer, 1024x768 és 85 Hz. (Akinek ilyen van, az viszont minek teszteli? Szerintem legfeljebb azért, hogy felvágjon vele.)
A lényeg az, hogy a Winbench 3D a fenti URL-ről ingyen letölthető. Ha pedig nincs igényünk 3D-s mérésre, egyéb programokat is találunk az oldalon.

HIÚSÁG VÁSÁRA

Esküvőt csak Hawaiion!

hawaiiweddings.com/wedguide.html

Ha már házasodásra adjuk a fejünket, adjuk meg a módját a dolognak. Nem egy afféle snassz kis bulira gondolok, amilyet az Örömapa című Steve Martin-filmben hoztak össze rózsaszín hattyúkkal, girlandokkal, zenebonával, ezer vendéggel és idegösszeomlással. A minimum, hogy Hawaiira ruccanunk át a nagy eseményre. Legalábbis az esküvőkről szóló végtelen számú ajánlat közül ez tűnik a legkiadósabbnak. Blue Hawaii Weddings… Már a hangzása is csodás. És a szervezők mindenre, de mindenre gondolnak, amit csak ép ésszel és azon túl ki lehet találni. Dekoráció, ruha, vacsora, zene, tánc, nászéjszaka, nászút… Nincs menyasszony (vőlegény), aki többet kívánhatna. Ha valaki fellapozza a hawaiiweddings.com/wedguide.html oldalt, lenyűgözve csemegézhet, és legalább eljátszadozhat a gondolattal, mi lenne, ha… Már csupán egy menyasszony (vagy vőlegény) kell. Na meg egy lottó ötös. Aloha!

Otthon, édes otthon

http://www.housebeautiful.com

Nem mindenki engedheti meg magának, hogy álmai házát megvalósítsa. Néhány hasznos ötlet segítségével – a takaró végénél tovább nem nyújtózkodva – mégis kellemessé tehető az otthon. „Mindenhol jó, de legyen legjobb otthon" – mondja ez a százéves múlttal rendelkező magazin, amely azt tűzte ki célul, hogy néhány tervezőt segítségül hívva megpróbálja elképzelni a XXI. évszázad emberének életmódját, illetve lakóházát. Természetesen olyan szempontokat is figyelembe vesz, mint a környezetvédelem. Sok sci-fi író foglalkozott már ezzel a problémakörrel, ami most online valósággá válik: lehetőség nyílik egy képzeletbeli digitális otthon megtekintésére. A tervek szerint egy gombnyomással váltani lehet majd az „ötdimenziós", illetve a virtuális valóság között. Vajon mennyire fogja befolyásolni életvitelünket a fejlődő technológia?

Ifjabb lányok bolygója

(Planet Girl Jr.)

http://www.girlgamesinc.com/

„A rózsaszín cica kalandjai a beteg orchideával és a beszélő tulipánfával." Ha valaki nem találta volna még ki, tinédzserlányok interaktív oldalán járunk. Itt nem csak gondolataikat oszthatják meg egymással az angolul

PAST PERFECT

jól beszélő fiatal hölgyek, hanem részt vehetnek a hálószem szerkesztésében is, cikkekkel, versekkel, viccekkel, játékokkal vagy akár rajzokkal. Véleményüket is megoszthatják a többi netizennel (új szó születik? – a szerk.) az interjúrovatban, és egy mindig aktuális teszt kitöltésével próbálkozhatnak a vállalkozó kedvűek. A mottó az interaktív szórakozás. Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a hálószem a tizenévesek számára készült, így nyelvezete, problémaköre és színvonala (már elnézést) sokaknak idegen lehet. („Vajon mit mondott az egyik fal a másiknak? Találkozzunk a sarkon!")

JÁTSZÓHÁZ

Java-játékok minden mennyiségben

(Riddler)

http://www.riddler.com

Játszani és veszíteni tudni kell. Én sajnos sokszor veszítettem már játékban, és a legrosszabb az volt, amikor egy másik személy ellen kellett beismernem a vereségem. Mert azért az ugye más, ha egy komputer nagy teljesítményű számítási kapacitásával győz le, mintha a szomszédasszony 12 éves Bélukája ad sakkot.

Manapság egyre kevesebb időm jut a játékra, és sajnálattal kell tudomásul vennem azt is, hogy ezzel bizony nem lettem jobb „gamer". Igaz, azért még mindig elmondhatom, hogy ha elkezdem, akkor ugyanolyan lelkesedéssel tudom nyomogatni a joystick gombját, vagy éppen kilőni az ellenfél bábuját a tábláról. Az idők során arra is rájöttem, hogy nincs jobb annál, mint mikor munkaidőben játszhat az ember, pláne ha azt munkának tudja feltüntetni. Mivel az Internet számomra munkaeszköz, nem csoda, ha imádom az olyan jellegű web-oldalakat, mint amilyen a www.riddler.com. Ez egy ingyenes oldal, amely a játékképernyők tetejére rakott reklámanerekből tartja fenn magát. Az alapot a Java-technológia adja, amiről lapunk utóbbi számaiban részletesen írtunk. A shockwavevel ellentétben itt nem kell külön plug-in a lejátszáshoz, elég, ha a browserünk beállításaiban bekapcsoljuk a Javát (pontosabban nem kapcsoljuk ki). Az oldal jellegzetessége a szép grafika és a gyors letöltés. Elsősorban logikai rejtvények, puzzle-k, valamint egyéb „szelíd" játékok várják az idelátogatókat. Említésre méltó, hogy nem csak a gép ellen lehet küzdeni, hanem a Net alapvető előnyét kihasználva más hús-vér emberekkel is, tudniillik legtöbbször felkínálják a második játékos választásának lehetőségét, ily módon például egy puzzle sokkal izgalmasabbá tud válni, mintha magunkban kellene kiraknunk. Aki hamarabb összeállítja az előzőleg rövid ideig megtekintett képet, az lesz a nyerő, és az kapja meg a győzelméért a pluszpontot. Minden meccs után megnézhetjük, hogy hol állunk a ranglistán.

Leg-Leg-Lego

http://powazusd.sdcoe.k12.ca.us/PUSDGRES/lfoote/kidsguide/LegoLand.htm

Sok a panasz a mai gyerekek fantáziaszegény neveltetésére: Barbie babák, nonstop rajzfilmek, dínók és szörnyfigurák, brutális harcos babák töltik ki (állítólag) az elméjüket. Biztosan nem lesz viszont bugyuta, kétbalkezes és fantáziátlan az a gyerek, aki legóval játszik. A néhány évtizede hódító útjára indult játék világszerte közszeretetnek örvend, és az aktuális divatjátékok örökös változásával szemben őrzi népszerűségét. Amellett, hogy szép és precíz kiállítású, szinte minden felépíthető, létrehozható elemeiből. Minden belőle készült dolog variálható, bővíthető, továbbfejleszthető, továbbgondolható – jótékonyan hozza helyre a zsenge gyermeklelkek Barbie babák és Herkules figurák okozta ízlésficamát. A Neten arról értesülhetünk, hogy 1999 tavaszán a tengerentúlon is megnyitja kapuját a Legoland, méghozzá Kaliforniában. Tehát aki éppen arra jár, megtekintheti, mit lehetett legóból produkálni 128 acre, azaz 144 000 négyszögölnyi területen. Megtalálható itt New York, New Orleans és a Kaliforniai tengerpart is kicsiben, legóból felépítve. Az amerikaiak maximalizmusát és versenyszellemét ismerve, bizonyára a szája is tátva marad majd az új Legoland látogatóinak, gyerekeknek, felnőtteknek egyaránt. Addig is a részletek és a különlegességeket taglaló információk megkaphatók a http://powazusd.sdcoe.k12.ca.us/PUSDGRES/lfoote/kidsguide/LegoLand.htm oldalon.

LÉLEK

Aszkéta szent az Interneten

www.w3-sales.com/stbasil.htm

A keresztény vallás egyik alapvető gondolata, hogy nem a földi javak és örömök hajszolása az élet célja. Ebből az alapgondolatból aztán kialakultak túlzó, és a mai szemmel érthetetlen irányzatok is. Pl. az aszkétizmus – sokszor visszataszító túlzásokhoz vezető – következménye a tisztálkodásról való lemondás volt. Az aszkéták szerint a test bűnre csábít, ezért külsejüket elhanyagolták. Az állítólag csodálatos szépségű Szent Ábrahám arról volt híres, hogy ötven éven át nem mosakodott, és a tetveket „Isten gyöngyszemei"-nek nevezte. Az egykor gyönyörű egyiptomi Mária 47 éven át mosdatlanul vándorolt a pusztában, Szent Euphraxia szerint egy 130 tagból álló női gyülekezet még a fürdés hallatára is megborzongott. Az egyik sivatagbeli kolostorról pedig az a hír járta, hogy forrásvize, melyben a szerzetesek megfürödtek, elapadt, és csak akkor szolgáltatott újból vizet, mikor a fürdőt szétrombolták. Tehát „a tisztaság fél egészség" mondás valószínűleg nem aratott volna túl nagy sikert az említett körökben. Hogy egyéb erényei mellett a mosakodástól való irtózás is jellemezte-e az aszkéta Szent Balázst, nem jegyezték fel. Mindenesetre ma is nagy megbecsülésnek örvend hívei körében, hiszen mozgalmas élettörténete felkerült az Internetre. Aki kíváncsi, milyen egy aszkéta szent életútja, keresse fel a sales.com/stbasil.htm oldalon. Hiába, a szag elszáll, az írás megmarad…

Jézus- és Mária-jelenések

(Catholic Apparitions of Jesus and Mary)
http://web.frontier.net/Apparitions/
(The Apparitions of the Virgin Mary in the 20th Century)
http://members.aol.com/bjw1106/marian.htm

Az Ótestamentumban és az Újtestamentumban is olvashatók jelenések, de ezzel nem fejeződtek be a csodák. Manapság is sokat hallani vérző keresztfákról, könnyező Szűz Mária-szobrokról. Többen vélik látni Isten anyját, illetve hallják üzenetét. A katolikus hit szerint Jézus mennybemenetele után is hívei közt maradt. Az egyház nem ismer el minden csodát, de egyeseknek nagy jelentőséget tulajdonít. Ilyen például a fatimai Szűz Mária-jelenés, amelynek három pásztorgyermek volt tanúja 1917-ben, Portugáliában. Három titkot árult el akkor a Szűz, melyek közül a harmadikat máig sem hozták nyilvánosságra. Az egyik már beteljesedett: az első, illetve a második világháború borzadalmait ecseteli. A másik Oroszország megtérésével kapcsolatos.

De más országokban is történtek kinyilatkoztatások. Ezekről részletes felsorolások és rövidebb leírások találhatók a fenti hálószemeken. Magyarországról a hívek rendszeresen zarándokolnak a boszniai Medjugorjéba, ahol 1981-ben jelent meg a Szűz hat falubéli fiatalnak. Ennek hitelességét még nem fogadta el az egyház, bár az üzenetek tartalma szintén jóslat jellegű. A kinyilatkoztatások, amelyek főként imádságra és a szentségekben való részvételre buzdítanak, a sok baljóslatú prófécia ellenére reményt adnak.

TECHNOLÓGIA

A Charlotte Rose testvérei

http://www.novagate.com/~schoonerman/talle.shtml

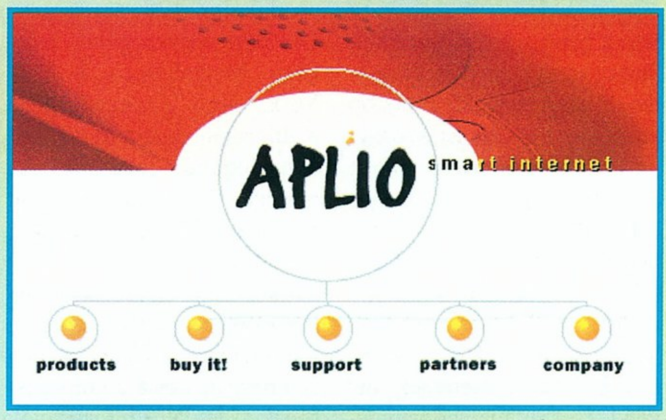
A fenti név nem egy hölgy, hanem *James Onedin* hajójának a neve, biztosan akad, aki még emlékszik rá. De ha más nem is, a kezdő képsorok biztosan mindenki emlékezetében nyomot hagytak: egy gyönyörű vitorlás fenségesen, kecsesen hasítja a tenger vizét... Hasonló szépségű két- és háromárbocosokat, szkúnereket láthatunk a http://www.novagate.com/~schoonerman/talle.shtml oldalon. Ezek a gyorsjáratú, hosszú, keskeny, végtelenül kecses, de erős vitorlások a gőzhajók megjelenéséig gyakorlatilag uralták a tengereket, és „szélsebesen" szállították az árut s az utasokat a világ egymástól távol eső pontjai között. „Szárazföldi patkányok" számára elképzelhetetlen, hogy ezek a törékeny hajók egykor hónapokra, sőt évekre jelentették az otthont a matrózok és az utasok számára. *James Cook* is ilyen vitorláson járta a világtengereket, nem véletlen, hogy ezen az oldalon őróla is izgalmas információkat találunk. Az oldalt felkeresve elsőként az Elizabeth II. nevű hajóban gyönyörködhetünk, amint dagadó vitorlákkal hasítja a vizet, lejjebb pedig vitorlások nevét láthatjuk, melyeknek képét mind külön-külön megnézhezjük, részletes adatokat is kapva építésük időpontjáról, méreteikről, történetükről. De szerepel itt a szkúnerek ismeretéhez nélkülözhetetlen szakkifejezések jegyzéke, valamint tengeri történetekről szóló könyv ajánlata is.

Interfon

(AT&T Connect'n Save Service)
http://www.connectnsave.att.com/
(Aplio)
http://www.aplio.com

Bizonyára sokan emlékeznek még, hogy nemrégiben komoly viták folytak arról, mennyire lehet – pontosabban szabad – az Internetet telefonálásra használni. A telefontársaságok nem lelkesednek az ötletért, hiszen profitot veszítenek: a digitalizált, tömörített beszéd a helyi hívás díjáért jut be a rendszerbe mint egyszerű Internet-kapcsolat, majd onnan esetleg a világ túlsó felére utazik minden extraköltség nélkül, ahol a másik fél szintén helyi tarifát fizet. A kezdeményezés azonban, hogy ilyen jellegű szolgáltatásokat ne lehessen üzemeltetni, szerencsére megbukott. Már csak azért is törvényszerű volt ez, mivel ki az, aki ellenőrizni tudja az összes Interneten átmenő adatot? Ha viszont már adott a lehetőség, a telekommunikációs konszernek megpróbálnak minél hamarabb lecsapni erre az üzletre is. Az AT&T egy hónapja még titokban tartotta, hol vezeti be az újfajta, IP alapú technológiát, mostanra viszont már saját site-ja van a projektnek. Érdekesek az apróbb kezdeményezések is. Az Aplio/Phone nem más, mint egy kis hardver, amelyet számítógép nélkül használhatunk internetes távolsági telefonálásra. A berendezés ára 199 dollár, vagyis körülbelül 45 ezer forint, ami adott esetben gyorsan megtérülhet. Az egyetlen probléma, hogy mindkét félnek szüksége van egy Aplióra – legalábbis egyelőre, ugyanis a cég decemberre ígéri azt a változatot, amelynél elég, ha a hívó interfonozik...

TÖRTÉNELEM

Keresztes lovagok az Interneten

http://jeru.huji.ac.il/efl.htm

A Knight Rider főhőse, Michael Knight – magyarul Lovag Mihály – „eredetijei" a középkor lovagjai. A sötétnek titulált, ám valójában roppant színes, mozgalmas, bár gyakran kegyetlen és véres középkor hősei ők, s jellegzetes virágkorukról, a keresztes háborúk idejéről az Interneten is olvashatunk. Az ezredfordulón indultak a Szentföld, s annak központja, Jeruzsálem „felszabadítására". Bár hivatalosan „Isten akaratából" cselekedtek, titokban másról sem beszéltek, mint zsákmányról, kalandról, hódításra váró királyságokról, földbirtokról. Öntudatlanul mégis valamiféle mágikus vállalkozás részeseinek érezték magukat. Talán ugyanaz a kollektív mágia volt ez, amely Brennus keltáit Róma, Delphoi és Anatólia útjaira vezette. Mit sem veszített varázsából az ősi mágia! A harcosok mellett a lelkesedés, az „isteni parancs" fegyvertelen, képzetlen, felügyelet és vezérek nélküli civilek, sőt, gyerekek tömegeit mozgósította, akik közül senki nem tért aztán haza... Jeruzsálemet hosszú ostrom és a végső, borzalmasan véres roham után 1099. július 14-15-én foglalták el a keresztesek. Korabeli leírások szerint Salamon templománál olyan kegyetlen csata dúlt, hogy a harcosok bokáig gázoltak a vérben, s a vérengzés az egész városban hihetetlen méreteket öltött. A győzelem után a sereget kísérő papság Jeruzsálemet azonnal egyházi területnek kiáltotta ki... Jeruzsálem történelméről, a keresztes hadjáratok végtelenül izgalmas koráról, a korabeli öltözetekről, ételekről, híres emberekről olvashatunk a http://jeru.huji.ac.il/efl.htm oldalon.

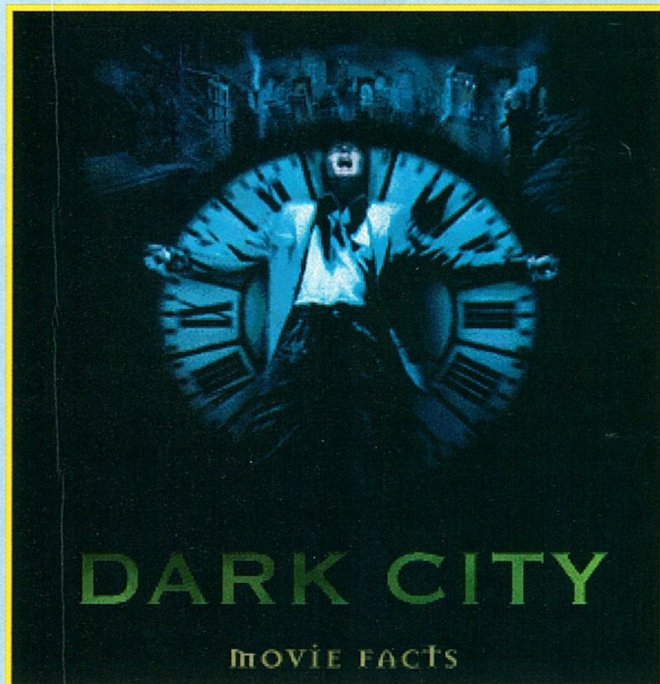
VETÍTŐVÁSZON

Cseréljük fel személyiségünket...
(Dark City)

http://www.darkcity.com/

DARK CITY

1993-ban egy kultuszfilm született The Crow (A holló) címen. A misztikus hangulatot árasztó film rendezője, az ausztrál származású *Alex Proyas* neve azóta fogalommá vált a „sötét mozi” rajongóinak körében. Az egyébként eddig főként videoclipjeiről ismert Proyas legutóbbi alkotása, a Dark City (amit Magyarországon is bemutattak) megosztotta a közönséget, mert bár hangulatát tekintve tényleg nagyon „dark”, sokak szerint valahogy mégsem áll össze a végső kép, valahogy nincs meg benne az a mágia, ami A hollót jellemezte. A produkció nem egy jól ismert névvel büszkélkedhet, hiszen szereplői között megtalálható *Kiefer Sutherland* (Flatliners), *Jennifer Connelly* (Mulholland) és *William Hurt* (Altered States). A látványvilág a címhez illően meglehetősen sötét, és a nap talán csak öt percre tűnik fel a filmvásznon. Nos, hangulatában a web-prezentáció sem marad el a filmtől, sőt, ha lehet mondani, akkor a maga nemében még jobbat alkottak a designerek az online kiadással, mint a filmesek magával a filmmel. Hihetetlen, hogy mennyire érvényesül az eredeti koncepció, amihez persze szükségeltetett a ShockWave interaktivitása és számos lehetősége. (A plug-in és a QuickTime nélkül egyszerűen nézhetetlen az egész.) Ha eltekintünk ettől, és ráadásul még rendelkezünk is az említett szoftverekkel, akkor igazi kalandban lesz részünk. A képek és a szövegcsíkok jól illeszkednek a filmből kölcsönzött hangmintákhoz. A site alapvetően négy részre oszlik, és mindegyik valamilyen módon kapcsolódik egy szóhoz vagy mondathoz, amely a forgatókönyvben kulcsszerepet játszik. A Tuning (hangolás) részben képes „beszámolót” kapunk. A Wake Upban a készítőkről és a szereplőkről tudhatunk meg egyet s mást. A Memory Injection egy félelmetes hangulatú shockwave-es kép- és hangtobzódás. Végül az Escape olyan labirintusjáték, ahol a kurzornyilak segítségével adott idő alatt kell kijutnunk egy útvesztőből, ami nem is olyan egyszerű. Ha sikerül, egy Shell Beach-i utazás lesz a nyereményünk...

VOLÁN

Turistabuszok a láthatáron

http://www.bus.volvo.se/
http://www.scania.se/products/buses/
http://www.ridedina.com/mci.htm

Régebben a Hősök terén vagy a belváros más frekventáltabb pontjain jártamban-keltemben mindig megbámultam a parkolókban álló nyugati turistabuszokat. Lenyűgöző méretük és szépségük mindig magával ragadta gyermeki fantáziám. Elképzeltem, ahogy bejárom velük a világot, átutazom a kontinenseket, és nap mint nap más helyen ébredek. Ezek nem olyan elgyötört, szögletes Ikarusok voltak, amelyek minimális szépséggel és viszonylagos kényelmetlenséggel vitték a kelet-európai turistákat jól megérdemelt éves pihenőjükre valamelyik szocialista testvérállam üdülőhelyére, hanem minden kényelemmel és extrával felszerelt, motorizált emeletes csodák. Nem volt az az erő, amely képes lett volna elrángatni mellőlük, és ez a kis álmodozás sokszor „indokolatlan” szülői dorgálással végződött. Persze így visszatekintve nem csoda, ha félórányi látszólag tétlen ácsorgás után egy normális édesanya beadja a kulcsot, és kisebb dührohamban tör ki. Ezt a fajta csodálatot legtöbbször csak egy apa tudta tolerálni. Persze azóta eltelt egy kis idő, és teljesen természetesnek vesszük, ha egy magyar rendszámú Scania vagy egy Neoplan fordul be a sarkon. Mindenestre még mindig megbámulom e monstrumokat, és most már az Internet is a segítségemre siet. A fenti URL-ek mindegyike egy nevesebb gyártó cég hivatalos honlapján található buszos oldalakra mutat. A Volvo és a Scania, Svédország két legnagyobb, buszokat is építő vállalata jókora szeletet kanyarít ki az európai transzportációs piacból. Weboldalaik nem igazán tükrözik a cégek nagyságát, mert azon a pár oldalon, amit felraktak, nem igazán lehet sok információt szerezni, pláne nem a leglényegesebbeket: fotókat.
Azért akad egy említésre méltó dolog: a Volvo új, Super Olympian névre hallgató, alacsony építésű double-deck busza, amit október 21–23-án, Hongkongban mutattak be először a nagyközönségnek. A harmadik web-cím a tengerentúl egyik hírességéről, az MCI-ról szól. Itt több és észszerűbben elhelyezett információra bukkanhatunk, de képéhségünket csak egy fokkal elégítik ki jobban, mint európai versenytársaik.

Pályázat

Pamela Anderson – ismét

A múlt hónapban Pamela Anderson nyitotta meg pályázati rovatunkat, ám Szende Csaba írásához szerkesztőségünk kis megjegyzést fűzött: nekünk nem tárult föl a pályaműben jelzett oldal, ám van elég Pamela-site, olvasóink bizonyára találnak köztük ingyeneset. Az első meg is érkezett, íme:

„Tisztelt főszerkesztő úr! Tisztelt Szende Csaba!

Az Internet Kalauz novemberi számában megadott címen egyáltalán nem találtam a Pam and Tommy-oldalakat, de a Barangolás rovat Éjszaka-cikkei közül a Cicababa-hegyek címűn keresztül eljutottam a **www.celebritybabes.com/main.htm** címre. Ott valóban le lehet tölteni (június óta változatlan állapotban) a teljes anyagot (mpeg), sőt más prominens személyek szexképeit, illetve egy keresztlink révén a **www.celebritybabes.com/Celebrity-Videos** címen szintén ismert emberek szexvideóit, teljesen ingyen.

Üdvözlettel:
Sandor Kiss (HMKS)
hmks@deltav.hu”

Nem haboztunk, a levelet közreadtuk, nehogy kedves olvasóink Pamela nélkül maradjanak az újévre!

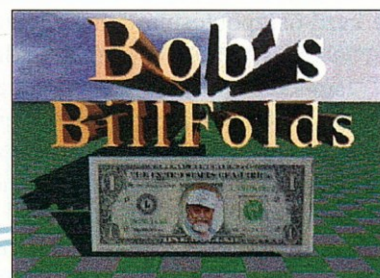
Pénzbehajtók

Amikor *Sherwood Clay Randall Junior* 1960. szeptember 12-én meglátta napvilágot Washingtonban, még se híre, se hamva nem volt az Arpanetnek, az összekapcsolt számítógépek katonai célú hálózatának. Honnan is sejthette volna Sherwood Clay Randall Senior, hogy fia egyszer még világhírre tesz szert a Világháló segedelmével?!

A szóban forgó szoftvermérnök nem arról lett híres, hogy egészen tisztességesen muzsikált egy hillbilly csapatban. Még csak arról sem, hogy ráérő idejében fotózgat, és odavan a filmezésért, továbbá a rádiózásért. Sherwood Clay Randall Junior egy új művészeti irányzat, a „moneygami” egyik első képviselője.

Xmas Tree

A világhír receptje esetében fölöttébb egyszerű: végy egy egydolláros bankót, és értő kézzel hajtogass belőle ezt-azt. A hatás nem marad el. Fölfedez a Yahoo Internet Life, s tokkal-vonóval bekerülsz a nagy médiamátrixba.

Ha valaki bepötyögi a money+origami szókapcsolatot a Yahoo keresőjébe, rögvest rátalál oldalára, igaz, csak az övére. Első látásra mindez azt sugallja, hősünk magányos prófétaként hajtogat a WWW irdatlan sivatagában. Pedig dehogy! Épp ő maga köti az orrunkra néhány rokonlélek címét.

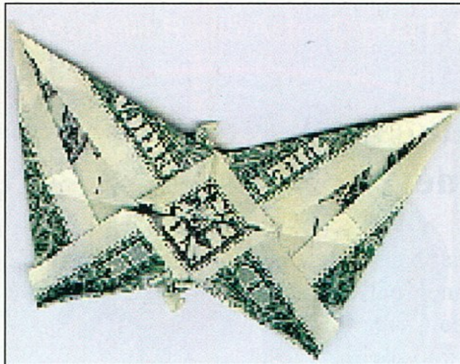
Például *Bob Nienhuisét* (**http://www.wgn.net/~nienhuis/**). Éljen a választás szabadsága! Immár teljes büntetőjogi felelősségünk tudatában eldönthetjük, melyikük remekei remekebbek a másikénál.

Vélhetően ez őket nem nagyon érinti. Ők játszanak. Színes papírdarabnak tekintik a világ legtekintélyesebb pénzét, amellyel nem csupán akkor okozhatunk örömet, ha nagy mennyiségben szurkoljuk le valakinek...

Hogy is mondta egy bizonyos József Attila nevezetű – nem hálózati – polgár? Azé az érdem, ki játszhatott...

Hetesi Péter Pál
gregor@budapestnet.hu

Yahoo Chat, Internetto Presszó

PÁLYÁZATUNKRA ÉRKEZETT

Szinte minden netizen kipróbálta már a chatet (szép magyar szó), sőt nagy részüknek törzshelye is van. Az, hogy ennyire sokan csatlakoznak a Hálóra beszélgetés céljából, talán annak tudható be, hogy az ilyen oldalakon (legalábbis nagy részükön) a chatterek álnevek mögé bújnak, s így nem mutatkozik meg a nagyvilág hierarchiája, nincs különbség a gyárigazgató és a hacker, az öreg és a fiatal, a férfi és a nő között (legalábbis eleinte). Előny az is, hogy bizonyos oldalakon egyre inkább különböző témák köré kezd összpontosulni a beszélgetés, így nem kell a hozzá nem értőket zaklatni olyasmikkel, amikben nem érintettek. Én a nem moderált (tehát valós idejű) chateket részesítem előnyben, e fajtából két kedvencemet mutatnám be: a Yahoo Chatet és az Internetto Presszót.

Az általános és a „szakosodott" chat közti kellemes átmenetet alkotja az egyik legismertebb chat-szerver, a Yahoo Chat, ahol több ezer kis chatroom van, és mindenki ott beszélgethet, ahol akar, no meg ahol van még hely :-). Sőt bárki létrehozhatja a saját szobáját, ami ugyan megszűnik, ha kilép belőle, de addig kifejezetten kellemes dolog kettesben beszélgetni a cyber-barátokkal. A chat egyébként Java-applettel működik, amit megőriz a gép, így nem kell minden alkalommal újra letölteni, sőt nem kell mindig újra bejelentkezni (**chat.yahoo.com**).

Gyökeresen eltér a Yahootól az Internetto által működtetett Presszó (**www.internetto.hu/stb/presszo**). A társaság általában állandó presszósokból áll (pl. fn, Jerry, Gyubá, Heste stb.), de elég nyíltnak mondható a közösség: nem kell félni, hogy bárkit is kiutálnának, bár alapfeltétel a trágárság mellőzése, és hogy ne illesszen be az illető „gigás" képeket. A Presszó ún. HTML-based chat, tehát hypertextben folyik a beszélgetés. Ez lehetőséget ad képek és hypertext-linkek beillesztésére, illetve a betűjellemzők megváltoztatására.

Ha van kedvetek, térjetek be este, én is ott leszek...

Név:
Üzenet:
1998.11.27 11:14:22
Frissítés: (mp)

Lakknyastukka: 1998.11.27 - 11:14:18
DRACULA: BUTTHEAD:LÁNY VAGY 1998.11.27 - 11:14:16
Gege, *villogok egyfolytában...* 1998.11.27 - 11:14:01
Taky: nekem 7és8köztet!?!?!? Susannal 7re besz.+ a borárost... jósz Te is oda?
DRACULA: SCULLY:VALAMI VÁLASZFÉLÉT 1998.11.27 - 11:13:54
Álruha: Mindenkinek köszi! Dolgozni mentem:(((1998.11.27 - 11:13:46
Évi: Szia Gege! Hogy szoktál villogni? 1998.11.27 - 11:13:45

YAHOO! Chat

Just 2 Steps To Sign Up for Yahoo! Chat

Step 1 Review the Yahoo! Chat Terms of Service Agreement

If you agree, click the "I Accept" button at the bottom of the page.

Yahoo! Chat Terms of Service Agreement

```
Yahoo! Chat Agreement

This chat service ("Yahoo Chat") is provided by Yahoo Inc. ("Yahoo") to
you ("you" or "user"), subject to the terms of this Yahoo Chat agreement
("Agreement"), and the rules that may be published from time to time by
Yahoo. Yahoo Chat currently is provided as a free service to users who
agree to abide by the terms and conditions of this Agreement. Yahoo reserves
the right to change the nature of this relationship at any time. Users who
violate the terms of this Agreement will have their Yahoo Chat account
("Account") canceled and they may permanently be banned from using
Yahoo Chat.  ENTERING A CHAT ROOM OF YAHOO CHAT WILL CONSTITUTE ACCEPTANCE
OF THE TERMS AND CONDITIONS OF THIS AGREEMENT.  IF YOU DO NOT AGREE TO
ABIDE BY THESE TERMS, PLEASE DO NOT ENTER YAHOO CHAT.

CHAT RULES:
You are entirely responsible and liable for all activities conducted
through your Account. Listed below are some, though not all, violations
which may result in Yahoo terminating your Account.  You agree not to
do any of the following actions while using Yahoo Chat:
(1) harass, threaten, embarrass or cause distress or discomfort upon
  another Yahoo Chat participant, user, or other individual or entity;
(2) transmit via Yahoo Chat any information, data, text, files, links,
  software, chat, communication or other materials ("Content") that Yahoo
  considers to be unlawful, harmful, threatening, abusive, harassing,
```

Pőcze Balázs
(a Presszóban Pándy @ndrás)
bpocze@mail.matav.hu
www.nexus.hu/bpocze

YAHOO! Chat

I'm a New User
Sign me up!
I'm already registered with Yahoo!
Yahoo! ID:
Password:
Remember my ID & Password (What's this?)
Sign in
Trouble signing in?
Get help signing in here.

Come on in to Yahoo! Chat. It's free.
- Thousands of people chatting LIVE right now!
- Hundreds of chat rooms!
- No software to download!
- Check out our events calendar

YAHOO! Chat

Missed One Of Our Chats? We've saved transcripts of recent celebrity chats! Check them out!

Upcoming Yahoo! Chat Events

"ASK THE PROS" of the NFL on FOX

Alexandra and Jim Lebenthal on Municipal Bonds

AHN.COM presents Breakthroughs in Back Pain

Ha lefagy a játék...

Felgyorsult a számítástechnika fejlődése az utóbbi években. Jönnek ki a csodás grafikájú és csillagászati gépigényű játékok, s a hozzájuk elengedhetetlen videokártyák, processzorok és még sorolhatnám... Azonban még a legpatinásabb cégeknél is előfordul, hogy nem jut idő a termék alapos tesztelésére, átvizsgálására. Így fordulhat elő, hogy a virtuális focisták lábai pirosak, lefagy a játék, amikor átvesszük az atomerőmű kulcsát a cukorkaárustól, vagy a videokártyánk nem működik tisztességesen 800*600-ban... Az ilyen jelenségeket hivatottak javítgatni a patchek, amiket a készítők jobb esetben egy-két héttel a megjelenés után kezdenek el kiadni. Idáig valahogy rendben is volna a dolog, ha a vásárlók hozzá tudnának jutni ezekhez a vásárlás helyén. Ez sajnos általában nem megy, de ilyenkor nem kell kétségbe esni: a HcGamer oldalán (**gamez.pganet.com**) megtalálhatjuk a legújabb patcheket (játékokhoz, grafikus kártyákhoz), illetve a még meg nem jelent játékok demóit is letölthetjük, természetesen ingyen. Az oldalak elkészítése kifogástalan, és az elérési sebesség is jó közepes. Mindenképen érdemes ellátogatni ide!

Pőcze Balázs
bpoczemail.matav.hu

Videó a Világhálón

Hétköznap este, amikor a kutya sincs a vonalakon, éppen internetezem. Közben meg olvasgatom az Internet Kalauzt. Mert (most még) nemcsak monitoron olvasok. De nem is ez a lényeg.

Éppen megpillantom az Internetto-tv-t (**tv.internetto.hu**) – amúgy gyakran látogatom az Internettót –, így hát beütöm a címet. Kicsit ugyan gyanakodva, hiszen rengetegen mondják, hogy lassú. De nem baj. Az oldalon szépen felsorolják a látnivalókat, én meg találomra ráklikkelek az egyikre. Úgy gondolom, hogy mivel egy 486-osom van, és a netes tv is lassú, most egy kis pihenés következik. De nem! Egy pillanat alatt letölti, élvezhető minőségben. Ámulatomból magamhoz térve rájövök, talán a borúlátók csúcsidőben neteznek, és csak nekem volt szerencsém. De aki eddig azért nem próbálta ki, mert félt, hogy lassú, csúcsidőn kívül megízlelheti, hogy milyen a tévé a Hálón. Gyors, jó – és ráadásul ingyenes.

Novák Áron
novaak@elender.hu
www.extra.hu/qbasic

Hungarian graffiti

www.nexus.hu/ozen

Igazán elképesztő, hogy Magyarországon az utóbbi években milyen fejlődésen ment keresztül a graffiti mint művészet, s szerencsére egyre több magyar „firkász" osztja meg műveit a nagyérdeművel a Hálón is. Bár nagyon sok ilyen oldal van, a legszebben és legügyesebben elkészítettek mégis Ozen oldalai. A honlap csoportokra bontva (vonatok, falak, könyv, egyéb) tartalmaz képeket a honi termés legjavából, s maga az oldal kivitelezése is első osztályú (hát még a firkák!). Azt hiszem, hogy mindenképpen megéri bekukkantani erre az oldalra, és gyönyörködni benne, hogy mi mindent lehet művelni egy pár festékes flakonnal és egy kevés kreativitással.

Pőcze Balázs
bpocze@mail.matav.hu

NetKuka – ingyenes web-hely e-maillel

http://www.internettrash.com

Eddig nem sok lehetőségük volt a csak postafiókkal rendelkezőknek arra, hogy web-kikötőt hozzanak létre maguknak, és ott bemutatkozzanak a szörfözőknek. Mindössze két szerver nyújtott ilyen szolgáltatást, a **http://inetw.com** kizárólag németek részére, valamint a **http://www.angelfire.com/sunzoomspark.** Ez utóbbi használata azonban elég nehézkes jó angolnyelvtudás nélkül. Most azonban létrejött a NetKuka (**http://www.internettrash.com**), amely bárkinek bármely témában web-helyet biztosít 10 MB terjedelemben, és főként az elektronikus levéllel történő létrehozást, feltöltést és karbantartást részesíti előnyben.

Maga a címlap nem éppen látványos, ami egy ilyen szerver esetében talán nem is követelmény. Kicsit riasztó, hogy a felkerülő anyagok tartalmával szemben nincs semmiféle megkötés. Talán az egyetlen korlát az, hogy a web-hely neve a kikötőtulajdonos e-mail címe lesz. A 10 MB hely, valamint a rendkívül egyszerű, szinte a kisiskolások által is könnyen elsajátítható használat azonban érdeklődésre tarthat számot a csak postafiókkal rendelkező internetezők között.

Elektronikus levéllel történő használat esetén minden levelet a **post@internettrash.com** címre kell küldeni. Az egész folyamatban a legfontosabb szerepet a jelszó játssza, ezt a fenti címre küldött levélnek kell tartalmaznia. Az egész folyamat három, jól elkülöníthető részre bontható: account létrehozása, az anyag feltöltése, valamint karbantartása.

Account létrehozásához írjunk egy levelet az alábbi formában:

To (Címzett): post@internettrash.com

Subject (Tárgy): New User

Body (Levéltest): password: jelszavunk

Az elküldött levélre egy regisztrációs számot tartalmazó levelet kapunk, amelyet 48 órán belül reply-jal vissza kell küldeni.

Ezzel létre is jött a web-helyünk http://www.internettrash.com/users/az_ön@email.címe formában, és megkezdhetjük az anyagok feltöltését.

Feltöltéskor a honlapokat, kép-, hang- és egyéb állományokat a levelünkhöz kell csatolni (attachment). Az első levelünkben további konfigurációs parancsokat adhatunk meg (alias, title, category), ha akarunk. Az „alias:" paranccsal az e-mail címünk mellett ezen a néven is elérhetőek leszcnek honlapjaink. A „title:" paranccsal meghatározhatjuk web-helyünk nevét-címét. A „category:" paranccsal megadhatjuk, hogy web-helyünk milyen témacsoportokba tartozik.

Az első levelünknek a csatolt állományok mellett a következőket kell tartalmaznia:

To (Címzett): post@internettrash.com

Subject (Tárgy):

Body (Levéltest): password: jelszavunk

alias: a_mi_alias_nevünk

category: kategória_név

title: web_helyünk_neve

Az utóbbi három közül csak azt kell beírnunk a levélbe, amelyiket megadjuk.

A levél elküldése előtt győződjünk meg róla, hogy MIME-kódolással küldi e levelező szoftverünk.

További levelek küldésekor már csak a „password:"-nak kell szerepelnie a levéltestben, de annak kötelezően.

Karbantartás esetén, ha honlapjaink tartalma megváltozik, mielőtt az újat feltöltenénk, a már fenn lévőt törölni kell. Erre a „delete:" parancs szolgál, amely után vagy egy konkrét állománynevet adunk meg, vagy ha az összes állományt törölni akarjuk, akkor „all" parancsot adunk ki (legyünk figyelemmel arra, hogy a szerver különbséget tesz kis- és nagybetűk között).

Toldy Lajos
tlaloc@freemail.c3.hu

Nincs új a Net alatt
– Fejezetek az Internet előtörténetéből (11.)

„Nincs új a Net alatt" sorozatunk azt kívánja bemutatni, hogy az Internet jellegzetes alapfunkcióinak történeti előképeit nem harminc évvel ezelőtt, az arpanetes kezdet időszakában, hanem annál jóval – esetenként több ezer évvel – korábban kell keresnünk. A „régi" és az „internetes" megoldások közötti feltűnő hasonlatosságokkal, analógiákkal, áthallásokkal, keresztkapcsolatokkal talán sikerül a technológia felől ismét a társadalomra irányítani a figyelmet, hogy annál jobban kezdjük csodálni az Internet által biztosított határtalan lehetőségeket.

A mail-arttól a „megsokszorozott egyedi identitásig"

„A mail-art megváltoztatja gondolkodásmódunkat a művészetről és a világról, amelyben élünk... Négy évtizeddel azután, hogy a globális interakció szerkezeteként felállt és elterjedt, a mail-art (és újabban az e-mail) folytatólagosan stimulálja a fejlődést a növekvő megértés és együttműködés irányába."

A művészeti irányzatok – különösen akkor, ha éppen a „formabontásra" épül önmeghatározásuk – előszeretettel mondanak „nagyot", amivel az élet és a világ dolgai között próbálnak kitüntetett helyet találni az új stílusnak, iskolának vagy éppen ideológiának. Úgy látszik, nem tesz másként az underground-legendává növekedett mail-art sem, amely „jegyzett" irányzatként alig több mint negyedszázados múltra tekint vissza, s amelynek „mozgalomtörténete" is alig több mint negyvenéves.

1955-ben járunk: a Fehér Házban *Eisenhower,* a plakátokon és a szívekben *Elvis,* amikor *Ray Johnson,* az ifjú művészpalánta furcsa levelezőlistát szervez. A legkülönfélébb társadalmi helyzetű és érdeklődésű embereket kapcsolja össze a postai hálózaton keresztül, furcsa kollázs-technikával összeállított kis „zsebművecskék" (akkori nevükön „moticos") útnak indításával. A dolog egyedüli értelme, hogy a küldemények ismeretlen emberek között személyes találkozás és kapcsolat nélkül is kialakítanak egy sajátos „erőteret", amely aztán a résztvevőkből kialakuló New York Correspondance School, ill. Club korai happeningekre emlékeztető rendezvényeibe torkollik, a tréfa (fun) jegyében szervezett gólyalábas sétákkal, előre elkészített, rejtelmes „ülésrendekkel", „nothings" (semmik) fedőnévre hallgató, spontán helyzetgyakorlatokkal. Tíz év múlva, amikor *Johnson* Papírkígyó (Paper Snake) című könyve megjelenik a megelőző években *Dick Higgins* számára küldött moticos-levelek gyűjteményeként, a dolog még mindig csak játék (amit mi sem jelez jobban, mint a művet imprimáló festői nevű Something Else Press – Valami Más Kiadó). Amikor aztán 1970 őszén a Johnson and Whitney Museum of American Art úttörő kiállítást szervez (az akkorra már több száz főre rúgó Johnson-féle hálózat tagjai által kizárólag a múze-

NETWORKING
BEFORE & AFTER

From Moticos to Mail Art: Four Decades of Postal Networking

by John Held Jr.

"Mail art is changing the way we think about art and about living in the world. After four decades of erecting a worldwide structure of global interaction, mail art and now e-mail art continues to evolve as an stimulus for increased understanding and cooperation among a global constituency."

The reporter stopped him outside the Orientalia bookstore in New York City where he worked. It was 1955 and the New York School of Abstract Expressionists was in full bloom. Eisenhower was in the White House and Elvis was on the charts. Ray Johnson, fresh out of the New York Art Students League and Black Mountain College, a "bookish-looking guy with hair short as a newly-cut lawn," was talking on the record for the inaugural issue of the Village Voice about moticos and what they were and weren't. The reporter had heard about Ray from a friend who "inexplicably found himself on a moticos mailing list one day". Johnson said his mailing list had grown to some two-hundred people and included such diverse people as the noted socialite and party-giver Elsa Maxwell as well as James Barr of the Museum of Modern Art. I've got a big pile of things at home which will make moticos. They're really collages - paste-ups of pictures and pieces of paper, and so on - but that sounds too much like what they really are, so I call them moticos. It's a good word because it's both singular and plural and you can pronounce it how you like. However, I'm going to get a new word soon."

The new word Johnson was searching for came some seven years latter courtesy of Edward Plunkett, who named the emerging postal network the New York Correspondence School of Art, a play on both the prevailing New York School of painters active

um számára elküldött alkotásokból), s azt a hetvenes évek elején francia, angol és amerikai kiállítások sora követi, végül is a kultuszlapok avatják művészeti irányzattá az addigra már több párhuzamos levelezőlistával számos művészt összefogó mail artot. Közben persze gondosan ügyelve annak sokszoros megerősítésére, hogy a mozgalom nem egyszerűen egy művészeti, hanem egy társadalmi-politikai alternatíva lehetőségét is magában rejti.

A hetvenes évek második felére a szellem kiszabadul a palackból: a korai mail-art kezdeményeit az Eternal Network egyesíti, hogy ennek „nemzetközi üzenőtáblájaként" (international switchboard) a lehetséges fórumok közül kiemelkedjen a FILE (!) névre hallgató magazin, amely a „postaművészettel" kapcsolatos tudnivalók és ismeretek központjaként előkészíti a mozgalom világméretű elterjedését. Az új korszakot számos európai pionír (köztük jó néhány magyar) megjelenése, a német *Klaus Groh* hírlevele (IAC – International Artist Cooperation), a lengyel *Pavel Petasz* hét év alatt hatvan számot megért Commonpress című periodikája mellett új és új kiállítások, könyvek, videoalkotások, hangjátékok, xeroxalkotások, számítógépes kísérletek és az új „slágerterület", a művészi postabélyegzők fémjelzik. A nyolcvanas években a kapuk szélesre nyílnak, az „ős" mail-artra számos alakváltozat, új irányzat, ideológia és divat rakódik rá, de az „alapító atyák" szellemét még őrzik a virtuális művészkapcsolatokat valódira változtató találkozók. Az 1986-os év a Decentralized Worldwide Mail Art kongresszusoké, ahol egyetlen nagy központi gyűlés helyett a kongresszushoz elég az, „ha bárhol két vagy több mail-artos találkozik, és megvitatja a hálózat dolgait". Ennek jegyében 25 országban több mint félezer művész mintegy nyolcvan találkozón vesz részt. A szovjet belépőktől új lendületet kapó mail-art egyre komolyabbá kezd válni, felfedezik az irányzat előképeként a dadaista *Kurt Schwitterst*, aki egykoron gumibélyegzőket illesztett kollázsaiba, *Arman* és *Daniel Spoerrit*, akik már bélyegzőművésznek tekinthetők, vagy a patrónus szomszédjának fantasztikus képeslapokat küldözgető *Marcel Duchampot*. A mail-art már-már a modernizmus születésével azonos értéket

Kiss-Pál Klára:
Luther Blissett - legenda a globális tudatlanságról

"Mindig mondtam - mondta David Bourdon mûvészeti író,[1] amikor Ray Johnson öngyilkosságáról értesült -, hogy ha Ray személyisége nem állná útját - mûvészetét nagy érdeklôdés kísérné."

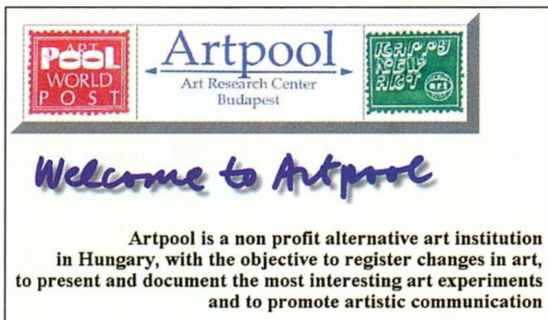
A hivatalos mûvészet képviselôi, akik tisztában voltak a mail art atyjának tartott mûvész jelentôségével, de - a mûkereskedôkkel és a galériatulajdonosokkal, egyáltalán a mûvészi élet hivatalos szervezôivel szembeni ellenérzése miatt - életében nem tudtak kapcsolatot teremteni vele, fellélegezhettek: nincs itt többé, hogy összekuszálja a szálakat.

Mások - fôként a köréje szervezôdött igen kiterjedt levelezô-csapat tagjai - személyisége legvonzóbb vonásának a kapcsolatteremtés könnyedségét tartották, azt a természetességet, ahogyan felkérte partnereit egy nyitott mûalkotásban való részvételre. De egyéb paradoxonokkal is gazdagította a mûvészeti életet, sok fejtörést okozva ezzel az egyszerû formulák iránt igen fogékony mûvészettörténetnek.

Mindnyájan ismerték például Ray alapvetôen közlékeny, mi több fecsegô természetét, tudták, hogy szinte ismeretlen elôtte a diszkréció, csodálatos társalgó és szellemes ember, mégis - s ez csak halálakor derült ki - saját életének személyes részletei teljesen rejtve maradtak még a barátok elôtt is.

követel magának, *Ray Johnsont* elkezdik *Andy Warholhoz*, a pop-art idolhoz hasonlítani, amikor...

Az ám, Ray Johnson, harminc éve szem elől tévesztettük, mi történt vele közben? Az örök játékos, aki már életében mítosszá vált, rejtélyesen megrendezettnek tűnő halálával „tért vissza" a képbe a kilencvenes évek közepén. Számláján 400 ezer dollárt találtak Luther Blissett néven, s a homály csak fokozódott, amikor 1995-ben egy római kiadónál megjelent a Mind Invaders. How to Fuck (With) the Media? (Agyrohamozók. Hogyan csesszünk ki a médiával?) című sikerkönyv, szerzőként Luther Blissettet feltüntetve.

Ki ez a Luther Blissett? – tették fel a kérdést egyre többen, a mail-artosoktól a CIA-n át az egyszerű érdeklődőkig. De minekutána a könyv kifejezetten felszólította olvasóit, hogy hozzanak létre újabb és újabb Luther Blissett-figurákat, ezzel manipulálva tovább az olvasókat, ezzel okozva „szenzációs zűrzavart", a választ elnyelte a főleg Olaszországban elindult szabotázsok, rádióadások, performance-ok, együttesek, video-előadások, könyvek, blöffök, zenekarok, pszichogeográfiai kutatások rengéshullámai által okozott maradandó identitászavar. Az 1996-os San Diegó-i Szociometriai Vásáron már Luther Blissett-bemutatót is tartottak, de Albániától a rejtélyes baltimore-i graffitiig sorra születtek a Blissett-legenda helyi fejezetei. Egyre kézzelfoghatóbbá vált, hogy a csínytevésre, közvéleménymegtévesztésre, a manipuláló médiát saját eszközeivel leleplező akciókra szövetkezett Luther Blissett Terv és Társaság mögött Ray Johnson gólyalábainak sátáni árnya és a mail-artból félig-meddig paródiát csináló olasz neoista mozgalom kacaja sejlik fel, és ezen nemhogy változtatott volna, inkább csak tovább fokozta a zavart a Luther Blissett név „megfejtése". Egy nyomozónak szegődött spanyol Blissett-művészalteregó kiderítette, hogy a név egy fekete bőrű brit gólzsák kapcsán híresült el, aki az első fecskék között igazolt 1983-ban Angliából Milánóba, hogy egy sikertelen év után viszszatérjen hazájába.

Semmi meglepő nincs abban, hogy a Luther Blissett-legenda átköltözött az Internetre. Ahogy *Kiss-Pál Klára* fogalmaz: a jogi normák hiánya következtében *„erkölcsi, anyagi és fizikai korlátozás nélkül bárki bármilyen információt közzétehet. Ezzel a magas és alacsony kultúra határait összemosó, az eredetiség tényét kétségbevonó és olcsó megoldásokat kereső mail-art hagyományait folytatja. Másrészt [...] e senki földjén nyílik leginkább alkalom [...] a pillanat és a tudás illúziójával való szembesülésre."* Ezért van az, hogy Johnson egykori művészbarátai hiába próbálják visszaterelgetni a Blissett-legendát az eredeti mederbe, az mostanra menthetetlenül az eredetiség, a reprodukálhatóság és a megtéveszthetőség dilemmáinak az Internet által felvetett filozófiai kérdései felé sodródik. Ezért mondhatja azt a Luther Blissett Homepage (egyik a sok közül), hogy Luther Blissett nem egy csapatmunkában született identitás (teamwork identity), ahogy az újságírók tartják, hanem „megsokszorozott egyedi" (multiple single) létező. (Tegyük hozzá: mint a hatvanas évek francia tudóscsoportjának tagjai, akik saját-juk helyett a Bourbaki név alatt jelentették meg munkáikat.) Nincsenek tehát Luther Blissettek – egyedül Luther Blissett létezik. És az a gyanúm, élni fog, amíg egyáltalán Internet, média, szellemi béklyó és szellemi kihívás létezik.

Z. Karvalics László

Irodalom: A Luther Blissett-sztoriról ld. *Kiss-Pál Klára:* Luther Blissett – legenda a globális tudatlanságról (**http://www.artpool.hu/Ray/Publications/Legendhu.html**). Ray Johnsonról és a mail-art mozgalomról *John Held Jr.:* From Moticos to Mail Art: Four Decades of Postal Networking (**http://www.artnetwork.com/mailart/johnheldjr.html**). A magyar vonatkozások tárháza az **artpool.hu**. Az idézett Blissett-homepage a **http://www.pengo.it/luther/** cím alatt található.

Alvilágháló (I.)

Csaló bandák

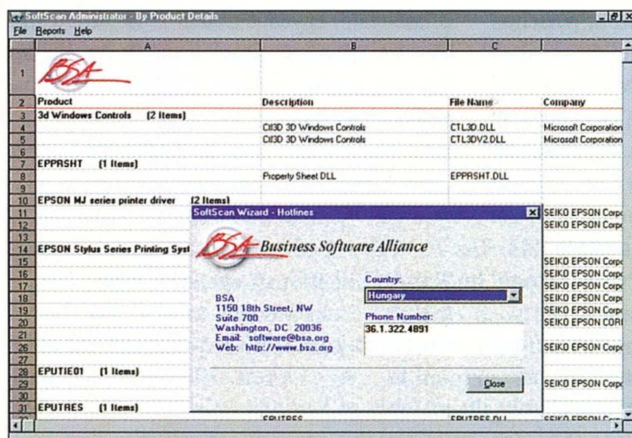
Az Internet dicsérendő képessége, hogy egymástól távol lévő embereket hoz össze, akiknek egyébként alig lenne esélyük a kapcsolatfelvételre. Az idillikus világot sugalló megállapításhoz azonban nem árt gyorsan hozzátenni, hogy remek táptalajt biztosít az illegális vagy félillegális tevékenységüket hálózatba kötött számítógépen folytató bűnbandák kialakulásának is.

A „köz" érdekében

Az internetes bűnözők, akik között egyébként technikai felkészültségüknek köszönhetően többségben vannak az egyetemi-főiskolai hallgatók, gyakran sokak megelégedésére végzik áldásos tevékenységüket. Melyik egyetemista nem örül annak, ha a sürgősen beadandó házi feladat vagy a közeledő vizsgák várható feladatainak megoldását, illetve a drága tankönyvek tömör kivonatát letöltheti a Hálózatról, és ezzel időt, energiát spórol meg magának? Pedig az efféle Internet-oldalak készítői az oktató beleegyezését mellőzve – különösen az utóbbi esetben – szerzői jogsértést követnek el.

Ennél persze sokkal súlyosabb bűnnek számít a hasonlóan „jótékony" internetes szoftverkalózkodás. A több száz megabájtos programcsomagok terjesztése még mindig hatékonyabban megoldható CD-n, de minden más gátlástalanul áramlik egyik helyről a másikra a rendkívül jó elosztási adottságokkal rendelkező Interneten. A nagyobb szoftverfejlesztő cégek kereskedelmi programjainál nagyobb a kockázat, ezeket – természetesen regisztrációs számmal együtt – inkább a privát FTP-helyeken lehet elérni, ahová csak „megbízható" emberek juthatnak be. (Egyes FTP-helyekre úgy lehet belépni, hogy a bebocsátást kérő először feltölt valamilyen illegális szoftvert, s az „ügy" iránti elkötelezettségét imigyen bizonyítva teljes hozzáféréshez jut.) A kevésbé kockázatos programok esetén minden gond nélkül igénybe veszik az összes lehetséges fórumot, tehát a WWW-t, a korlátozásmentes FTP-t, a hírcsoportokat stb. A kalózszoftverek hollétével kapcsolatos aktuális információk megszerzése pedig az erre szakosodott IRC-csatornákon és hírcsoportokban oldható meg a leghatékonyabban.

A legnagyobb kalóztevékenység mégis a shareware és trialware (próbaidős) szoftverek körül alakult ki. Egyes kódfeltörő csoportok sportot űznek a programokba beépített korlátok minél szakszerűbb kiemeléséből. Az ismertebb shareware programok minden egyes verziójára (a kevésbé ismerteknél is számos verzióra) megvan a szükséges regisztrációs szám vagy a kívánt felhasználói névhez regisztrációs számot generáló, esetleg az időkorlátot és egyéb kellemetlenségeket eltüntető kódmanipuláló program. Ilyen „crack-programokból" álló lista több száz web-helyen található, s ezekhez telepített egy keresőprogramot a szlovák Astalavista (napi frissítéssel). Ezek után a teljes funkcionalitású programot óhajtó felhasználó a shareware-gyűjteményekből kinézi a számára szükséges szoftvert, az Astalavistával megkeresi a hozzá való feltörő kódot, és máris használhatja azt korlátozás nélkül (a „szolgáltatás" igénybevételéért viszont egy ellenőrzéskor jól megbüntethetik).

A kódfeltörési listák azonban egymagukban nem hoznak sok reklámbevételt, ezért a weben általában komplex bűntanyákat, ún. warez-site-okat építenek ki. Ezek szolgáltatáskészletébe beletartoznak az ingyenes pornográf képek, maguk a szoftverkalózkodás termékei, kereskedelmi játékszoftverek csalási lehetőségei, valamint töméntelen mennyiségű eszköz és leírás kezdő Internet-betörők és -kalózok számára. A warez-site-ok egymással is kapcsolatban állnak, így egyetlen kikötőre történő fellépéssel egész warez-birodalmat lehet bejárni.

A hacker-munkához mindenképpen szükség van egy .exe fájlokat „olvasó" programra, erre a legtöbben a NuMega SoftIce-át ajánlják. (A SoftIce kereskedelmi program, amelyet rendes szoftverfejlesztők használnak hibakereséshez, de – stílszerűen – ezt is kalózváltozatban terjesztik.) Például egy egyszerű játékprogram regisztrációjához meg kell adni a felhasználói nevet és jelszót (az utóbbi az előbbiből képződik számunkra ismeretlen eljárással). A SoftIce-t utasítani kell, hogy a két szöveg bevitele után (a második a jelszó) állítsa meg a program futását. Miután jelszóként megadunk egy tetszőleges kódsorozatot (ez még nem lesz jó), a SoftIce-ban nyomon kell követni az ezután következő programutasításokat. Ekkor hasonlítja össze a játékprogram a begépelt és az igazi jelszót, és közben a SoftIce-szal kiolvashatjuk az igazit. A játékprogram regisztrációját elölről kezdve az új jelszóval célt érünk. Egy kevés programozási ismeret és 10 perc munka az egész... Mindezek ellenére az eljárás **illegális!**

A szemben álló erők fegyvertára

Későbbi programfeltörési célból semmiképpen sem javallott „crack-oldalakat" böngészni, de az érdekesség kedvéért talán érdemes egy felfedező körutat tenni a hackerek misztikusnak vélt világában. Például a Dracs Plaza oldalán az alapoktól kezdhetjük, s a végére akár „felsőfokú képzettséget" is szerezhetünk programfeltörésből, de elégedjünk meg azzal, hogy elolvassuk néhány példaprogram feltörési leírását, és ebből kiderül, hogy a mai eszközökkel nem kell különösebb tehetség a programok kijátszására.

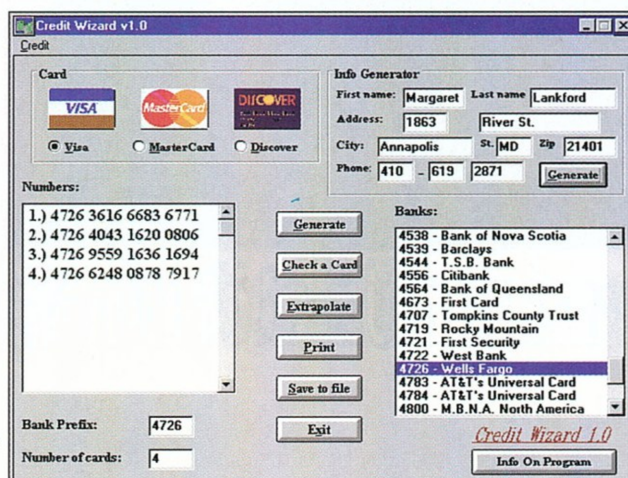
A másik oldalnak, az illegális tevékenységet üldözők táborának legfontosabb fegyvere természetesen a törvények ereje. S bizony az utóbbi években egyre szigorúbb törvények születtek. Például az USA-ban 1997 októberében fogadták el a NET törvényt, amely kimondja, hogy az internetes szerzői jogsértés még akkor is kötelezően büntetendő, ha az nem anyagi haszonszerzésre irányult (a büntetés 250 ezer dollárig és 5 év szabadságvesztésig terjedhet), s néhány hónapon belül újabb szigorítások várhatók.

Az internetes szoftverkalózkodás ellen több szervezet is küzd (pl. BSA, SPA stb.), az illegális Internet-helyeket keresőgépekkel és más eszközökkel kutatják. Ha ilyeneket találnak, kapcsolatba lépnek a szervergép üzemeltetőjével, azonosítják az illegális oldalak készítőit, pillanatok alatt beperlik az illetőket, s a NET törvény elfogadása óta a pert általában meg is nyerik. Ugyanez a vége, ha az Internet-szolgáltató veszi észre, hogy gépére illegális szoftvereket helyeztek, illetve kialakították ezek letöltési felületét, és kapcsolatba lép a kalózüldöző szervezetekkel. Manapság a BSA, az SPA és a többiek kezdenek az egyetemistákra is rászállni. Ennek eredményeképpen az USA-ban több egyetemről rúgtak már ki „kalózhallgatókat", de a magyar kollégiumokban is nő a razziaveszély.

A kalózellenes szervezetek rengeteg esetet derítettek fel, de az összeshez képest ez csepp a tengerben. Az illegális oldalak létrehozói a weben általában nem azonosíthatók, ugyanígy a hírcsoportoknál az e-mail cím alapján nem lehet rájönni a mögötte levő személy kilétére. (Mindez nagyban köszönhető az ingyenes e-mail címet és tárhelyet laza feltételekkel biztosító szolgáltatóknak.) Ha meg egy bűntanyát felfedeznek és felszámolnak (ez azért sűrűn előfordul, így az illegális web- vagy FTP-címek nem sokáig élnek), két másik jelenik meg helyette. Az illegális szoftverkereskedelmet szervező IRC-csatornákról pedig pillanatok alatt kirúgják az esetleg nyomozás szándékával alkalmatlankodókat, s végleg kizárják onnan őket.

Erősen kedvezményes vásárlások

A csalások másik nagy területét az online vásárláshoz kapcsolható visszaélések alkotják (ahol a – szintén erősen kedvezményes áruhoz jutást jelentő – szoftverkalózkodással szemben legalább már felmerül a vásárlás szó). A hamis hitelkártyaszámok kiszűrésére az internetes kereskedőknek valamilyen formában mindenképpen fel kell készülniük, mert egyes becslések szerint a csalási arány akár 20 százalék körüli is lehet, ami messze túllépi a tranzakciókat intéző bankok tűréshatárát. A kereskedők veszik is a fáradságot jobb-rosszabb ellenőrző rendszerek kiépítésére, ezért a hamis hitelkártyás csalásnak nem lehet amatőr módon nekikezdeni.

E cikk szerzője nem ismeri – nem is óhajtja ismerni – a hitelkártyacsalás minden csínját-bínját, annyi mindenesetre biztosra vehető, hogy a sikerre annak van a legnagyobb esélye, aki frissen lopott hitelkártyával szoftvert kíván vásárolni az Interneten (a kártyát még nem tiltották le, és az azonnali szállítás miatt nem lehet sok ellenőrzést végrehajtani). A weben találhatunk hitelkártyaszám-generáló programokat is (Credit Wizard, CreditMaster stb.), de ezek egyrészt elavultak, másrészt lejárati dátumot nem adnak meg; ellenben képesek egy létező számból a nagyjából ugyanakkor kiadott hitelkártyák számait generálni, így egyesek „hitelkártyaszomszédaik" számaival próbálnak igénybe venni internetes szolgáltatásokat.

Vásárlási csalások persze nemcsak a hitelkártyákkal kapcsolatban merülnek fel. Az online vásárlás egyik legsikeresebb formája az árverés lett, ahol a meghatározott időtartam alatt legjobb ajánlatot tevő veheti meg a kikiáltásra kerülő árut. Ennek kijátszására is megszületett a taktika: a csalásban két személy vesz részt (vagy egy, de két személyazonossággal). Az árverés kezdetén az egyik a kikiáltási árhoz képest magas, de még így is nevetségesen alacsony árat „mond be", a másik pedig valóban irreális árat jelöl meg, ami elveszi a többi résztvevő kedvét a licitálástól. A második személy az árverés vége előtt néhány pillanattal visszavonja ajánlatát, mire az árverésen szereplő tárgy olcsón az első ölébe hull. Ez a fajta csalás tehát még tetézi a hamis hitelkártyával való fizetés okozta bajokat.

Veszelka Tamás
vete@inf.bme.hu

A cikk nem ötlet- vagy tanácsadási, hanem általános ismeretterjesztési céllal készült, s a szerző kijelenti, hogy szigorúan tartózkodik az általa ismert illegális eszközök tényleges bevetésétől. A cikksorozat folyamán említett hálószemeket a web-címek létének bizonyítékaként kéretik kezelni: nem a látogatást kívánjuk ösztönözni. (Egy analógia: ha egy tényfeltáró riport közli, hogy Budapest bizonyos pontjain vannak rosszlányok, a szerző kénytelen megnevezni a helyeket, ám ez nem jelenti, hogy a cikk e helyek felkeresésére biztatna bárkit.)

Csaló bandák látogatási címei (mindent a szemnek...):
Astalavista: http://astalavista.box.sk
Dracs Plaza: http://members.xoom.com/dracs/index2.htm
Warez – IRC: Efnet #exceed, #warezwarez
Warez – Web: http://www.warezuniverse.net

Kalózüldözők web-lapjai:
Business Software Alliance (BSA): http://www.nopiracy.com
Software Publishers Association (SPA): http://www.spa.org/piracy

TUDJA, MI AZ A B

Például, amikor rádiótelefonon megbeszéli az ember az évszázad üzletét...

Mi most az évszázad üzletét kínáljuk **rádiótelefon**-leh

Egyéves business online előfizetőink most „töltényt" kapnak az online businesshez...

Vagyis aki akciónk keretében egy évre fizet elő a Business Online magazinra, az a lapban olvasható tanácsok, információk mellé 9000 forintos **Pannon Praktikum alapcsomagot** kap, amely a telefonszámos beléptető SIM-kártya mellett egy 8100 Ft értékű beszélgetésre lehetőséget adó, előre fizetett (úgynevezett prepaid) talont tartalmaz. A Pannon Praktikum SIM-kártya később is feltölthető hasonló Praktikum-kártyákkal, így Önnek folyamatos lehetősége van Online Businessre – **ÜZLET (ÉL)VONALON!**

* Az akciós **Pannon Praktikum** rádiótelefon-csomag lehetővé teszi a rádiótelefon azonnali használatba vételét, a mobiltelefon-hálózatba való kapcsolódáshoz mindössze egy egyszerűsített szerződést kell kötni a szolgáltatóval. Ugyanakkor a **Pannon Praktikum** csomag nem jelent előfizetési kötelezettségeket, nincs havi díj, és Önnek, cégének nem keletkezik adóssága a szolgáltatóval szemben akkor sem, ha a telefon használatát másnak engedi át. A készülék a keret kimerítése után is elérhető és hívható marad az aktiválástól számított három hónapig, s természetesen újabb ***prepaid*** (**Pannon Praktikum**) kártyák megvásárlásával „feltölthető".

** A **Business Online** egy gazdasági, üzleti, informatikai folyóirat, amelynek mottója: ÜZLET AZ INFORMATIKÁBAN, INFORMATIKA AZ ÜZLETBEN. Az immár negyedik évfolyamába lépő magazin éves előfizetési díja 9800 Ft + áfa, hároméves előfizetési díja 29 400 Ft + áfa. Amennyiben Ön szeretné előfizetni a **Business Online**-t egy

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Már a múlt hónapban elkezdtük „hirdetni", hogy az Internet Kalauz ára 1999. január 1-jétől 269 Ft lesz. Tudjuk, ez nem jó hír, de az időközben megjelent áremelési tervekből kiderül, hogy lapunk még mindig alatta marad három villamosjegy árának, ha tehát virtuális utazással megtakarítunk néhány valódi utat, akkor ez kifejezetten pénzkímélő megoldás. Még inkább az, ha valaki előfizet, ugyanis ez esetben egy szám ára 240 Ft (ami azért truváj, mert tartalmazza a postaköltséget is).

Tudnivalók régi előfizetőinknek

Hagyományaink szerint a régi előfizetőknek, akik az új árakat elfogadhatónak tartják, nem kell újból megrendelniük a lapot, bízunk benne, hogy ők – amikor megkapják a jövő évre szóló 2640 forintos előfizetési számlát – az összeg átutalásával, postára adásával erősítik meg az előfizetői táborhoz való tartozásukat. Azokat a régi előfizetőket, akik jövőre nem kívánják lapunkat megkapni, arra kérjük, hogy egy kétsoros levélben, faxon vagy e-mailben (Prím Kiadó, 1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32., tel./fax: 228-3372, 228-3373; e-mail: subscribe@prim.hu) jelezzék ezt, feltüntetve az összes olyan adatot (név, cím), amelynek alapján az előfizetést nyilvántartottuk. Ha valaki lemondta vagy lemondaná az előfizetést, és mégis kap számlát, attól azt kérjük, hogy a kipostázott számlát küldje vissza, és mellette vagy rajta jelezze a lemondást, mert csak így tudjuk a számlát sztornózni.

Azoknak, akik szolgáltatótól kapják a lapot

Fel kell hívnunk a figyelmüket, hogy az Internet Kalauz csak abban az esetben jár nekik, ha a szolgáltató a szerződéses csomag részeként feltüntette az Internet Kalauz-előfizetést. Az, hogy a szolgáltató megrendeli-e tőlünk a lapot, vagy sem (vagy éppenséggel csak bizonyos díjcsomag előfizetői számára rendeli meg), teljességgel a szolgáltató szeszélyén múlik, magyarul: nincs garancia arra, hogy aki idén a szolgáltatójától kapta az Internet Kalauzt, az januárban is kapni fogja, vagy ha éppenséggel januárban még igen, akkor így lesz ez az idők végezetéig. Ha ilyen kérdés merülne fel valakiben, azt tanácsoljuk, forduljon szolgáltatója ügyfélszolgálatához, és tegye fel az erre vonatkozó kérdést, s ha netán jövőre nem jár automatikusan az I. K., akkor éljen a kedvezményes árat kínáló előfizetési lehetőséggel!

Jövendő előfizetőink

Ők tehát azok közül verbuválódhatnak, akik eddig újságostól vették a lapot, vagy szolgáltatójuktól a jövőben nem számíthatnak erre az ajándékra, esetleg azokból, akik most szereznek tudomást lapunkról, s ezentúl rendszeresen meg kívánják kapni. Az ő kedvükért helyezzük el a lapban ezt a megrendelőlapot, ám hasonló szövegű megrendelését bárki bármilyen formában elküldheti, tehát levélben, faxon vagy e-mailben (Prím Kiadó, 1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32., tel./fax: 228-3372, 228-3373, e-mail: subscribe@prim.hu).

M E G R E N D E L Ő

1999. .... hónaptól kezdődően előfizetek az Internet Kalauz című havi (a nyári összevont szám miatt évente 11-szer megjelenő) magazinra. Tudomásul veszem, hogy az első előfizetési számla az adott hónaptól év végéig szól, mégpedig annyiszor bruttó 240 Ft-ot tartalmaz (a lap példányonkénti 269 forintos árával szemben), ahány szám megjelenik még az évben.

(Teljes évre az előfizetés 2640 forint, amely összeg az áfát is tartalmazza.)

A kiadó a megrendelést folyamatosnak értelmezi, de az előfizetés folytatását minden év végéig jogomban áll – e-mailben, faxon, levélben – lemondani. Ha lemondás nem érkezik, akkor a kiadó év végén számlázhatja a következő évet az aktuális előfizetési díj figyelembevételével.

Előfizető neve: ....

Postázási cím: ....

Számlázási név és cím, amennyiben eltér a fentitől: ....

Dátum: .... Aláírás: ....

@X ALARMIX Internet

Karácsony közeledtével rendkívüli kedvezményekkel szeretnénk kedveskedni valamennyi régi és új előfizetőnknek:
Az év hátralévő részében 02 és 22 óra között a hálózaton töltött időt nem számlázzuk, ez havonta 600 óra ingyenes használatot jelent!
Amennyiben még az idén előfizet a teljes 1999-es évre, 1998 hátralévő részében a szolgáltatást díjmentesen biztosítjuk!
Több, mint 15 új díjcsomagunk garantálja, hogy mindenki megtalálja az igényeihez és pénztárcájához leginkább illő megoldást, de ha még ez sem elég,
1998 december elsejétől egyéni csomagok összeállítására is mód van!

Néhány példa árajánlatunkból:
E-mail, 2 MB mailbox, napi 24 óra: 8670 Ft/év
Teljeskörű hozzáférések:
napi 40 perc: 2500 Ft/hó
havi 10 óra: 1900 Ft/hó
havi 20 óra: 2800 Ft/hó
havi 50 óra: 3300 Ft/hó
havi 100 óra: 4125 Ft/hó
Üzleti díjcsomagok:
havi 10 óra, 2 db mailbox: 4200 Ft/hó
8-20 óra között korlátlan, 3 mailbox, WWW, saját domain név: 6000 Ft/hó
5-22 óra között korlátlan, 5 mailbox, üzleti WWW, saját domain név: 9000 Ft/hó
ISDN (64 kbit/s): 18500 Ft/hó

Üzleti előfizetőinkre is gondoltunk, számos, igen kedvező árú, kombinált szolgáltatás csomagot állítottunk össze részükre. Közös vonásuk, hogy **mindegyik mellé díjmentesen biztosítunk 3, vagy akár 10 megabyte WWW területet, és 1998 december elsejétől a domain regisztráció is ingyenes!**
(*.hu domainekre)

Professzionális Web-design, On-line boltok, adatbázisok, amerikai referenciákkal
(erba '96 kft.)
1131 Budapest, Jász u. 5.
Tel: 239-0760/117
http://www.erba.hu • e-mail: info@erba.hu

Év végi **béreltvonalas akciónk** igazi csemege nagyfelhasználóknak!

Ha az év végéig bármelyik béreltvonalas szolgáltatásunkat megrendeli, és egy éves szerződést köt 1999-re,

- **Elengedjük az egyszeri csatlakozási díjat**
- **A béreltvonal kiépítésének költségét átvállaljuk**
- **Díjmentesen üzembe helyezzük a szükséges berendezéseket**
- **1998 hátralévő részében a szolgáltatást díjmentesen biztosítjuk**

Újdonság! Béreltvonali szolgáltatásunk már a MATÁV Frame-Flex hálózatán keresztül is igénybevehető, igen kedvező áron

Folyamatosan bővítjük országos hálózatunkat, szolgáltatásunk már **helyi hívással** érhető el az alábbi körzetek teljes területéről:
1 22 23 26 34 94 96 99

@X Alarmix internet
ALARMIX Hungary
1118 Budapest, Domboldal u. 2.
Tel.: (40) 200-319 (helyi hívás ára)
Fax: 319-1045
E-mail: sales@alarmix.net
http://www.alarmix.net